

ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
ФАКУЛТЕТИ ФИЛОЛОГИЯ

ОШЁНИ
СУХАНШИНОСОН

ДУШАНБЕ – 2016

Ба истиқболи 25-умин солгарди
Истиқлолияти давлатии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

ОШЁНИ
СУХАНШИНОСОН

Зери назари академики Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
Имомзода Муҳаммадюсуф Сайдали

Муаллифи пешгуфтор: номзади илмҳои филология, дотсент
Сироҷиддини Эмомалий

Мураттибон: **Сироҷиддини Эмомалий, Бобомуродов Шуҳрат**

Муҳаррири масъул: профессор **Шарифов Ҳудой**

Ҳайати таҳририя: профессорон **Қӯчаров Аламхон,**
Хоҷаев Давлатбек, дотсентон Зайниддинов Муҳтадо ва
Низомов Муҳриддин

Ороиши компьютерӣ: **Ёров Мехрдод Раҳматуллоевич**

Китоб ба истиқболи 25 - солагии ҷашни Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон баҳшида шуда, фаъолияти илмию омӯзгорӣ, таълимӣ ва ҷамъиятию роҳбарии устодони факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро дар бар мегирад.

Эргаш Шоҳзода

ДОРУЛФУНУН

Эй манбаи илми замон,
Ту ифтихори тоҷикон,
Шоистаи сад достон,
Дорулфунун, дорулфунун.

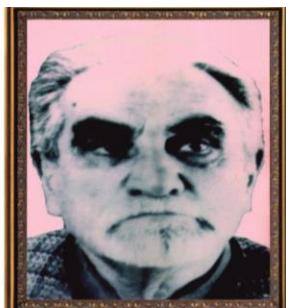
Рахшанда чун шамси мунир,
Бахри ҳама барнову пир,
Ту раҳнамову дастгир,
Дорулфунун, дорулфунун.

Аз ҳар канори кишварем,
Чун хоҳарону додарем,
Меҳрат ба ҷон мепарварем,
Дорулфунун, дорулфунун.

Мо, чумла шогирдони ту,
Фарҳунда фарзандони ту
Шодон зи шаъну шони ту,
Дорулфунун, дорулфунун.

Дар рӯзи ҷашн аз мо дуруд,
Хонем мо шодон суруд,
Бо шеъру бо оҳанги худ,
Дорулфунун, дорулфунун.

**ДЕКАНХОИ
ФАКУЛТЕТИ ФИЛОЛОГИЯИ
ДОНИШГОХИ МИЛЛИИ ТОЧИКИСТОН**

АРЗУМАНОВ С. Ч.
(1948-1949; 1953-1955)

ГРАНБЕРГ В. Г.
(1949-1953)

БУХОРИЗОДА А. Л.
(1955-1957)

ТОЧИЕВ Д. Т.
(1957-1958; 1973-1974)

КАРИМОВ Т. Р.
(1958-1961)

НЕЪМАТЗОДА Т.
(1961-1965)

БОБОХОНОВ М. Б.
(1965-1966)

ҚОСИМОВА М. Н.
(1966-1968; 1974-1977)

АСРОРИ В. М.
(1968-1973)

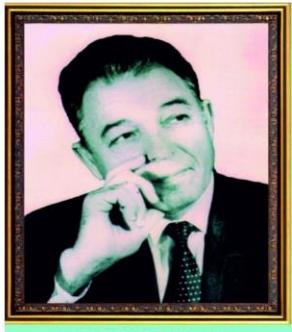
ДАВЛАТОВ М. Д.
(1977-1987)

УСМОНОВ И. Т.
(1987-1992)

ШАРИФОВ Х.
(1993-1996)

АСОЗОДА Х.
(1996-1999)

ИМОМЗОДА М. С.
(1999-2005)

ШАРИФОВ Б.
(2005 - 2007)

ХОЧАЕВ Д.
(2008 - 2009)

САЛОМОВ М. К.
(2009 - 2013)

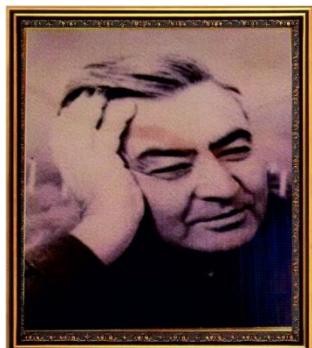
МИСБОХИДДИНИ Н.
(2013 - 2016)

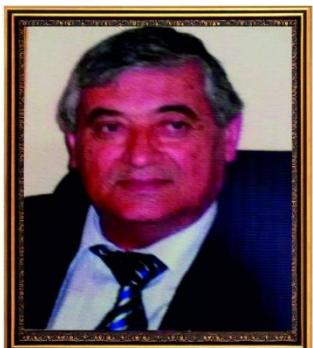
**СИРОЧИДДИНИ
ЭМОМАЛИ**
2016

**МУДИРОНИ
КАФЕДРАҲОИ МАРБУТАИ ФАКУЛТЕТИ ФИЛОЛОГИЯИ
ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОЧИКИСТОН**

**КАФЕДРАИ ТАЪРИХИ АДАБИЁТИ
ТОЧИК**

ШАРИФҖОН ҲУСЕЙНЗОДА

АБДУНАБӢ САТТОРЗОДА

ХУДОЙ ШАРИФ

СОЛЕҲОВ МИРЗО

МИСБОҲИДДИН
НАРЗИҚУЛ

КАФЕДРАИ НАЗАРИЯ ВА АДАБИЁТИ НАВИНИ ФОРСИИ ТОЧИКӢ

МИРЗОЕВ АБДУЛГАНӢ

ТАБАРОВ СОҲИБ

РАҲИМИ МУСУЛМОНИён

ХУДОЙНАЗАР АСОЗОДА

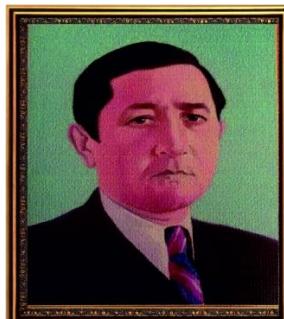

ҶӮРАХОН БА҆ҖОЗОДА

КӮЧАРОВ АЛАМХОН

ЗАЙНИДДИНОВ МУХТАДО

КАФЕДРА И ТАЪРИХИ ЗАБОН ВА ТИПОЛОГИЯ

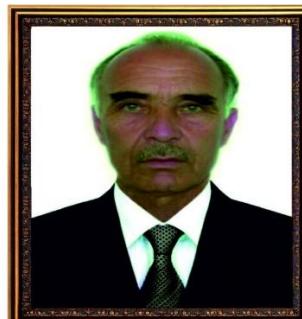
ТОЧИЕВ ДОДОЧОН

ҚОСИМОВА МУКАРРАМА

САЛОМОВ МАҲМАДДОВУД

ХОЗАЕВ ДАВЛАТБЕК

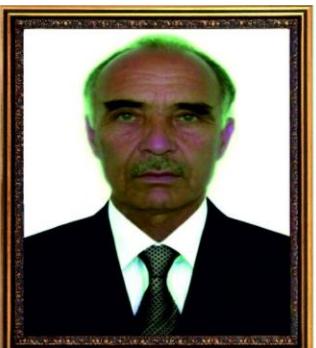

ГУЛНАЗАРОВА ЖИЛО

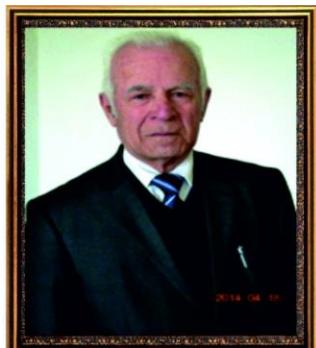
КАФЕДРАИ ЗАБОНИ АДАБИИ МУОСИРИ ТОЧИК

ХАСКАШОВ ТОЛИБ

ХОЧАЕВ ДАВЛАТБЕК

МАЦИДОВ ҲОМИД

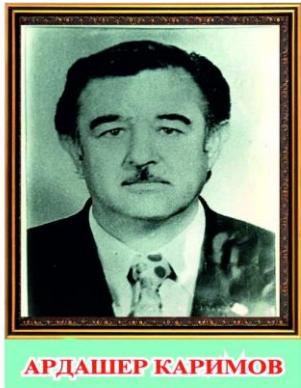

**АБДУРАҲМОНОВА
МАСТУРА**

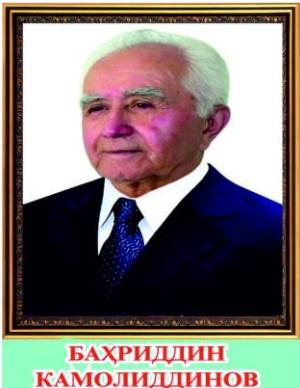

ДЎСТОВ ҲАМРОХОН

**КАФЕДРАИ ЗАБОНИ ТОЧИКЙ ВА УСУЛИ
ТАЪЛИМИ ЗАБОН ВА АДАБИЁТИ
ТОЧИК**

АРДАШЕР КАРИМОВ

**БАХРИДИН
КАМОЛИДДИНОВ**

КАБИРОВ ШАҲБОЗБЕК

КАРИМОВ НАЗРУЛЛО

ПЕШГУФТОР

**Илм хуршед асту олим нурпош,
Олимо, бар ахли олам нур пош!**

Дар таърихи давлатдории халқи точик санаҳое ҳастанд, ки бо гузашти солҳо на чун як падида медурахшанд, балки бо гузашти замон арзиши таърихии онҳо меафзояд. Яке аз ин падидаҳои муҳимми таърихӣ, ки дар ҳаёти сиёсию иҷтимоӣ ва фарҳангии ин мардуми қуҳанбунёд тағйироти куллӣ ба вучуд овард, Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Мардуми Тоҷикистон имсол бисту панҷсолагии пирузии ин санаи тақдирсозро таҷлил менамоянд.

Истиқлолият барои мо воқеяяти олии Ватану ватандорӣ, давлатдарию давлатсозӣ мебошад. Кору пайкорҳои бардавоми созандагӣ, азму талошҳои фидокоронаи нигоҳ доштани истиқлолияти сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангиро омӯзондан мароми мо буда, меъёрҳои ҷомеаи шаҳрвандиро таҳқим баҳшидан ва ҳамзамон ҳаёти озодонаи ҳар фард ва олитарин дараҷаи баҳту саодати воқеии ҷомиаро таъмин намудан аст.

Дониши адабӣ дар таърихи илму фарҳангӣ тоҷикон ҷойгоҳи бисёр баланду пурифтиҳор дорад. Мачмӯаи донишҳои филологӣ, ки дар гузашта бо мағҳуми “адабиёт” ёд мешуд, давра ба давра ташаккул ёфта, ҳамзамон бо пайдо шудани шоҳаҳои ҷадиди маърифати адабӣ теъдоди он афзоиш меёфт. Дар асрҳои миёна китобҳои доиратулмаориф мавҷуд буданд, ки дар онҳо улуми адабӣ дар радифи дигар шоҳаҳои илму дониш баррасӣ шудаанд. Илми адаб ё улуми адабӣ марҳилаи оғозии таълим буд. Рӯдакӣ ва Ибни Сино аввал адаб омӯхта буданд. Алоқамандони донишҳои филологӣ асосҳои дониши марбут ба улуми адабиро, қабл аз ҳама, аз фарҳангу донишномаҳо аз худ мекарданд. Дар зинаи болотар аз он ба манбаъҳои асосӣ муроҷиат менамуданд, ки аз мутуни манзуму мансур, девонҳо, тазкираҳо, мачмӯаҳо, баёзҳо, чунгҳо, сафинаҳо, қашқӯлҳо ва дигар манобеу маохизи адабию таърихӣ иборат буд. Дар низоми таълими мадрасаҳо ҳам ба донишҳои адабӣ таваҷҷӯҳ мешуд. Донишомӯзон дар зинаи муайянӣ таҳсил ба сурати ҳатмӣ ба омӯзиши девонҳои шоирони машҳур, ба монанди Шайх Саъдӣ, Ҳоча Ҳофиз, Мирзо Бедил ва дигарон машғул мешуданд. Гузашта аз ин, таваҷҷӯҳ ба донишҳои филологӣ дар миёни мардуми тоҷик таърихи дерина дошта ва то кунун ҳам идома дорад. Дар асри бистум, замоне, ки таъсиси донишгоҳҳо ба расмият даромад, аз ҷумлаи нахустин факултетҳои навтаъсис факултети филология буд. Дар Ҷумҳурии мӯнеззати давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин таъсис ёфт, факултети таъриху филология мебошад (1948).

Соли 1966 дар заминаи шуъбаи филология факултети филология таъсис дода мешавад ва ба фаъолият шурӯъ менамояд. Дар он давра ташкили факултети филология дар сохтори донишгоҳ тақозои замон маҳсуб меёфт, зоро барои муассисаҳои маорифу фарҳанги чумхурӣ, матбуоту расонаҳои ахбори умум мутахассисони соҳибмаълумот хеле зарур буданд. Аз ин ҷиҳат аз замони таъсиси Донишгоҳ то имрӯз факултети филология таърихи шуҳратёр ва пурифтихореро аз сар гузаронида, барои пешрафти илму фарҳанг дар Тоҷикистон саҳми сазоворе гузоштааст.

Дар сохтори факултет ҳоло панҷ кафедра: кафедраи таърихи адабиёти тоҷик, кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ, кафедраи таърихи забон ва типология, кафедраи забони адабии муосири тоҷик ва кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷик мавҷуд аст, ки дар онҳо устодони варзида, муҳаққиқони шинохтаи чумхурӣ ба таълиму тарбияи шогирдон ва таҳқиқи масъалаҳои муҳимми илми филология машгуланд.

КАФЕДРАИ ТАЪРИХИ АДАБИЁТИ ТОҶИК

Замони ташкили Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон соли 1948 дар ҳайати факултети таъриху филология кафедраи забон ва адабиёти тоҷик ташкил шуда буд. Баъдҳо ин кафедра ба ду ҷудо шуд: кафедраи забони тоҷикӣ (мудири кафедра Д.Т. Тоҷиев) ва кафедраи адабиёти тоҷик (мудири кафедра С.Ш. Табаров). Аз моҳи сентябри соли 1962 кафедраи адабиёти тоҷик ба ду кафедра ҷудо шуд: кафедраи таърихи адабиёти тоҷик, мудириаш Ш. Ҳусейнзода ва кафедраи адабиёти советии тоҷик, мудири кафедра С.Ш. Табаров.

Аз соли 1948 то соли 1953 таълиму тадриси забон ва адабиёти тоҷик тавассути як кафедра роҳбарӣ ва назорат мешуд, ки он кафедраи забон ва адабиёти тоҷик ном дошта, сарварии онро академик Абдулғанӣ Муҳаммадовиҷ Мирзоев ба уҳда доштанд. Аз соли 1953 то соли 1962 кафедра ба ду кафедраи алоҳида тақсим мешавад: кафедраи забони тоҷикӣ ва кафедраи адабиёти тоҷик ва мудири он узви вобастаи АИ Тоҷикистон С. Ш. Табаров буданд. Соли 1962 кафедраи адабиёти тоҷик ба ду кафедра тақсим шуд: кафедраи таърихи адабиёти тоҷик (мудир профессор Ш. Ҳусейнзода) ва кафедраи адабиёти шӯравии тоҷик (мудир С. Табаров). Аввалин мудири кафедраи таърихи адабиёти тоҷик шаҳсияти дар соҳаи маориф ва таълими мактаби олӣ ва илми адабиётшиносӣ маъруф, номзади илмҳои филология, профессор Шарифҷон Ҳусейнзода таъйин карда шуд. Аз соли 1985 то соли 1993 профессор А. Сатторзода вазифаи мудирии кафедраро ба уҳда дошт. Дар муддати мусофирати ў ба Афғонистон як сол Т. Нематзода ва як сол X. Шарифов иҷроқунандай вазифаи мудириро ба уҳда доштанд. Соли 1993 як сол ҳамин вазифаро С. Имронов ба ҷой овард. Аз соли 1994 то соли 2009 профессор X. Шарифов дар симати мудири кафедраи таърихи адабиёти тоҷик ифои вазифа намуда, аз соли 2009 то моҳи

марти соли 2016 дотсент М. Солеҳов мудири кафедра буд ва аз моҳи марта соли 2016 ин вазифа бар уҳдаи профессор Мисбоҳиддини Нарзиқул voguzor карда шуд.

КАФЕДРАИ НАЗАРИЯ ВА АДАБИЁТИ НАВИНИ ФОРСИИ ТОЧИКӢ

Кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ (номҳои пешинааш: забон ва адабиёти тоҷик – 1948-1953; адабиёти тоҷик – 1953-1962; адабиёти советии тоҷик – 1962-1988; то имрӯз – назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ) баробари таъсиси донишгоҳ арзи вуҷуд карда, аввалин мудири он, академик Абдулғанӣ Мирзоев буд. Номбурда дар ташаккули кафедра ва тайёр намудани мутахассисони варзидаи илмию омӯзгорӣ саҳми арзанда гузошт ва муносибати кафедраро ба муассисаҳои алоҳидаи илмию таълимии собиқ Иттиҳоди шӯравӣ ва Шарқӣ хориҷӣ барқарор намуд.

Солҳои 1952-1980 сарвари кафедра шогирди академик А. Мирзоев узви вобастаи АИ Тоҷикистон С.Ш. Табаров буд. Дар ин муддат кафедра ба яке аз марказҳои бонуфузи илмӣ ва таълимии мактабҳои олии Тоҷикистон табдил ёфт. Профессор Раҳим Мусулмонқулов солҳои 1980-1992 ба сифати мудири кафедра фаъолият намуд. Дар ин айём иқтидори илмию кафедра боз ҳам мустаҳкам гардид.

Замони мудирии профессор Худойназар Асозода (солҳои 1993-1996) ба давраи аз нигоҳи сиёсиву иҷтимоӣ душвори Тоҷикистон рост омад ва мавсуф тавонист, ки иқтидори илмию кафедраро нигоҳ дошта, ба парокандашавии устодони соҳибуనвони кафедра роҳ надиҳад. Дар ин давра дар назди кафедра кабинети «Маҳзани адаб» таъсис ёфт, ки он осори нодири илмию адабӣ, рӯзномаву маҷаллаҳои адабиву фарҳангии дар Тоҷикистон ва хориҷи он чоп гардида ва аксҳои шаҳсиятҳои фарҳангии ҷумҳуриямонро дар бар мегирад. Солҳои 1996 - 2002 вазифаи мудирии кафедра ба зимиҳи узви Иттиҳофоқи нависандагони Тоҷикистон, дотсент Ҷӯраҳон Бақозода voguzor гардид.

Солҳои 2002-2010 мудирии кафедра ба уҳдаи профессор Аламхон Кӯчаров voguzor шуд.

Аз моҳи октябри соли 2010 то моҳи декабри соли 2012 вазифаи мудири кафедра дигарбора ба уҳдаи профессор X. Асозода voguzor гардид. Аз оғози соли 2013 вазифаи мудирии кафедраро дотсент M. Зайниддинов ба уҳда дорад.

КАФЕДРАИ ТАЪРИХИ ЗАБОН ВА ТИПОЛОГИЯ

Кафедраи таърихи забон ва типология маркази муҳимтарини таҳсилоти олий ва яке аз асоситарин марказҳои илмию Дошишгоҳи миллии Тоҷикистон ва ҷумҳурӣ дар соҳаи забоншиносии тоҷик ба ҳисоб меравад.

Бо таваҷҷӯҳ ба зарурати омода кардани мутахассисони соҳаи филология ҳамзамон бо таъсиси Универистети давлатии Тоҷикистон ба

номи В. И. Ленин (соли 1948 ҳоло ДМТ) факултети таъриху филология ва дар он кафедраи забону адабиёти тоҷикӣ фаъолияти худро оғоз намуда, дар заминаи ин кафедра соли 1953 кафедраҳои забони тоҷикӣ ва адабиёти тоҷикӣ таъсис дода мешаванд. Сарварии нахустини кафедраи забони тоҷикиро доктори илмҳои филология, профессор Д. Т. Тоҷиев ба дӯш дошта, то соли 1981 ба ин вазифаи пурмасъулият фаъолият карданд. Аз соли 1981 то соли 1995 профессор М. Н. Қосимова сарварии кафедраи забони тоҷикиро бар уҳда доштанд. Моҳи феврали соли 1995 бинобар сабаби васеъ шудани самтҳои таҳқиқ дар заминаи кафедраи забони тоҷикӣ нахуст кафедраҳои забони адабии муосири тоҷикӣ, таърихи забону типология таъсис мейбанд.

Кафедраи таърихи забон ва типологияро бисёр ҷеҳраҳои машҳур, донишмандони маъруфи тоҷик сарварӣ кардаанд. Сарварии нахустини кафедраи забони тоҷикиро, тавре дар боло зикраш рафт, доктори илмҳои филология, профессор Д. Т. Тоҷиев ба дӯш дошта, то соли 1981 ба ин вазифаи пурмасъулият роҳбарӣ карданд. Аз соли 1981 то соли 1995 профессор М. Н. Қосимова сарварии кафедраи забони тоҷикиро бар уҳда доштанд. Аз моҳи феврали соли 1995 чун дар пояти кафедраи забони тоҷикӣ таърихи забон ва типология таъсис мейбад, сарварии нахустини онро профессор М. Н. Қосимова бар дӯш мегиранд ва солҳои 1995-2001 ин вазифаи пурмасъулиятро идома медиҳанд. Пас аз профессор М. Н. Қосимова сарвари кафедра дотсент М. Саломов интихоб мегардад (солҳои 2001 - 2008) ва профессор Д. Ҳоҷаев солҳои 2008 то 2012 сарварии кафедраро бар уҳда мегиранд. Аз моҳи марта соли 2012 сарварии кафедраро дотсент Ж. Б. Гулназарова бар уҳда дорад.

КАФЕДРАИ ЗАБОНИ АДАБИИ МУОСИРИ ТОҶИК

Кафедраи забони адабии муосири тоҷикӣ яке аз марказҳои муҳим ва асосӣ доир ба таҳқиқ ва омӯзиши масъалаҳои илми забоншиносии тоҷик дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва ҷумҳурӣ ба ҳисоб меравад.

То имрӯз устодони кафедра дар таълиму тарбияи донишҷӯён ва мутахассисони хушсалиқаву варзида барои соҳаҳои мухталифи маориф, илм ва фарҳанги ҷумҳурӣ саҳми муҳим мегузоранд.

То соли 1953 таълиму тадриси забон ва адабиёти тоҷик аз тарики як кафедра роҳбарӣ ва назорат карда мешуд ва кафедраи забон ва адабиёти тоҷик ном дошт, ки сарварии онро доктори илми филология, академик Абдулғанӣ Мирзоев ба ӯҳда дошт.

Соли 1953 бахши забони ин кафедраро ҷудо карда, кафедраи забони тоҷикиро таъсис доданд. Вазифаи мудирии ин кафедра ба дӯши Д.Т. Тоҷиев, ки дар он вақт ягона номзади илм дар кафедра буд, вогузор карда мешавад. Мавсуф дар тӯли зиёда аз сӣ сол ин вазифаро содиқона ва бо маҳорати баланди кордонӣ пеш мебарад.

Баъдтар дар заминаи ҳамин кафедра (соли 1994) кафедраи нав бо номи таърихи забон ва типология таъсис дода шуд ва кафедраи забони тоҷикӣ номи кафедраи забони адабии муосири тоҷикиро гирифт. Аз соли 1994 то 2001-ум роҳбарии кафедраро доктори улуми филологӣ, профессор Т. Ҳасқашев ба уҳда дошт. Солҳои 2001-2002- юм иҷрои вазифаи мудири кафедра ба зими дотсент Д. Ҳоҷаев гузошта мешавад. Соли 2002-юм дар асоси озмун ба ин вазифа профессор X. Маҷидов интихоб шуда, то соли 2005-ум адои вазифа менамояд. Аз соли 2005 то соли 2007 – ум иҷрои ин вазифа аз нав ба души дотсент Д. Ҳоҷаев гузошта мешавад. Соли 2007-ум дар асоси озмун доктори илми филология, профессор Д. Ҳоҷаев ба вазифаи мудири кафедраи забони адабии муосири тоҷик интихоб мешавад. Аз соли 2007 иҷроунандаи вазифаи мудири кафедра ба ӯҳдаи, дотсент М. Абдураҳмонова гузошта шуд. Аз соли 2008-ум дар асоси озмун номзади илми филология, дотсент Маҷтура Абдураҳмонова ба вазифаи мудири кафедраи забони муосири тоҷикӣ интихоб шуда, то моҳи июни соли 2016 роҳбарии кафедраро ба зими дошт. Айни ҳол роҳбарии кафедра ба дӯши дотсент Ҳамроҳон Дӯстов voguzoшta шудааст.

Дар замони истиқлолият кафедраи забони адабии муосири тоҷикӣ ба яке аз марказҳои асосии тарғибу ташвиқи забони миллӣ ва тадбиқи қонуни он дар кишвар мавқеи хоса пайдо кард. Дар давоми ин солҳо дар кафедра ҷандин мутахассисони ҷавон дар риштаҳои гуногуни илми забоншиносӣ ба фаъолият оғоз намуда, доир ба бахшҳои гуногуни илми забоншиносӣ корҳои назаррас карданд ва карда истодаанд.

КАФЕДРАИ ЗАБОНИ ТОҶИКӢ ВА УСУЛИ ТАЪЛИМИ ЗАБОН ВА АДАБИЁТИ ТОҶИК

Кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷик соли 1989 бо ташабbusi собиқ декани факултети филологияи тоҷик, профессор И. К. Усмонов ба номи кафедраи забон ва адабиёти тоҷик чун кафедраи умумидонишгоҳӣ таъсис дода шуд ва ба сифати мудири он дотсент шодравон Каримов А. А. таъйин гардид. Баъд аз як сол ба асоси озмун профессор Б. Камолиддинов мудири кафедраи мазкур интихоб шуд. Чун баъди як сол профессор Б. Камолиддинов вазифаи мувонии ректор оид ба таълимо ба уҳда гирифтанд, боз дуюмбора мудирии кафедра ба уҳдаи шодравон Каримов А. А. voguzoшta шуд ва ин масъулиятро то охирин лаҳзаи ҳаёт – то моҳи майи соли 1996 иҷро намуданд. Аз соли 1996 то моҳи январи соли 2012 мудирии кафедраро дотсент Ш. Кабиров ба уҳда доштанд. Аз моҳи феврал то моҳи октябри соли 2013 иҷроунандаи вазифаи мудири кафедра ба уҳдаи дотсент Қурбонов С. voguzor шуд. Дар моҳи октябри соли 2013 дар асоси озмун дотсент Каримов Н.С. ба сифати мудири кафедра интихоб гардид ва то ҳол дар ин вазифа фаъолият дорад. Кафедра соли 1995 ба соҳтори факултаи филология ворид карда шуд ва он кафедраи хат ва

матни форсии точикӣ номгузорӣ гардид. Бо қарори Шӯрои олимони донишгоҳ соли 2006 номи кафедра ба кафедраи забони точикӣ (барои факултетҳои ғайрифилологӣ) ва соли 2013 ба номи кафедраи забони точикӣ ва усули таълими забону адабиёти точик иваз карда шуд.

Дар факултет аз рӯйи шаш ихтисос барои соҳаҳои гуногуни хоҷагии ҳалқи чумхурӣ мутахассисон тайёр карда мешаванд:

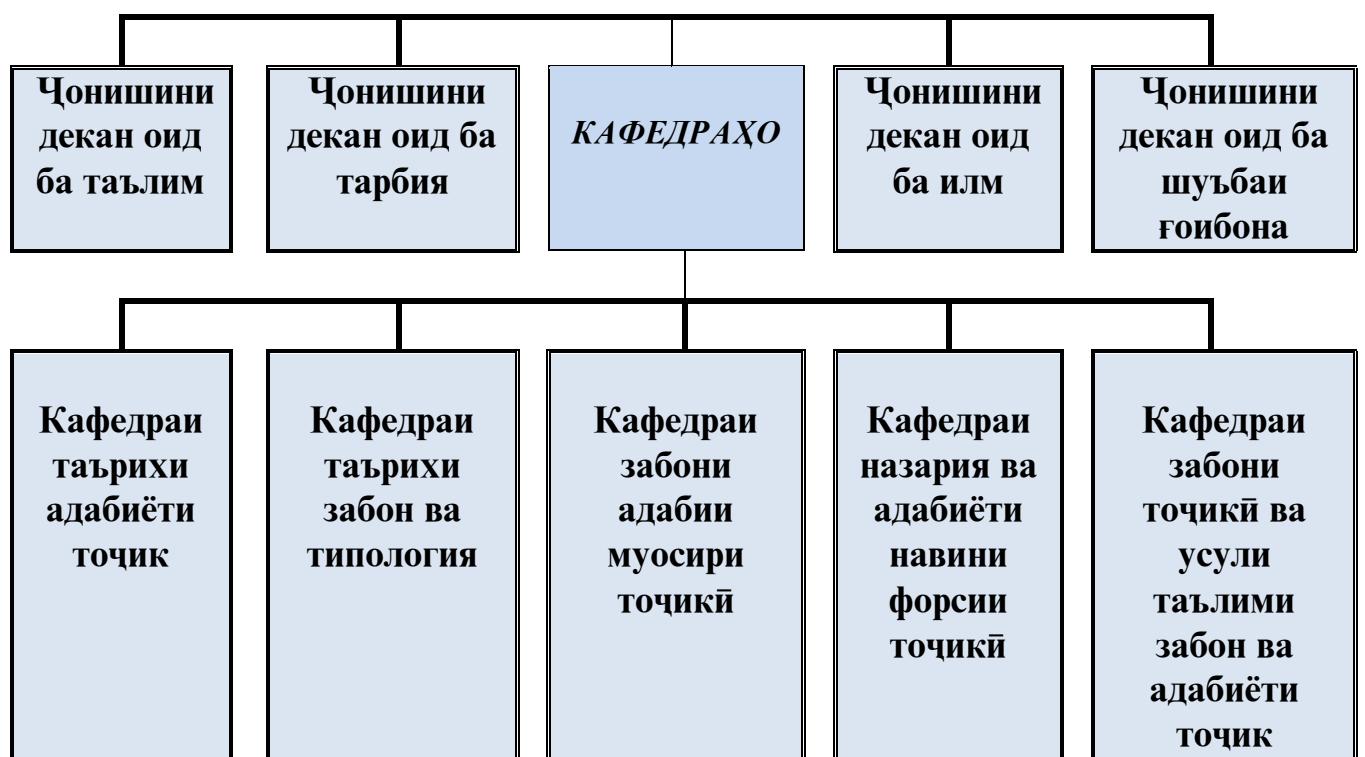
21050100	Забон ва адабиёти точик
21050103	Забоншиносӣ ва технологияи нави иттилоотӣ
26020401	Ҳуҷҷатшиносӣ ва таъмини ҳуҷҷатии идора
2106010202	Тарҷумаи бадеӣ
02020400	Фарҳанги ҷаҳонӣ ва ватани (фолклор)
25050110	Мероси ҳаттӣ

Дар соҳтори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Маркази омӯзиши забонҳо амал мекунад, ки фаъолияти он асосан ба уҳдаи устодони факултети филология вогузор гардидааст. Дар ин марказ аз оғози таъсис то кунун даҳҳо нафар шаҳрвандони хориҷӣ ба омӯзиши забони точикӣ ва дигар забонҳо машғул гардида, соҳиби сертифакати донандаи забонҳо шудаанд. Инчунин, маркази мазкур дар тарғибу ташвиқи забони точикӣ дар арсаи байналмилалӣ саҳми арзанда дорад.

Маркази омӯзиши забонҳо бо саъю қӯшиши узви вобастаи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, профессор М. Н. Қосимова ва профессор Ҳ. Майдидов фаъолияташро оғоз намудааст. Айни замон масъулияти роҳбарии марказро дотсент Д. Ҳомидов ба уҳда дорад.

Факултети филология пешомадҳои умебахшे дорад, зоро он яке аз манбаъҳои асосии тайёр кардани кадрҳои баландихтисоси соҳаи филология дар доҳили ҷумҳурӣ ва берун аз қаламрави он маҳсуб мешавад.

Ҳайати устодону кормандони факултет барои боз ҳам мустаҳкам гардонидани базаи таълимии шуъбаҳои навтаъсис талош доранд.

Бо тавацчух ба зарурати омода кардани мутахассисони соҳаи филология ҳамзамон бо таъсиси донишгоҳ (соли 1948) факултети таъриху филология таъсис меёбад.

Пӯшида нест, ки дар ташаккули илму фарҳанг ва маънавияти ҳар як халқу миллат забон ва адабиёти он мавқеи муҳим дорад. Зоро маҳз аҳли эҷод дар осори бадеии худ хулқу атворт, рафттору гуфтор, рӯҳу равон, хислату одоб ва расму русум барин унсурҳои муҳимми миллати хешро инъикос менамоянд, ки ин боиси мондагор гардидан онҳо дар таърихи инсоният мегардад. Шояд ба ҳамин далел бошад, ки соли 1966 шуъбаи филология аз факултети таъриху филология чудо шуда, факултети мустақили филологияи тоҷик ташкил меёбад ва ба фаъолият шурӯъ менамояд. Факултети филология дар муддати мавҷудият ва фаъолияти худ дар тарбияи мутахассисони баландихтисосу варзидаи соҳаи филология саҳми ниҳоят назаррас дорад.

Аз рӯзҳои аввали таъсисёбии факултет олимони машҳури соҳаи филология А. Мирзоев, А. А. Семенов, М. С. Андреев, М. Фозилов, Ш. Ҳусейнзода, Д. Тоҷиев, Ҳ. Каримов, В. Асрорӣ, С. Ш. Табаров, Б. Ниёзмуҳаммадов ба шогирдон дарс гуфта, дар тарбияи олимони ҷавони факултет ҳиссаи арзанда гузаштаанд.

Дар тӯли ин солҳо ҳайати муаллимону профессорон аз ҳисоби хатмкардаҳои худи факултет мукаммал гардид. Агар дар ибтидои соли 1948 дар шуъба ҳамагӣ 25-30 нафар донишҷӯ таҳсил мекарда бошанд, ҳоло дар шуъбаҳои гуногуни он зиёда аз ҳазор нафар донишҷӯ ба таҳсил фаро гирифта шудаанд. Ба донишҷӯёни факултет дар айни замон дар маҷмӯъ беш аз 70 нафар устодони варзидаи собиқадору ҷавон дарс мегӯянд.

Як зумра ҷехраҳои маълуму машҳури илму фарҳанги ҷумҳурӣ, аз ҷумла, академикони Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон М. Диноршоев, Ҳ. Отаконова, А. Раҳмонзода, М. Имомзода, аъзои вобастаи АИ ҶТ С. Ш. Табаров, А. Маниёзов, М. Н. Қосимова, Д. Саймуддинов, Ҷ. Назриев, профессорон Ш. Ҳусейнзода, Д. Тоҷиев, В. Асрорӣ, Ҳ. Шарифов, Р. Мусулмониён, А. Сатторзода, Ҳ. Асозода, Т. Неъматзода, С. Воҳидов, С. Амиркулов, Б. Камолиддинов, Т. Н. Ҳаскашев, Ҳ. Мачидов, Д. Ҳочаев, У. Тоиров, И. К. Усмонов, Р. С. Комилов, М. Муллоаҳмадов, Қ. Восеъ, А. Қӯчаров, Ш. Қабиров, А. Маҳмадаминов, Р. Раҳмонӣ, Б. Мақсудов, А. Абдусатторов, М. Нарзиқул, Ш. Исроғилниё, З. Муҳторов, Ф. Шарифова ва Ш. Исматуллозода дар ҳамин боргоҳи илму маърифат ба камол расидаанд. Ҳушбахтона, аксари ин донишмандон ҳоло дар факултет ба шогирдон дарс гуфта, ба аспирантону унвонҷӯён роҳбарӣ менамоянд.

Таъсису оғози фаъолияти ин коҳи бегазанди посдорони сухан - факултети филология, ба номи олимони мӯътабари соҳа А. Мирзоев, Баҳром Сирус, А. А. Семенов, М. С. Андреев, Ш. Ҳусейнзода, С. Ш. Табаров, Д. Тоҷиев, Б. Ниёзмуҳаммадов, Ҳ. Каримов, Ҷ. Арзуманов, М. Фозилов, А. Л. Бухоризода ва бисёр дигарон саҳт алоқаманд мебошад. Ин

донишмандони фарзона барои ба маҷрои мӯтадил равона гаштани ҷараёни таълиму тарбия дар факултет ва тайёр намудани мутахассисони варзидаи соҳаи филология, васеъ гардидан соҳтори факултет ва муҳайё намудани базаи таълими корҳои зиёдеро ба сомон расондаанд.

Солҳои 50-60-уми асри XX дар рушди минбаъдаи факултет олимони варзида - профессорон Д. Т. Тоҷиев, В. М. Асрорӣ, Ш. Ҳусейнзода, С. Ш. Табаров саҳми хеле арзанда гузоштаанд. Маҳз ҳамин устодон аз ҳисоби шогирдони хушзвавқу хушсалиқа устодони ҷавонро ба камол расонданд, ки баъдан онҳо идомабахши кору фаъолияти эшон гаштанд. Ин буд, ки як зумра ҷавонони хушзвавқ, ба монанди М. Муҳаммадиев, М. Н. Қосимова, С. Ҳалимов, С. Имронов, Ҳ. Шарифов, Ҳ. Мацидов, М. Норматов, М. Бобомуродов, А. Нематов, Ҳ. Талбакова, В. Абдулазизов ва дигарон сафи устодони факултетро пурра намуда, барои боз ҳам рушду инкишоф додани он саҳми арзанда гузоштанд. Дар навбати худ, устодони мазкур шогирдони зиёдеро, ба монанди номзадҳои илми филология, дотсентон А. Мирбобоев, М. Саломов, Д. Ҳомидов, С. Ҳалимова, Ж. Гулназарова, М. Низомов, П. Ниёзов, Н. Қаландаров, Ф. Ҳайдаров, С. Эмомалӣ, Н. Каримов, С. Қурбонов тарбия кардаанд, ки ифтихори ин боргоҳи илму маърифат буда, онҳоро метавон ҳамчун идомадиҳандагони анъанаи устодони ҳеш муаррифӣ кард.

Айни замон дар факултети филология насли ҷадиде ба кори таълиму тарбия ва илм ҷалб шудаанд, ки қушиши идома додани анъанаҳои неки устодонро асоси фаъолияти худ қарор додаанд, ба монанди: номзадҳои илми филология М. Музоғиршоев, Ҳ. Камолов, У. Саъдуллоев, Ҳ. Дӯстов, Ш. Бобомуродов, Ф. Мирзоёров, Г. Нозимова, М. Ҳайдаров, М. Аюбова, Қ. Тӯраҳасанов, Г. Шукуров, А. Бобобеков, Ҳ. Кабиров, М. Муслимов, Ш. Раҳимова, О. Саидҷаъфаров, Д. Ҳафizzода, Л. Бобоёрова ва муаллимони қалону ассистентон Қ. Нурқаев, З. Ёрова, Ҳ. Раҳмонов, Л. Ҳочибоева, Н. Ҳудоёрова, А. Авғонов, Ф. Латифов, Ҳ. Муслимов, И. Бобомаллаев, М. Ҳасанов, Б. Аловиддинов, Г. Камолова, Д. Акбарова, М. Муродов, Н. Муҳаммадҳоҷа, Д. Нуралиева, С. Ҳолназарова ва М. Ҳасанов.

Факултети филологияро бисёр ҷеҳраҳои машҳуру шинохта ва донишмандони маъруф сарварӣ кардаанд. Нахустин декани факултети филология, ки он вақтҳо факултет номи таъриху филологияро дошт, Мануилов таъйин мешавад. Баъдтар номзади илми ҳуқуқ, дотсент Гранберг В.Г. ба ин вазифа пазируфта мешавад. Пас аз он, ки факултети ҳуқуқшиносӣ ба факултети таъриху филология муттаҳид мешавад, декани факултети таъриху филология олими забоншинос Арзуманов С. Ҷ. таъйин мегардад. Дар солҳои баъдӣ олимони машҳури соҳаи таъриху филология – Бухоризода А. Л., Тоҷиев Д.Т., Каримов Т. Р., Нематзода Т., Бобоҳонов М. ва минбаъд дар факултети филология Қосимова М. Н., Асрорӣ В.М., Давлатов М., Усмонов И. К., Ҳ. Шарифов, Ҳ. Асозода, Имомзода М. С., Б. Шарифов, Д. Ҳочаев, М. Саломов ва Мисбоҳиддини Нарзиқул вазифаи декани факултетро ба уҳда доштанд. Айни замон Сироҷиддини Эмомалӣ сарварии ин маҳзани илму адабро ба дӯш дорад.

Албатта, ҳар қадоме аз ин сарварон барои рушду нумуи факултет, мустаҳкам гардидани базай илмӣ, таълимӣ ва тарбияи мутахассисони соҳа саҳм гузаштаанд. Масалан, соли 1966 бо ташабbus ва дастгирии собиқ ректори донишгоҳ шодравон С. А. Раҷабов ва декани факултет М. Н. Қосимова (ҳоло доктори илми филология, узви вобастаи АИ ҶТ, профессор) нахустин шуъбаи журналистика дар соҳтори факултет таъсис дода мешавад. Шуъбаи журналистика бисёр рӯзноманигорони худшиносу хушсалиқаро барои Воситаҳои аҳбори умум ба камол расонд ва баъдан дар заминаи ҳамин шуъба факултети мустақил, факултети журналистка таъсис ёфт.

Дар ин солҳо робитаю ҳамкории факултети филология ба марказҳои бузурги илмию таълимии шаҳрҳои Москаву Санкт-Петербург, Тбилиси, Боку, Тошканд, Қазон хеле густариш меёбад. Донишмандони маъруфу машҳури ин марказҳо, ба монанди: М. Н. Боголюбов, А. Н. Болдирев, В. С. Растворгуева, А. З. Розенфельд, В. А. Лившиц, С. Н. Соколов, И. О. Оранский, Л. Г. Гертсенберг, Ҷ. Гиоанашвили, А. Шафоӣ, В. Б. Иванов, Х. Меннигулов ба аспирантону унвонҷӯёнроҳбарӣ ва ба донишҷӯёни факултет курсу семинарҳои маҳсус хондаанд.

Факултети филология дар оғози замони Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон, ҳусусан дар давраи муноқишаҳои доҳилӣ тавонистааст, ки фаъолияти худро ҳамеша барқарор дошта, сарфи назар аз мушкилиҳо, сатҳи илмӣ ва таълимиро ба таври муナzzам нигоҳ бидорад.

Дар замони истиқлолият факултети филология ба ҳайси тарғибари забону адабиёт ва фарҳангута маддуни миллати тоҷик мавқеи хосса пайдо кард. Тӯли ин солҳо барои омода намудани мутахассисони соҳибмаълумот ихтисосҳои нави ҳучҷатшиносӣ ва таъминоти ҳучҷатии идорӣ, забоншиносӣ ва технологияи нави иттилоотӣ, тарҷумаи бадӣ, фарҳангти ҷаҳонӣ ва ватаний- фолклор ва мероси ҳаттӣ ифтитоҳ ёфт. Аксари ҳатмкардагони ин ихтисосҳо ба ҳайси тарҷумон, кормандони баҳшҳои гуногуни идораҳои давлатӣ ва ғайридавлатӣ кору фаъолият доранд.

Донишҷӯён аз соли дуюми таҳсил мувофиқи завқу ҳоҳишашон ба ихтисосҳои кафедраҳои таҳассусӣ: забони адабии муосири тоҷикӣ, таърихи забон ва типология, назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ, таърихи адабиёти тоҷик ҷудо шуда, аз рӯйи ихтисоси интихобкардаашон кори курсӣ, кори ҳатмқунӣ, маърӯзаи илмӣ, реферат ва рисолаи дипломӣ менависанд, таҷрибаҳои таълимӣ, омӯзгорӣ, истеҳсолӣ ва пешаздипломӣ мегузаранд.

Дар факултет барои таълими босамару натиҷадеҳ кабинети мӯҷаҳҳази «Маҳзани адаби профессор Ҳудойназар Асозода», «Маркази фарҳангии ба номи профессор Ш. Ҳусейнзода», кабинети ба номи профессор Д.Т. Тоҷиев ва толори хониши доктор РНД ва магистр дар ихтиёри донишҷӯён қарор дошта, маҳфилҳои илмӣ, адабӣ, воҳӯрию сӯҳбатҳои донишҷӯёну устодон бо арбобони илму фарҳанг, ҷаҳраҳои маъруфи ҷумҳурӣ дар ин кабинету марказҳо мутассил баргузор мегарданд.

Дар факултет корҳои илмиву тадқиқотӣ пайваста бо раванди таълим ҷараён мегирад. Устодони факултет дар панҷ кафедра аз рӯйи самтҳои мушахҳаси илмӣ кори тадқиқотӣ мебаранд. Масоили тадқиқшавандай

устодон характери илмиву назарӣ, илмиву амалӣ ва илмиву методӣ доранд. Натиҷаи корҳои илмии устодон дар шакли рисолаҳои илмӣ (номзадию докторӣ), илмию методӣ (дастури таълимӣ, васоити таълимӣ, китоби дарсӣ), мақолаҳо, гузоришҳо дар конференсия ва семинарҳои илмии ватанию хориҷӣ омода мешаванд.

Дар факултет ҳамасола аз тариқи таҳсили аспирантураю докторантуре устодони ҷавону лаёкатманд рисолаҳои номзадию докторӣ навишта дифӯъ менамоянд ва сафи устодони үнвондорро пурра мегардонанд. Ҳамчунин аз соли таҳсили 2015-2016 бо тақозои замон дар факултет қабули доктор РНД ба роҳ монда шуд.

Устодони факултет дар конференсияҳои ҷумҳурияйӣ, байналмилалӣ фаъолона ширкат меварзианду меварзанд. Махсусан, ҷеҳраҳои барҷастаю намоёни илми филология, академикон: А. Раҳмонзода ва М. Имомзода, аъзои вобастаи АИ Тоҷикистон М.Н. Қосимова, С.Ш. Табаров, профессорон Ҳ. Шарифов, Ҳ. Маҷидов, Ҳ. Асозода, Д. Ҳочаев, А. Маҳмадаминов, У. Тоиров, Р. Раҳмонов, А. Абдусатторов, Б. Мақсадов, Ш. Исроғилниё, М. Нарзиқул, З. Мухторов, Ф. Шарифова, С. Сабзаев, Ш. Кабиров, дотсентон Ҳ. Талбакова, М. Норматов, М. Солеҳов, М. Зайниддинов, М. Абдурраҳмонова, Ж. Гулназарова, Р. Ваҳҳобов, Сироҷиддини Эмомалӣ, Мирбобоев А., М. Саломов, С. Анварӣ ва дигарон на танҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, балки берун аз марзи он низ маълуму машҳуранд.

Аз ҳайати устодони факултет 2 нафар академики АИ ҶТ, 1 нафар узви вобастаи АИ Тоҷикистон, 8 нафар узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон, 13 нафар профессор ва 9 нафар узви Иттиҳодияи рӯзноманигорони Тоҷикистон мебошанд.

Дар факултет маҳфилҳои илмӣ адабӣ ва фаннии «Забоншиноси ҷавон», «Сипанди сухан», «Нақди адабӣ», «Адибони ҷавон», «Адабиётшиноси» “Турсунзодаҳонӣ” ва “Лоиқхонӣ” фаъолият мекунанд, ки дар онҳо шогирдон таҳти роҳбарии устодони варзида бо гузоришу маърӯзаҳои илмӣ ва намунаи эҷодиёти назмию насрини худ иштирок менамоянд. Инчунин, дар назди кафедраҳо маҳфилҳои илмии инфириодии профессорон ва дотсентони варзида фаъол ҳастанд, ки дар тарбияи шогирдон нақши муассир доранд.

Дар сатҳи донишгоҳ маҳфили “Посдорон ва дӯстдорони забон” амал мекунад, ки фаъолияти он ба сурати густурда ба роҳ монда шудааст.

Маҳфилҳои илмӣ дар болоравии сатҳи илмӣ ва қасбии шогирдон саҳми муҳим доранд. Устодони варзидаи факултет шогирдонро аз тариқи ҳамин маҳфилҳо ба кори илмӣ ҷалб менамоянд. Шогирдони факултет, ки дар ин маҳфилҳо маҳорату малакаи илмии худро сайқал медиҳанд, дар озмунҳои фанӣ дар ҷумҳурий тайи чанд соли охир ҷойи аввалро ишғол менамоянд.

Адибони номдори муосири тоҷик - Шоирони ҳалқии Ҷумҳурии Тоҷикистон Мӯъмин Қаноат, Бозор Собир, Гулруҳсor Сафиева, Гулназар Келдӣ, Аскар Ҳаким, Сайдалий Маъмур, Раҳмат Назрӣ, Нависандаҳои

халқии чумхурӣ Юсуф Акобиров, Саттор Турсун, Сорбон, Аъзам Сидқӣ, Муҳиддин Xочаев, шоир ва адабиётшинос Рустами Ваҳҳоб ва дигарон дастпарварони маҳфили «Адибони ҷавон» - и факултет буда, аввалин чакидаҳои хомаи онҳо дар ҳамин маҳфил муҳокима ва манзури хонандагон гардидаанд.

Ин маҳфил анъанаи начиб дошт. Дар муҳокима ва баррасии шеъру ҳикояи навқаламони маҳфил адибони баркамол устод М. Турсунзода, М. Раҳимӣ, Б. Раҳимзода, Ф. Муҳаммадиев ва дигарон иштирок мекарданд. Баъдтар ин анъанаи устодонро адибони ҷавону хушистеъдод Бозор Собир, Гулруҳсор Сафиева, Саттор Турсун, Раҳмат Назрӣ, Зулфия Атойӣ, ки парвардаи маҳфили «Адибони ҷавон» буданд, идома дода, тез-тез меҳмони ин маҳфил мешуданд. Ҳарчанд ки ҷандин сол ин анъана гусаста гардид, ҳоло аз нав эҳё шуда истодааст. Имрӯзҳо ин маҳфил таҳти роҳбарии олиму адиби шинохта Рустами Ваҳҳоб фаъолияти хубу босамар дорад. Доираи шогирдони маҳфили мазкур маҳдуд набуда, инчунин, донишҷӯёни эҷодкорро аз факултаҳои дигар низ фаро мегирад.

Дар факултет корҳои ташкилию тарбиявӣ як ҷузъи ҷудонашавандай фаъолияти ҳар як устод маҳсуб меёбад. Устодони факултет ин корро, аз як тараф, дар фаъолияти ҳаррӯзai ҳуд анҷом диханд, аз ҷониби дигар, дар ҳамкорӣ бо ташкилотҳои ҷамъиятӣ: иттифоқи қасаба, шӯрои қураторону духтарон ва созмони ҷавонон амалӣ мегардонанд.

Дар факултет тибқи қвотаи Президентӣ як гурӯҳ донишҷӯён таҳсил мекунанд, ки аксари онҳо бо баҳои хубу аъло ҳонда, дар корҳои ҷамъиятӣ фаъолона иштирок менамоянд.

Дастовардҳои факултет дар панҷ соли охир баёнгари ин аст, ки устодони факултет бо ҳисси баланди масъулиятшиносӣ кору фаъолият намуда, дар ҳамаи баҳшҳо ба комёбихои назаррас соҳиб шудаанд. Сол то сол сатҳи азҳудқуни барномаҳои таълимӣ аз ҷониби донишҷӯёни факултет боло рафта, иштироки онҳо дар дарсҳо, маҳфилу озмунҳо хеле ҳуб шудааст. Дар солҳои 2010 – 2016 аз ҷумлаи устодону аспирантони факултет 5 нафар рисолаи докторӣ ва 13 нафар рисолаи номзадӣ дифоъ намуданд.

Таълифоти устодони факултет низ назаррас аст.

Равобити байналмилалии факултет бар мабнои густариши доираи ҳамкориҳои таълимӣ, илмӣ-тадқиқотӣ ва омӯзишӣ ба роҳ монда шудааст. Аз давраи пас аз барқарории истиқори сулҳу вахдати миллӣ дар қишвари азизамон то ин ҷониб ҷандин шаҳрвандони ҳориҷӣ, аз қишварҳои Эрон, Афғонистон, Покистон, Чин, Канада, Туркия, Олмон, Амрико, Куриё ба ҳайси забономӯз, магистрант, аспирант ва үнвонҷӯ дар маркази омӯзиши забонҳо ва кафедраҳо ба таҳсил фаро гирифта шудаанд. Донишмандони ҳориҷӣ дар доираи ширкат дар конференсияҳои байналмилалӣ ба факултет таҷриф овардаанд. Устодони факултет дар конференсия ва семинарҳои байналмилалӣ фаъолона ширкат намуда, дар ҷунун нишастҳои илмие, ки дар қишварҳои Россия, Чин, Эрон, Афғонистон, Ҳиндустон, Покистон ва дигар қишварҳо баргузор гардидаанд, иштирок ва суханронӣ кардаанд.

Сироҷиддини Эмомалӣ – декани факултети филологияи ДМТ

Абдураҳмонова Мастура Амиралиевна – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи Доғишгоҳи миллии Тоҷикистон.

25-уми июни соли 1960 дар шаҳри Кӯлоби вилояти Ҳатлон таваллуд шуда, соли 1976 мактаби миёна, соли 1980 факултети филологияи тоҷики Доғишгоҳи давлатии шаҳри Кӯлоб, соли 1990 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Унврситети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Сохтор ва маънои ҷумлаи амрӣ дар забони адабии мусоири тоҷикӣ» соли 2002 дифоъ намудааст.

Дар соли 2014 барои дастовардҳо дар соҳаи илми гуманитарӣ бо медали «Хизмати шоиста», соли 2011 барои хизматҳои бисёрсолаи дар соҳаи маориф, бо нишони «Аълоҳии маорифи Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Муаллифи китоби «Шасти камолот» (бо шариктаълиф) (2009); «Ҷумлаи амрӣ дар забони адабии тоҷикӣ» (2010); «Забон-ҳастии миллат Душанбе» (мураттиб) (2013); «Вожашиноси нозукбин ва омӯзгори асил» (мураттиб) (2013) зиёда аз 50 мақолаи илмӣ-оммавӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2002-2005 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ дар ихтисоси ҳучҷатнигорӣ; аз соли 2007 то соли 2016 мудири кафедраи забони адабии мусоири тоҷики факултети филологияи ДМТ буданд. Аз соли 2014 аъзои ҳайати мушовараи Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Абдусатторов Абдушукур - доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28-уми апрели 1954 дар шаҳри Конибодом таваллуд шуда, соли 1976 шуъбаи арабӣ-тоҷикии факултети шарқшиносӣ, соли 1992 аспирантураи Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистонро хатм карда, соли 1994 рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Ташаккул ва таҳаввули рубоӣ дар адабиёти асрҳои 10-11 форсу тоҷик» дифоъ намудааст. Соли 2003 рисолаи докториро дар мавзӯи «Таъсири забон ва адабиёти араб ба адабиёти асри 11 (Аҳди Сомониён ва Фазнавиёни аввал)» дифоъ кардааст.

Муаллифи китобҳои «Талмех дар шеъри аҳди Сомониён» (1996), «Рӯъяти Қуръон дар шеър» (1997), «Арабият ва адабиёти аҳди Фазнавиён» (2001), «Равобити адабии Арабу Аҷам дар асри 11» (2003), «Шоирони аҳди Сомониён» (1999, бо ҳамқаламии профессор X. Шарифов), «Сӯзании Самарқандӣ. Мунтаҳаби ашъор» (2006, бо ҳамқаламии профессор Имомов М.), «Саъдии Шерозӣ. Насиҳат-ул-мулк» (2007, бо ҳамқаламии профессор Имомов М.), «Асрори шеъри марғуб» (2005), «Ашъори ҳамасрони Рӯдакӣ» (2007, бо ҳамқаламии профессор X. Шарифов), «Ашъори ҳакимон ва орифон» (2011, бо ҳамқаламии профессор X. Шарифов), «Таърихи адабиёти араб» (2009), «Таърихи Систон» (2013, бо ҳамқаламии профессор Имомов М.) ва зиёда аз 300 мақолаи илмӣ, илмӣ-омавӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2006-2009 мудири кафедраи забонҳои ҳориҷӣ; солҳои 2009-2013 мудири кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи славянини Тоҷикистону Россия.

Абдулазизов Ваҳобҷон – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

29-уми октябри соли 1955 дар ҷамоати деҳоти Гулистон, ноҳияи Ленин (ҳоло н. Рӯдакӣ) таваллуд шуда, соли 1972 мактаби миёна, соли 1977 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 1985 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Унврситети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленинро ҳатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Ҷумлаи мураккаби тобеъ бо ҷумлаи пайрави пуркунанда дар забони адабии ҳозираи тоҷик» соли 1993 дифоъ намудааст.

Дорандай нишони сарисинагии «Аълоҳии маорифи ҳалқи Тоҷикистон» (2011), ордени давлатии Ҷумҳурии Афғонистон - «Фидокорӣ», медали Давлатии Ҷумҳурии Афғонистон «Аз мардуми сипосгузори Афғонистон» (1987-1988) ва медали «10-солагии Инқилоби Савр» (1988) ҳамчунин медалҳои фахрии КМ ВЛКСМ- «За активную работу в комсомоле» (1981); «Трудовая доблесть» (1983); медали КМ ВЛКСМ ва Комитети Созмонҳои Ҷавонони (КМО) СССР - «За укрепления мира, дружбы и солидарности молодёжи»(1987) ва «Медали ифтихорӣ»-и «Созмони Демократии Ҷавонони Афғонистон» - ду дафъа солҳои 1983 ва 1987 инчунин чандин Ифтихорномаҳои Вазорати маориф мебошад.

Муаллифи китоби «Пешгирии инфексияи ВНМБ (ВИЧ – инфексия) ва ҷавонон»(2010) ва «Ҳусусиятҳои соҳторию маънои ҷумлаи пайрави пуркунанда дар забони адабии тоҷик» (2013)» зиёда аз 90 мақолаи илмӣ-оммавӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба илм (1996-2005), Сардори Раёсати муносибатҳои байналмилиалии Вазорати маорифи Тоҷикистон (2005- 2009), ректори Донишкадаи ҷумҳуриявии такмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони соҳаи маориф (2009-2012). Мудири шуъбаи илм ва инноватся (2012 -2013), мудири шуъбаи таҳсилоти олии қасбӣ ва баъдидипломии Пажӯҳишгоҳи рушди маорифи Академияи таҳсилоти Тоҷикистон (2013-2014). Директори Маркази табъу нашр, тарҷума ва баргардони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (аз соли 2014 то ҳол)

Аюбова Мамлакат Бойтураевна - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12-уми декабри соли 1956 дар нохияи Шаҳритузи вилояти Қӯрғонтеппа (ҳозира Ҳатлон) таваллуд шуда, соли 1974 мактаби миёна, соли 1979 факултети филологияи Донишкадаи давлатии омӯзгории ш. Душанбе, соли 1998 шуъбаи гоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Антропонимияи тоҷикони навоҳии Шаҳритузу Қубодиён (номҳои ашҳос)» соли 2002 дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои дарсии “Забони тоҷикӣ барои гурӯҳҳои русии факултетҳои гайрифилологӣ” (2008, 2014 (бо такмилу тасҳҳ); “Забони тоҷикӣ (дастури амалӣ барои факултети биология)” (2010); “Забони тоҷикӣ (барои факултетҳои биология ва тиббиву дорусозӣ)” (2013); «Барномаи таълимӣ аз фанни забони тоҷикӣ барои гурӯҳҳои русии ихтиносҳои гайрифилологӣ» (2010), муаллифи рисолаи илмии «Антропонимияи тоҷикони навоҳии Шаҳритузу Қубодиён (номҳои ашҳос)”(2013) ва зиёда аз 50 мақолаи илмӣ-тадқиқотӣ ва оммавию методӣ мебошад.

Ақбарова Давлатбай Нусратуллоевна – муаллимаи калони кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълимии забон ва адабиёти тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

20-уми ноябри соли 1972 дар деҳаи Боги Ҳабиби ноҳияи Муъминободи вилояти Ҳатлон таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёна, соли 1995 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории ба номи Абӯабдуллоҳ Рӯдакии шаҳри Кӯлоб, соли 2005 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Дар мавзӯи “Калимасозии морфологии достони “Сиёвуш”-и “Шоҳнома”-и Абулқосим Фирдавсӣ” таҳқиқот бурда истодааст.

Муаллифи як қатор мақолаҳои илмӣ ва дастури таълимии “Забони тоҷикӣ” барои факултети ҳуқуқшиносӣ мебошад.

Авғонов Алишер Файзуллоевич - асистенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

26-уми ноябри соли 1987 дар ноҳияи Орҷоникидзеобод (ҳоло шаҳри Ваҳдат) таваллуд шудааст. Соли 2004 мактаби миёна, соли 2009 факултети филологияи тоҷик, соли 2013 шуъбаи рузонаи аспирантураи ДМТ хатм намудааст. Рисолаи номзадии ҳудро дар мавзӯи “Пайдоиш ва рушди шеъри маснӯй дар адабиёти форсӣ (асрҳои 11-12)” ба анҷом расонида, дар ҳоли муҳокима қарор дорад.

Муаллифи мақолаҳои “Қавомии Мутарразӣ ва қасидаи маснӯи ў” (2012), “Соҳторшиносии қасидаи “Бадоевъ-ул-асҳор-фи-саноеъ-ул-ашъор” (2012); “Воситаҳои бадеии шеъри маснӯй” 2012, “Матни комили қасидаи маснӯи Қавомии Мутарразӣ” (2012), “Қасидаи маснӯй ва анвои он” (2012), “Маънӣ ва мағҳуми шеъри маснӯй” (2013), “Ҳабари қатли Абӯмуслими Ҳуресонӣ” (2014).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз 01.09.2014 то ҳол ҷонишини декан оид ба тарбияи факултети филологияи ДМТ.

Аловиддинов Бурхониддин Давронович –ассистенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми январи соли 1986 дар деҳаи Нӯшори ноҳияи Тоҷикобод дар оилаи зиёй ба дунё омада, соли 2003 мактаби миёна ва соли 2008 факултети филологияи тоҷик, соли 2012 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намуда, рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Ифодаи категорияи грамматикии намуд дар ибораҳои фразеологии забони адабии муосири тоҷикӣ» ба анҷом расонида, дар ҳоли ҳимоя қарор дорад.

Муаллифи мақолаҳои “Муродифҳои феълҳои ёвари намудҳои мутлақ ва давомдори ибораҳои фразеологии феълии забони адабии тоҷикӣ”(2013) “Ифодаи намуди мутлақ дар фразеологии феълии забони тоҷикӣ”(2013) “Намуди умумии ибораҳои фразеологии феълии забони адабии тоҷик ва фарқи он аз намудҳои мутлақ ва давомдор”(2013).

Амирқулов Субҳон - доктори илмҳои филология, профессор.

25-уми июли соли 1935 дар маҳаллаи Гулшани ноҳияи Хузори вилояти Қашқадарёи Ҷумҳурии Ӯзбекистон таваллуд шудааст. Адабиётшинос, доктори илми филология (1997), профессор (1998), Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон (2005). Ҳатмкардаи Донишгоҳи омӯзгории ш. Душанбе (1955). Солҳои 1955-1957 муҳаррири калони Нашриёти давлатии Тоҷикистон, 1957-1960 аспиранти шуъбаи рӯзонаи

Донишгоҳи омузгории ш. Душанбе, 1960-1966 асистент, муаллими калони ДДТ, 1967-1997, муаллими калони факултети филологияи ДДТ, солҳои 1998-2008, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи ДДМТ буда, аз соли 2008 то инчониб ходими илмии Институти илмӣ-тадқиқотии ДМТ мебошад.

Дорандай Ҷоизаҳои “Собиқадори меҳнат”, нишони “Аълоҷии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон”, Грамотаи фаҳрии мактабҳои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ордени “Шараф” мебошад.

Муаллифи китобҳои “Ҷунайдуллоҳи Ҳозик ва достони ў “Ҷосуф ва Зулайҳо” (1967), “Адабиёти тоҷик дар нимаи якуми асри 19” (1980), “Фирдавсӣ ва мактаби адабии Аҳмади Дониш” (1995), “Таҳаввули адабиётёти тоҷик дар нимаи аввали асри 19” (1997), “Рӯдакӣ- падидаи нодир ва ҷаҳонии тамаддуни аҳди Сомониён” (1999), “Таҳаввули жанрҳои адабиёти тоҷик дар нимаи аввали асри 19” (2005), “Падидаи нодир” (2008), “Нигоҳе ба инкшофи таърихи адабиёти тоҷик дар Мовароуннаҳр (қарни 19)” (2010), “Устод Рӯдакӣ-аввалин шоири миллӣ ва ҷаҳонӣ” (2015), барномаҳо ва беш аз сад мақолаи илмӣ-омавӣ ва методист.

Бобомуродов Миршакар – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

29-уми декабри соли 1942 дар шаҳри Панҷакенти вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 1961 мактаби миёна, соли 1967 факултети филологияи тоҷики ба номи В.И.Ленин, соли 1970 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тифлис (Гурҷистон)-ро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Соҳтори фонетикию фонологии калимаҳои якҳичоғӣ» соли 1975 дифоъ намудааст.

Дар соли 2001 барои хизмати бисёрсола дар соҳаи маориф бо нишони сарисинагии «Аълоҳии маорифи Тоҷикистон» ва соли 2002 бо медали «Хизмати шоиста» мукофотонида шудааст.

Муаллифи китоби «Таълими баъзе масъалаҳои душвори фонетика ва имлои забони тоҷикӣ» (2005); «Забони тоҷикӣ барои синфи 5» (бо ҳаммуалифӣ) (2009); «Барномаи забони адабии мусоири тоҷик» (бо ҳаммуалифӣ) (2005); «Лугати мухтасари калимасозии забони адабии тоҷик» (2012); «Нишондоди методӣ ба китоби дарсии «Забони тоҷикӣ» барои синфи 5» (бо ҳаммуалифӣ) (2009); «Ҷамоли мард дар фасоҳати гуфтори ӯст» (2012) зиёда аз 80 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълими мебошад.

Бобомуродов Шухрат Мавлонович – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

18-уми майи соли 1983 дар шаҳри Панҷакенти вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 2001 мактаби миёна, соли 2006 факултети филологияи тоҷик, соли 2010 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои морфологии забони ҳуҷҷатҳои меъёрию ҳуқуқии соҳаи маориф» соли 2011 дифоъ намудааст.

Муаллифи китоби «Хусусиятҳои морфологии забони ҳуҷҷатҳои меъёрию ҳуқуқии соҳаи маориф» (2014), «Роҳнамои машғулиятҳои амалӣ аз фанни забони адабии мусоири тоҷикӣ (морфология)» (2014), «Барномаи ҳуҷҷатнигории мусоир» (бо ҳаммуаллифӣ) (2013), «Барномаи коргузорӣ» (бо ҳаммуаллифӣ) (2013), «Барномаи лингвистикаи ҳуҷҷат» (бо ҳаммуаллифӣ) (2015) ва зиёда аз 20 мақолаи илмӣ омавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2008-2014 котиби илмии кафедраи забони адабии мусоири тоҷики факултети филологияи ДМТ; аз соли 2011 то ҳол раиси Шӯрои олимон ва муҳаққиқони ҷавони факултети филологияи ДМТ мебошад.

Бобобеков Алишер Мирбобоевич - номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

1-уми сентябри соли 1965 дар шаҳри Панҷакенти вилояти Ленинобод (ҳоло Суғд) таваллуд шуда, соли 1982 мактаби миёна, соли 1990 факултети филологияи тоҷики Университети давлатии Тоҷикистонро (ҳоло ДМТ) хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Қатрони Табрезӣ” ва мероси адабии ў” соли 2012

дифоъ намудааст.

Муаллиф ва мураттиби китобу дастурҳои таълимии “Дастури иншонигорӣ” (2009), “Замимаи китоби дарсӣ барои донишҷӯёни гурӯҳҳои тоҷикии факултетҳои иқтисодӣ” (2009), “Марвориде аз уқёнуси беканор” (2010), “Қатрони Табрезӣ”(2014), “Забони тоҷикӣ” (2016) ва зиёда 30 мақолаҳои илмиву оммавӣ мебошад.

Бобомаллаев Илҳомчон Ҷанобович – асистенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми июли соли 1989 дехаи Воруҳи ноҳияи Исфараи вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 2007 гимназия, соли 2012 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айниро ҳатм кардааст. Аз соли 2012 дар шуъбаи ғоибонаи аспирантураи ДДОТ ба номи С.

Айнӣ таҳсил карда, дар мавзӯи «Нақши Аминҷон Шукӯҳӣ дар адабиёти солҳои 1950-1970» рисолаи номзадӣ таълиф намуда истодааст.

Барои иштироки фаъолона дар корҳои ҷамъиятиву илмӣ ва озмунҳо бо ҷандин ифтихорнома, тақдирнома ва дипломи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Кумитаи кор бо ҷавонони Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ шудааст. Дар озмуни ҷумҳуриявии корҳои илмӣ-тадқиқотии донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти унвони «Донишҷӯ ва пешрафти илмию техникӣ-2010» бахшида ба соли маориф ва фарҳанги техникӣ ҷойи аввалро ишғол намудааст.

Муаллифи мақолаҳои «Рӯдакӣ аз нигоҳи А. Тоҳирҷонов», «Мавқеи қасбу ҳунаромӯзӣ дар ашъори Рӯдакӣ», «Сандуқҷаи тилоии ҳарфу ҳиҷо...», «Домани шеър зи дасташ надиҳад Пӯлодӣ...», «Мавзӯъ ва мундариҷаи силсилаи шеърҳои «Муҳабbat ва оила» - и А. Шукӯҳӣ, «Нигоҳе ба забон ва услуби бадеии Аминҷон Шукӯҳӣ», «Шукӯҳӣ ва мусиқӣ».

Гулназарова Жило Бўриевна - номзади илми филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

19-уми сентябри соли 1972 дар деҳаи Боги Ҳабиби ноҳияи Мӯъминободи вилояти Қўлоб (ҳоло вилояти Ҳатлон) таваллуд шуда, соли 1989 мактаби миёнаро бо медали нуқра, соли 1994 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро бо дипломи аъло ҳатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Таснифоти маънои феъл дар «Баҳористон»-и Абдурраҳмони Ҷомӣ» соли 2009 дифоъ намудааст.

Барои саҳмгузор будан дар соҳаи маориф ва таълиму тарбияи насли наврас соли 2010 бо ифтихорномаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, соли 2012 бо ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумхурии Тоҷикистон ва соли 2015 бо нишони «Аълоҳии маорифи Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Муаллифи китобҳои «Таснифоти маънои феъл дар «Баҳористон» - и Абдурраҳмони Ҷомӣ» (2011), «Луғати феълҳои «Баҳористон» - и Абдурраҳмони Ҷомӣ» (2014) ва зиёда аз 30 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълими мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2006-2009 котиби илмии кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ; солҳои 2008-2011 раиси Шурои бонувону духтарони факултети филологияи ДМТ; аз соли 2012 то ҳол мудири кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ мебошад.

Faafarov Шоҳруҳ Ҳабибуллоевич - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълимӣ забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

31-уми январи соли 1976 дар деҳаи Иттифоқи ноҳияи Фарҳор таваллуд шуда, соли 2005 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро бо дипломи аъло хатм намуда, соли 2005 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии

Тоҷикистонро хатм намуда, рисолаи номзадиашро дар мавзӯи “Азрақии Ҳиравӣ ва ҳусусиятҳои бадеӣ - эстетикии қасоиди ў” соли 2012 дифӯй кардааст.

Вобаста ба тадқиқоти илмӣ як монография таҳти унвони «Қасидасарои навовар (Азрақии Ҳиравӣ)» ба чоп расонида, муаллифи зиёда аз 20 мақолаи илмӣ ва илмӣ – оммавӣ мебошад. Инчунин китоби дарсии “Забони тоҷикӣ” (барои ихтисосҳои таъриху фалсафа) - ро бо ҳаммуаллифӣ навишистааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2005-2007 муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия; аз соли 2009 то моҳи сентябрி соли 2011 ёвар ва мушовири муовини аввали ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба таълим; солҳои 2011 - 2013 мудири шуъбаи тайёрии ДМТ; аз соли 2013 то ҳол директори литсеи риёзӣ -табиии ДМТ.

Дўстов Ҳамроҳон Ҷумъаевич – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

13-уми сентябри соли 1981 дар деҳаи Ҳоҷагалтони ноҳияи Шӯрообод (ҳоло Шамсиддини Шоҳини вилояти Ҳатлон) таваллуд шуда, соли 1998 мактаби миёна, соли 2005 факултети филология, соли 2010 шуъбаи рӯзҒонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Воҳидҳои фразеологии ташбехӣ дар забони адабии мусоири тоҷик» соли 2010 дифоъ намудааст.

Муаллифи китоби «Воҳидҳои фразеологии ташбехӣ дар забони адабии мусоири тоҷик» (2014) ва зиёда аз 20 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: 2011-2013 ёрдамчии муовини ректор оид ба таълими ДМТ; аз 21.10.2013 то 12.01.2015 мудири шуъбаи таҷрибаомӯзӣ ва кор бо мутахассисони ҷавони ДМТ; аз 12.01.2015 то 31.05.2016 директори Маркази фарҳангӣ-таълимии Конфутсий дар назди ДМТ ва аз 01.06.2016 то ҳол мудири кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мебошад.

Ёрова Зебуниссо Назаровна – асистенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми ноябрی соли 1964 дар ноҳияи Рӯдакӣ таваллуд шуда, соли 1981 мактаби миёна, соли 1986 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 1993 шуъбаи ғоибона аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, дар мавзӯи «Мавқеи Ҷумъа Одина дар насри муосири тоҷик»

таҳқиқот бурда истодааст.

Мураттиби барномаи «Taъrihi adabiёti toҷik» (2013) ва зиёда аз 35 мақолаи илмӣ-омавӣ мебошад.

Соли 2016 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълимӣ тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Зайнидинов Муртазо (Мухтадо) – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

З-юми декабри соли 1958 дар дехаи Воруҳи ноҳияи Исфараи вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 1976 мактаби миёна, соли 1981 факултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 1987 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Робитаҳои адабии ҳалқҳои тоҷику тотор дар охири асри XIX ва ибтидои асри XX» дифоъ намудааст.

Соли 2009 барои хизматҳои бенуқсон дар соҳаи маориф бо нишони «Аълоҳии маорифи ҳалқи Тоҷикистон»; соли 1998 «Аълоҳии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон»; соли 2010 «Аълоҳии фарҳангии Ҷумҳурии Тоҷикистон»; соли 2009 сазовори мукофоти давлатии «Ордени дӯстӣ» гардидааст.

Муаллифи китобу дастурҳои «Машъалафрӯз» (1995), «Раҳнамои накӯихо» (1998), «Фонуси ёдҳо» (1998), «Қайюм Носирӣ. Абӯалӣ Сино» (2008), «Адабиёти ҷаҳон» (2001), «Тафсири Ҳусайнӣ. Сураи Юсуф» (2004), (бо ҳаммуалифӣ) «Таърихи адабиёти ҳориҷӣ» (2005), «Ёде аз бузургон» (2010), «Таърихи адабиёти ҳориҷӣ» (2015), «Пайванди ҳалқҳо ва тамаддунҳо» (2016). Барномаи таълимии адабиёти иттиҳод (2005), Барномаи таълимии адабиёти ҳориҷӣ (2005), китоби дарсии «Адабиёти ҷаҳон барои синфҳои 10-11» (2001).

Муаллифи зиёда аз 300 мақолаҳои илмӣ, илмӣ-оммавӣ, таълимӣ-методӣ ва китобу дастурҳо мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1993-1996 муовини декани факултети журналистика ва тарҷумонии ДМТ оид ба корҳои таълим ва тарбия; солҳои 1999 - 2001 Мудири шуъбаи таълими Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон; солҳои 2001 - 2002 муовини Сардори қисми таълими ДДМТ. Соли 2002 тариқи гузариш фаъолияти меҳнатиашро дар Дастигоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба сифати сармутахассис идома додааст. Соли 2005 тариқи гузариш ба ДДМТ баргашта то соли 2008 ба сифати сардори Идораи таълимию методӣ фаъолият намудааст. Солҳои 2008 - 2011 декани факултети журналистикаи ДМТ; аз соли 2013 то ҳол мудири кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи ДМТ.

Узви Иттиҳоди тарҷумонҳо ва ноширони Иттиҳоди давлатҳои мустақил ва Балтия; аъзои Иттифоқи журналистони Тоҷикистон (2009), аъзои Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон (2015).

Зогакова Гурдофарида Исройловна – номзади илмҳои филология, котиби илмии Шӯрои олимони ДМТ ва дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

7-уми ноябри соли 1979 дар ноҳияи Шаҳритуси вилояти Қўргонтиеппа (дар айни ҳол вилояти Ҳатлон) таваллуд шуда, соли 1998 мактаби миёна, соли 2007 шуъбаи рӯзонаи факултети филология тоҷики ДМТ, соли 2011 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Дошишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Идиомаҳо дар забони адабии муосири тоҷик (дар асоси маводи осори бадеии С. Айнӣ)» соли 2011 дифоъ намудааст.

Дар соли 2016 бо «Ифтихорнома» - и Дошишгоҳи миллии Тоҷикистон сарфароз гардонида ўодааст.

Муаллифи мақолаҳои илмии «Синонимҳои идиоматикӣ дар насири Садриддин Айнӣ» (2009), «Нишонаҳои муҳимтарини воҳидҳои фразеологӣ» (2010), «Роҷеъ ба масъалаи нишонаҳои муҳимтарини идиоматикии воҳидҳои фразеологии забони тоҷикӣ» (2010), «Мавқеи гурӯҳҳои маъноии ифодаҳои идиоматикӣ дар насири бадеии С. Айнӣ» (2011), «Мавқеи санъатҳои бадеӣ дар қолаби идиомаҳои осори бадеии С. Айнӣ» (2011), «Унсурҳои маъноии ифодаҳои идиоматикӣ дар насири бадеии Садриддин Айнӣ» (2012) ва «Ифоданокии воҳидҳои идиоматикӣ дар насири бадеии С. Айнӣ» (2014) мебошад.

Имомзода Муҳаммадюсуп Сайдалий - доктори илмҳои филология, академики Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28-уми апрели 1959 дар ноҳияи Темурмалик таваллуд шуда, соли 1976 мактаби миёна, соли 1986 факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон), соли 1991 аспирантураи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1991 рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хунари портретофарӣ дар насли Садриддин Айнӣ» ва соли 2002 рисолаи докториашро дар мавзӯи «Ҷаҳонбинӣ ва тафаккури бадеии Садриддин Айнӣ» дифоъ намудааст.

Дар соли 2009 бо нишони «Аълоҳии маорифи Тоҷистон», соли 2011 аз ҷониби Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо ордени «Дӯстӣ», Грамотаи Сарони давлатҳои ИДМ, Грамотаи Кумитаи иҷроияи Котиботи ИДМ, нишони «Аълоҳии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон» (2016) ва як қатор ифтихорномаву мукофотҳои ватаниву ҳориҷӣ қадрдонӣ шудааст.

Имомзода Муҳаммадюсуп аз соли 2011 инҷониб Корманди фахрии таҳсилоти олии касбии Федератсияи Россия, аз соли 2013 доктори фахрии Донишгоҳи педагогии Синзяни Ҷумҳурии Мардумии Чин ва аз соли 2013 доктори фахрии Донишгоҳи давлатии забоншиносии Москва мебошад.

Муаллифи китобҳои «Маънавият ва нақши зоҳир» (2000), «Ҷаҳонбинӣ ва тафаккури бадеии Садриддин Айнӣ» (2001), «Сужет ва тасвир дар насли Садриддин Айнӣ» (2007), «Ҳирмани андеша» (2010) ва зиёда аз 200 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1991 – 1999 муовини декани факултети филологияи ДДМТ оид ба таълим; солҳои 1999-2004 декани факултети филологияи ДДМТ; солҳои 2004 – 2012 ректори Донишгоҳи Славянни Россияву Тоҷикистон фаъолият намуда, аз соли 2012 то ҳол ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аст.

Солҳои 2009–2012 Раиси Шӯрои диссертационӣ оид ба ҳимояи рисолаҳои докторӣ ва номзадӣ дар назди Донишгоҳи Славянни Россия ва Тоҷикистон; аз соли 2013 то ҳол Раиси Шӯрои диссертационӣ оид ба ҳимояи рисолаҳои докторӣ ва номзадӣ дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Исматуллозода Ширин – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

14-уми марта соли 1970 дар нохияи Ҳисор таваллуд шуда, соли 1992 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 1997 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро соли 2007 дар мавзӯи «Баъзе ҳусусиятҳои лексикӣ-семантикий ғазалиёти Камол» ва рисолаи докториро дар мавзӯи «Ҳусусиятҳои забонӣ ва корбурди истилоҳоти соҳавӣ дар асрҳои X1 – X11» соли 2014 дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои «Дафтари ишқ (Баъзе ҳусусиятҳои лексикӣ-семантикий ғазалиёти Камол)», «Баъзе масъалаҳои назариявии илми истилоҳшиносӣ», «Истилоҳоти тибии «Захираи Хоразмшоҳӣ»-и Исмоили Ҷурҷонӣ», «Лугати русӣ ба тоҷикии истилоҳоти геологӣ», таҳия ва баргардони «Ғазалиёти Анварӣ», китоби дарсии «Забони давлатӣ барои синфи 7» ва зиёда аз 40 мақолаи илмӣ ва корҳои методӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2007-2009 дар вазифаи муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия фаъолият намудааст; солҳои 2009-2012 дар вазифаи сардори Раёсати илм ва навоварии техникии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон; аз моҳи июли соли 2013 то соли 2014 директори Муассисаи нашриявии «Маориф»-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон; солҳои 2014-2015 дар вазифаи муовини ректор оид ба таълим ва корҳои методии Донишгоҳи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи С. Улуғзода; аз соли 2015 то ҳол директори Коллеҷи омӯзгории шаҳри Душанбе мбошад.

ИсроФилниё Шарифмурод - доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

7-уми январи соли 1966 дар шаҳри Панҷакент ба дунё омада, соли 1983 мактаби миёна, соли 1990 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 1995 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1995 рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Тасвири май дар ашъори Ҳофизи Шерозӣ» дифоъ намудааст.

Солҳои 2007 - 2010 докторанти ДДМТ ва аз 01-уми июли соли 2010 дар мавзӯи «Носири Бухорӣ ва такомули ғазал дар асри XІУ» рисолаи докторӣ дифоъ намудааст.

Дар соли 2012 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» ва соли 2013 бо “Ифтихорнома”-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Академияи таҳсилоти Тоҷикистон сазовор дониста шудааст.

Муаллифи китобҳои “Таҳлили матнҳои адабӣ” (2000), “Хизонаи пурганд” (таҳлили мутуни манзуму мансури асрҳои X-XІ) (2001), “Фарҳангӣ таҳлили алфози ҳароботии ашъори Ҳоҷа Ҳофиз” (2003), “Суҳани аҳли дил” (2007), “Носири Бухорӣ ва такомули ғазал дар асри XІУ” (2007), “Ҳамриёти Ҳофиз” (2010), “Мероси адабии Носири Бухорӣ ва такомули ғазали ошиқонаи орифона дар асри XІУ” (2012), «Наследие Носира Бухараи и развитие любовно-мистической газели в XІУ веке» (2014), «Шарҳи муNTAXАБИ ашъори устод Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ» (2016), «Шарҳи муNTAXАБИ «Гулистон»-и Саъдии Шерозӣ» (2016), «Шарҳи муNTAXАБИ «Баҳористон»-и Абдурраҳмони Ҷомӣ» (2016), «Шарҳи бист ғазали Саъдии Шерозӣ» (2016), «Шарҳи бист ғазали Ҳофизи Шерозӣ» (2016), «Шарҳи муNTAXАБИ «Рисолаи дилкушо»-и Убайди Зоконӣ» (2016). Инчунин таҳиягар ва мураттиби китобҳои «Поэзия любви и мудrosti (Фольклор и литературное памятники Таджикистана)» (2009), «Жемчужины океана поэзии (Фольклор и литературное памятники Таджикистана)» (2011), «Баҳор М. Сабкшиной ё таърихи татавvuри насри форсӣ» (2012).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2001 - 2005 декани шуъбаи ғоибонаи Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ва ҳамзамон мудири кафедраи филологияи тоҷики ин донишкада; Солҳои 2005-2006 декани факултai забонҳои Шарқи ДДЗТ; Солҳои 2010-2011 мудири кафедраи адабиёти тоҷики ДДЗТ, аз 01 феврали соли 2012 то ҳол директори Пажӯҳиши Тоҷикистон рушди маорифи ба номи Абдураҳмони Ҷомии Академияи таҳсилоти Тоҷикистон.

Кӯчаров Аламхон – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

4-уми феврали соли 1946 дар деҳаи Саричашмаи ноҳияи Шӯроободи вилояти Кӯлоб ба дунё омада, соли 1964 мактаб-интернат, соли 1969 факултаи филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 1976 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Масъалаҳои матншиносии повести «Одина»-и С.

Айнӣ» соли 1978 ва соли 1997 рисолаи докториро дар мавзӯи «Мавқеи нақди матн дар адабиётшиносии тоҷик ва масъалаҳои матншиносии насри С. Айнӣ» дифоъ кардааст.

Професор А. Кӯчаров бо нишони “Аълоҷии маорифи ҳалқи Ҷумҳурии Тоҷикистон” (1995) ва “Қорманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон” (2008), бо ордени “Дӯстии ҳалқҳо” (2001) ва Ҷоизаи адабии ба номи Садриддин Айнӣ (2003) сазовор гаштааст.

Аламхон Кӯчаров соҳиби рисолаҳои «Тадқиқи текстологии «Одина»-и С. Айнӣ» (1982), «Хусусиятҳои миллӣ ва интернатсионалии назми М. Турсунзода» (1988), «Масъалаҳои матншиносии адабиёти тоҷик» (1994), «Нақди матни осори С.Айнӣ» (2000), «Нақди матн ва масъалаҳои матншиносии насри С.Айнӣ» (2002), Адабиёти тоҷик барои синфи 11-и мактаби таҳсилоти ҳамагонӣ (бо ҳаммуаллифӣ – 2007, 2011, 2015), «Турсунзода: маҳорат ва садоқат» (2011), «Таҳрири адабӣ ва фаъолияти муҳарририи С.Айнӣ» (2013), «Муҳаққиқи соҳибмактаб» (2014), китобҳои бадеии «Сад рубоӣ» (2012), «Бобо ва набераҳо» (2013), Матнҳои илмии қиссаҳои «Одина» (1992) ва «Марги судҳӯр» (2010)-и С. Айнӣ ва матнҳои саҳехи қиссаҳои «Одина» (2015), «Марги судҳӯр» (2015), рисолаҳои «Қуддусия» (1993), «Маърифати нафс» (1994) ва «Дарвешия» (2014)-и Мир Сайид Алии Ҳамадониро ба табъ расондааст. Ба муносибати 700-солагии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ, ки бо қарори Ҳукумати Тоҷикистон ва дастгирии ЮНЕСКО соли 2015 дар сатҳи байналмилалӣ таҷлил гардид, се рисолаи ин мутафаккирро ҳам бо ҳуруфи кириллӣ ва ҳам бо алифбои ниёғон ба чоп омода намуд, ки бо номи «Се рисола»-и Амир Сайид Алии Ҳамадонӣ (2015) ба табъ расид. Инчунин соли 2015 Кӯчаров бо ҳаммуаллифии Ҷ. Ҷӯрабоев, С. Муллоҷон, А. Сайфуллоев китоберо бо номи «Маориф - ғарави пешравии ҷомеа» (2015) ба табъ расондаанд. Китоби «Муҳаққиқи соҳибмактаб» ғолиби «Озмуни сол - 2014» гардида, сазовори дипломи Вазорати фарҳанг ва Иттифоқи нависандагони Ҷумҳурии Тоҷикистон гардид.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: Солҳои 1980 - 1988 роҳбарии маҳфили адабии «Адибони ҷавон»-и факултети филологияи тоҷики Институти давлатии омӯзгории ба номи Рӯдакии Кӯлобро ба уҳда дошт. Солҳои 2002-2010 мудири кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи ДМТ. Солҳои 2011-2016 сарҳодими илмии

Институти илмӣ-тадқиқотӣ дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва аз моҳи июни соли 2016 то ҳол ба ҳайси профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ факултети филологияи ДМТ фаъолият дорад. Аз соли 2003 то ҳол узви бахши нақди адабии Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон мебошад. Солҳои 2007 – 2009 узви Шӯрои олимони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон буд. Аз соли 2003 то ҳол узви Шӯрои диссертационии ДМТ аст. Аз соли 2007 то ҳол узви комиссияи Ҷоизаи давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино дар соҳаи илм ва техника мебошад.

Кабиров Шаҳбозбек – номзади илми филология, профессори кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12-уми августи соли 1944 дар ноҳияи Шӯроободи вилояти Кӯлоб (ҳоло ноҳияи Шамсиддин Шоҳини вилояти Ҳатлон) таваллуд шудааст.

Соли 1963 мактаб–интернати «Коммунизм»–и деҳаи Саричашма ва соли 1968 факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон)-ро бо дипломи аъло ҳатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои лексикии «Таърихи Бадаҳшон» соли 1979 дифоъ кардааст.

Барои хизматҳои шоиста ва тӯлониаш дар тарбияи мутахассисони соҳаи филологияи тоҷики ДМТ бо нишони «Аълоҳии маорифи Тоҷикистон» (1988) ва медали «Хизмати шоиста» (1999) сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи асарҳои «Хусусиятҳои лексикии «Таърихи Бадаҳшон» (1984), «Тарбияи ватандӯстиву интернатсионалии ҷавонон» (ҳаммуаллиф) (1988), «Қалиди дари ганҷ», (1991) «Синтаксис ва пунктуатсия» (ҳаммуаллиф) (1991), «Луғати омонимҳои забони тоҷикӣ» (1992), «Алифбо ва имлои ниёғон» (барои факултетҳои ғайрифилологӣ) (2002), «Наҳв ва алломатгузорӣ» (ҳаммуаллиф) (2003), «Алифбои ниёғон ва матн» (барои синҳои 4 ва 5, ҳаммуаллиф) (2006), «Забон ва адабиёти тоҷик» (ҳаммуаллиф) барои факултетҳои ғайрифилологии мактабҳои олии ҷумҳурӣ) (2007), «Суҳан бифканад минбару дорро» (ҳаммуаллиф) (2009), «Суҳан аз арши барин омадааст» (2013), «Забони тоҷикӣ» (барои гурӯҳҳои тоҷикӣ, ҳаммуаллиф) (2016), «Забони тоҷикӣ» (барои факултетҳои биологияву дорусозӣ, ҳаммуаллиф) (2015), «Забони тоҷикӣ» (барои гурӯҳҳои русӣ, ҳаммуаллиф) (2016) ва зиёда аз сад барномаҳои таълимӣ, мақолаи илмӣ-методӣ ва ҳамчунин беш аз 120 мақолаи оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1996 - 2012 мудири кафедраи забони тоҷикӣ барои ихтисосҳои ғайрифилологӣ; аз соли 1992 то ҳол Үзви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон.

Кабиров Хуршед Шаҳбозбековиҷ –номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

27-уми апрели соли 1973 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёна, соли 1996 шуъбаи арабии факултети шарқшиносии ДМТ (УДТ), солҳои 1994-1996 Маркази омӯзиши забонҳои Донишгоҳи давлати Кувейт. Соли 2009 рисолаи номзадиашро таҳти унвони «Вижагиҳои хоси забони шеъри Мавлоно Ҷалолиддини Румӣ» ҳимоя намудааст.

Муаллифи китобҳои «Дастури иншонигорӣ» (барои довталабони макотиби олии ҷумҳури) (2008); «Дастури таълимии забони тоҷикӣ барои факултетҳои иқтисодӣ» (замима ба китоби дарсӣ) (2009); «Марвориде дар уқёнуси бекарон» (2010); «Султони мулки сухан» (2011); Вижагиҳои хоси забони шеъри Мавлоно Ҷалолиддини Румӣ (монография) (2009); «Этнолингвистическое исследование бытовой лексики языка таджиков Китая» (2016) (монография) ва бештар аз 60 асару мақолаҳои илмӣ-методӣ мебошад.

Камолов Хуршед Маҳмадисоқовиҷ – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

13-уми июни соли 1976 дар шаҳри Панҷакенти вилояти Суғд ба дунё омадааст. Соли 1993 мактаби миёна, соли 1998 шуъбаи рӯзонаи факултети филология ва соли 2007 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Соли 2007 дар мавзӯи “Ибораҳои изофӣ” дар “Таърихи Табарӣ”-и Балъамӣ” рисолаи номзадӣ дифоъ кардааст.

Барои хизматҳои бенуқсон дар соҳаи маориф бо “Ифтихорнома”-и ДМТ қадрдонӣ гардидааст.

Муаллифи асарҳои “Ибораҳои изофӣ” (2011), “Омӯзиши хат ва имлои форсии классикӣ” (2015), “Муҳовараи тоҷикӣ – англисӣ - чехӣ” (бо ҳаммуаллифӣ (2016)), бештар 30 мақолаи илмӣ.

Мавсуф ҳунари хушнависӣ дорад ва китобҳои зеринро хаттотӣ намудааст: “Алифбои арабии тоҷикӣ ва имлои он” (муаллиф Қосимова М. Н., 2002). Барои донишҷӯён бо номи “Машқи хатти арабиасос” (2014) роҳнамое низ таҳия намудааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2002-2009 ба сифати танзимгари Маркази омӯзиши забонҳои ДМТ (МОЗ), солҳои 2009-2010 мудири МОЗ, солҳои 2010-2015 муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба масоили тарбиявӣ фаъолият кардааст. Аз соли 2014 то имрӯз Раиси бюрои Иттифоқи касабаи факултети филологияи ДМТ мебошад.

Каримов Назрullo Салимович – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

15-уми сентябри соли 1976 дар ноҳияи Москва (ҳоло Ҳамадонӣ) ба дунё омада, соли 1993 мактаби миёнаи рақами 18-и деҳаи Даҳтиҷуми ноҳияи Шӯрообод (ҳоло Шамсиддини Шоҳин), соли 2000-ум шуъбаи рӯзонаи факултети филологияро бо ихтисоси забон ва адабиёти тоҷик ва соли 2005 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои лугавию маъноии забони ғазалиёти Абулқосим Лоҳутӣ» соли 2013 дифоъ намудааст.

Барои фаъолияти хуб дар ҷодаи таълим ва илм бо Грамотаи фахрии Вазорати маорифи Тоҷикистон (2013) ва Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (2007) сарфароз гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Усули таҳлили лугавии вожаҳо» (ҳаммуаллиф) (2012), «Хусусиятҳои лугавию маъноии забони ғазалиёти Лоҳутӣ» (2014), «Лугати вожаҳои арабии ғазалиёти Лоҳутӣ» (2014), дастури таълимии «Забони тоҷикӣ барои факултети муносибатҳои байналхалқӣ» (2015), «Алифбо ва имлои ниёғон» (ҳаммуаллиф) (2015) ва мураттиби «Барнома аз фанни алифбои ниёғон барои донишҷӯёни соли аввали ихтисосҳои гайрифилологӣ» (2012), «Барномаи фанни забони тоҷикӣ барои магистрони соли аввали факултетҳои гайрифилологӣ» (2014) инчунин муаллифи зиёда аз 25 мақолаи илмӣ ва илмӣ-оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2002-2013 мушовири ноиби аввали ректори ДМТ, соли 2013 ба сифати директори Маркази табъу нашр, баргардон ва тарҷумаи ДМТ; аз моҳи октябрисоли 2013 то ҳол мудири кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ интихоб гардид. Аз соли 2015 аъзои бахши забоншиносии Шӯрои дифои рисолаҳои номзадӣ ва доктории Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мебошад.

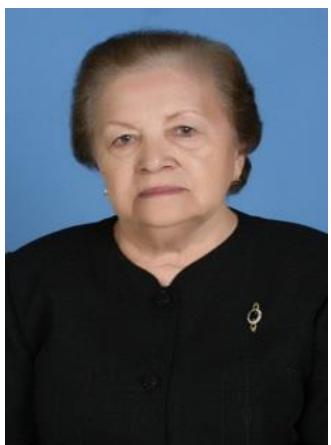

Камолова Гадобегим Раҳимовна – асистенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикӣ факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

17-уми августи соли 1975 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1992 мактаби миёна, соли 2000 факултети филологияи ДМТ-ро хатм карда, дар мавзӯи «Асосҳои лингво-дидактикаи пунктуатсияи забони тоҷикӣ» таҳқиқот бурда истодааст.

Муаллифи мақолаҳои «Таълими аломати китобатии тире (-) - и таркиби ҷумлаҳо» (2014), «Усулҳои босамари таълими як аломати китобатии забони тоҷикӣ» (2015), «Усули таълими ифодаи аломатҳои китобат ҳангоми омӯзиши воҳидҳои туфайлий» (2015).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз соли 1999 то ҳол танзимагари шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ.

Қосимова Мукаррама Набиевна – доктори илмҳои филология, Арбоби илму техника, узви вобастаи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

16-уми январи соли 1933 дар шаҳри Конибодом таваллуд шуда, соли 1940 мактаби миёна, соли 1955 донишгоҳ, соли 1959 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳ (хатм карда, соли 1962 рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Ҷумлаҳои пайрави шартӣ дар забони адабии тоҷик” ҳимоя намуда, соли 1981 рисолаи докториашро дар мавзӯи «Синтаксиси ҷумлаҳои содаи насрӣ асри XI» дифоъ кардааст.

Қосимова М. Н. дорандай нишони «Мактаби олии СССР. Барои муваффақиятҳои шоиста дар фаъолияти меҳнатӣ», медалҳои «Барои меҳнати шоиста (1970). Бахшида ба муносибати 100-солагии зодрӯзи В.И.Ленин» (1970) ва «Ветерани меҳнат» (1985), Арбоби илму техника (1996), узви вобастаи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон (2001) мебошанд.

Муаллифи китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимии “Матни классикӣ” /Васоити таълимӣ/ (1969; 1976; 1989; 2000; 2010); “Маҷмӯаи машқҳо аз забони тоҷикӣ”, “Хрестоматия оид ба матни классикӣ” (1974); “Практиқум аз забони ҳозираи тоҷик”, /Морфология ва синтаксис: (1976); “Маҷмӯаи машқҳои синтаксиси забони тоҷикӣ (бо ҳаммуаллифии Б. Камолиддинов) (1976); Очеркҳо оид ба синтаксиси ҷумлаҳои содаи насрӣ асри X1 (Дар асоси материали “Сиёсатнома”, “Қобуснома”, “Сафарнома”) (1976), “Маҷмӯаи машқҳо аз синтаксиси ҷумлаҳои мураккаби забони тоҷикӣ” (бо ҳаммуаллифии Б. Камолиддинов) (1981), “Лугати муҳтасари таълимии тоҷикӣ-руسӣ ва русӣ-тоҷикӣ” (бо ҳаммуаллифии Д. Искандарова) (2001), “Лугати муҳтасари мавзӯии таълимии тоҷикӣ-русӣ” (бо ҳаммуаллифии Д. Искандарова, С. Собирҷонов, С. Ҳошимов, Т. Шокиров, А. Ҳасанов) (2002); “Краткий русско-таджикский тематический учебный словарь” (бо ҳаммуаллифии Д. Искандарова) (2002), “Алифбои арабии тоҷикӣ ва имлои он” (2002); Лугати муҳтасари мавзӯии таълимии тоҷикӣ-русӣ. (2002), Муҳтасар оид ба истилоҳоти забоншиносии пешини тоҷик (2002), “Об дар «Шоҳнома»-и Фирдавсӣ” (2003), “Забон ва муъҷизаи он (2004), “Хуб шуд, ки зан ба давлат ёр шуд” (2005), “Истилоҳоти қадимаи тоҷикӣ (маълумоти муҳтасар) (2007), “Чор унсур: Маъниофаринӣ, калимасозӣ (дар асоси маводи “Маснавии маънавӣ”) (2007), “Вожаи бад: маъно, калимасозӣ, вазифаҳои грамматикӣ (дар асоси осори асрҳои 1X- X) (2011), “Таърихи забони адабии тоҷик (асрҳои 1X-X). Ҷ.1.(2012) ва зиёда аз 180 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти чамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1966-1968 ва 1974-1977 декани факултети филологияи ДМТ; солҳои 1986-1995 мудири кафедраи забони тоҷикии факултети филологияи ДМТ, солҳои 1995-2003 мудири кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ; солҳои 2001-2009 роҳбари Маркази омӯзиши забонҳои факултети филологияи ДМТ; М.Н. Қосимова аз соли 1982 аввал ба ҳайси котиби илмӣ, сипас раиси Шӯрои диссертационӣ оид ба дифои рисолаҳои номзадӣ ва докторӣ дар назди ДМТ ва аз соли 2012 узви Шӯрои диссертационӣ дар назди Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон. Ҳамакнун ўзви Комиссияи атtestатсионии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аст.

Қаландаров Наврӯз Аҳмарович – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

23-юми марта соли 1969 дар шаҳраки Мӯъминободи ноҳияи Ленинград (ҳозира ноҳияи Мӯъминобод) таваллуд шуда, соли 1996 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 2003 шуъбаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Аз таърихи таҳаввули матни «Марги судхӯр»-и С. Айнӣ» соли 2004 дифоъ кардаст.

Соли 1997 бо “Ифтихорнома”-и Иттифоқи ҷавонони Тоҷикистон; соли 2002 бо “Ифтихорнома”-и Кумитаи кор бо ҷавонони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон; 2002 бо “Ифтихорнома”-и Идораи кор бо ҷавонони шаҳри Душанбе; соли 2005 бо “Ифтихорнома”-и Кумитаи кор бо ҷавонони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2005 бо “Ифтихорнома”-и Ҳокимияти иҷроияи ноҳияи Шоҳмансури ш. Душанбе; соли 2002 ва соли 2005 бо “Ифтихорнома”-и ДДМТ; соли 2011 ва соли 2014 бо “Ифтихорнома”-и мақомоти КИ ҲХДТ дар ноҳияи Шоҳмансур; соли 2013 бо “Ифтихорнома”-и мақомоти КИ ҲХДТ дар ш. Душанбе ва соли 2013 бо нишони «Аълоҳии маорифи Тоҷикистон» қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китобҳои “Таърихи матнҳои қаламии қиссаи «Марги судхӯр» - и С. Айнӣ” (2003); “Аз таърихи таҳаввули матни қиссаи «Марги судхӯр» - и С. Айнӣ (2008) ва муаллифи беш аз 25 мақолаҳои илмӣ ва мураттиби барномаҳои таълимӣ-методӣ мебошад.

Мақолаҳои ў: «Нигоҳе ба нақди матни қиссаи «Марги судхӯр»-и С. Айнӣ», «Зарурати тадқиқ ва дараҷаи омӯзиши матни қиссаи «Марги судхӯр»-и С. Айнӣ», «Таърихи матнҳои қаламии қиссаи ««Марги судхӯр»-и С. Айнӣ», «Таҳаввули қиссаи «Марги судхӯр»-и С. Айнӣ аз матни ўзбекӣ то матни тоҷикӣ».

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1994-1999 Раиси созмони ҷавонон, танзимгари дараҷаи аввал оид ба корҳои тарбиявӣ ва ҳимояи фонди донишҷӯён ДДМТ; солҳои 2001-2006 мудири шуъбаи кор бо ҷавонон, узви раёсат ва Шӯрои олимони ДДМТ (ҳамзамон раиси Шӯрои шуъбаҳои кор бо ҷавонони мактабҳои олии шаҳри Душанбе), солҳои 2006-2009 мудири сектори ташкилии ДМТ; аз соли 2013 то ҳол муовини декан оид ба шуъбаи ғоибонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ мебошад.

Қурбонов Содик Ҳамроқулович – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

23-юми октябри соли 1974 дар ноҳияи Бойсун вилояти Сурхандарё таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёнаи №18, соли 1996 шӯъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 2003 аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, соли 2004 таҳти унвони «Ибораҳои исмӣ дар лаҳҷаҳои Бойсун» рисолаи номзадиашро дифоъ намудааст.

Барои фаъолияти пурсамараш дар таълиму тарбияи донишҷӯён соли 2016 бо нишони “Аълоҳии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон” қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китобҳои “Лаҳҷа-нумӯи дигари забони кӯҳан (2008), “Забони тоҷикӣ (дастури таълими барои факултетҳои физика ва риёзӣ)”(2014) (ҳаммуаллиф); Ҳуҷҷатнигорӣ (2015) “ Таълими қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ” (2016) ва беш аз 70 асару мақолаҳои илмӣ-методӣ ва оммавӣ мебошад.

Қосимов Солех Салимович – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

11-уми июли соли 1976 дар деҳаи Даҳтичуми ноҳияи Шӯрообод (ҳоло Шамсиддини Шоҳин) ба дунё омада, соли 1993 мактаб миёна, соли 1999 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро бо дипломи аъло, соли 2005 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм намудааст.

Соли 2013 дар мавзӯи «Зиндагинома ва осори Салими Хатлонӣ (Масъалаҳои назми тоҷик дар давраи Истиқлолияти Тоҷикистон) рисолаи номзадӣ ҳимоя кардаст.

Барои фаъолияти пурсамараш дар таълиму тарбияи донишҷӯён соли 2013 бо нишони “Аълоҳии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон” қадрдонӣ шудааст.

Қосимов С. дар тӯли фаъолияти хеш 1 монографияи илмӣ, зиёда аз 20 мақолаи илмӣ-методӣ ва оммавӣ дар нашрияҳои давлатӣ нашр карда, як дастури методӣ «Оид ба таълифи рисолаҳои дипломӣ аз адабиёти тоҷик» дар ҳаммуаллифӣ таҳия намудааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2004 - 2007 методисти шуъбаи илмию методӣ ва сармутхассиси Шӯрои илмию методии ДМТ; солҳои 2007 - 2008 ёрдамчии ректори ДМТ; солҳои 2008 -2010 ёрдамчии муовини ректор оид ба таълими ДМТ; аз моҳи феврали соли 2010 то имрӯз дар вазифаи муовини сардори раёсати таълими ДМТ кору фаъолият намуда истодааст. Аз соли 2014 узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон мебошад.

Латифов Фатҳилло Фаниевич – асистенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми марта соли 1986 дар деҳаи Қуми ноҳияи Айнӣ таваллуд шуда, соли 2005 мактаби миёна, соли 2010 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 2013 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намуда, дар мавзӯи «Масъалаҳои сохтор ва мундариҷаи қасоиди Амир Ҳусрави Дехлавӣ» тадқиқоти илмӣ бурда истодааст.

Муаллифи мақолаҳои “Сарчашмаҳои адабии қасидаи “Дарёи аброр”-и Амир Ҳусрави Дехлавӣ” (2013), “Муҳтавиёти қасоиди Амир Ҳусрав” (2013), “Соҳт ва таркиби қасоиди Амир Ҳусрави Дехлавӣ” (Техрон, 2015) мебошад.

Мачидов Ҳомид – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

15-уми июни соли 1937 дар деҳаи Чоряқкорони ноҳияи Рӯдакӣ таваллуд шуда, соли 1961 Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин, соли 1967 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои луғавию маънои воҳидҳои фразеологии феълии забони адабии ҳозираи тоҷик» соли 2002, рисолаи докториро дар мавзӯи «Системаи фразеологии забони адабии мусоири тоҷик» соли 1995 дифоъ намудааст.

Професор Мачидов Ҳ. бо медали «Ветерани меҳнат» (1987), нишони «Аълоҳии маорифи ҳалқи Ҷумҳурии Тоҷикистон» (1995) ва унвони фахрии «Корманди шоистаи Тоҷикистон» (1997) сазовор дониста шудааст. Муаллифи китобҳои “Изучение русской фразеологии в таджикской школе” (дар ҳамкорӣ).— Душанбе, 1980; «Ҳилол Каримов – муаллими нахустини мо».— Душанбе, 1982; “Фразеологияи забони ҳозираи тоҷик” (1982), The Similarity of Reflecting Reality in tajik phraseology and in other languages // The «Shahname» of Firdowsi is unique, creative, and artistic achievement in history of word civilization.— Dushanbe. — Tehran, 1994, «Забони адабии мусоири тоҷик ва меъёрҳои луғавии он» // Садои Шарқ. — 2005.— №7-9; «Забони адабии мусоири тоҷик». Ҷ.1.— Луғатшиносӣ (2007), «Системаи фразеологии забони адабии мусоири тоҷик» (2006), “Фразеологическая система современного таджикского литературного языка”. (2006); «Мулоҳизае ҷанд роҷеъ ба баъзе масъалаҳои грамматикаи забони тоҷикӣ» // Садои Шарқ.-2010.— №2; «Сехри сухани форсии тоҷикӣ» (2014).

Професор Мачидов Ҳ. бунёдгузори назарияи фразеологии забони тоҷикӣ аст. То имрӯз зиёда аз 300 дастуру мақолаҳо ва асарҳои илмии ў бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ, англисӣ ва форсӣ рӯйи чоп омадаанд.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1985-1988 проректори Донишкадаи педагогии забон ва дабиёти рус оид ба таълим; солҳои 2002-2005 мудири кафедраи забони адабии мусоири тоҷикӣ; Солҳои зиёд ба ҳайси узви Шӯрои маҳсуси Академияи илмҳои Тоҷикистон оид ба дифои рисолаҳои докторӣ аз забон, узви комиссияи кории назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба тадбиқи Қонуни забон, узви гурӯҳи кории Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба «Қоидаҳои имлои забони тоҷикӣ» фаъолият намудааст.

Маҳмадаминов Абдулҳай Сайдович – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии фаултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми апрели соли 1951 дар дехаи Муллоқонии ноҳияи Сари Ҳосори вилояти Кӯлоб таваллуд шуда, соли 1973 Университети давлаи Тоҷикистон ба номи В. И. Ленинро бо дипломи аъло ҳатм карда, соли 1993 рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Намунаи адабиёти тоҷик”-и С. Айнӣ ва ҷараёни адабии солҳои 20-ум” ва соли 1997 рисолаи докториро дар мавзӯи

“Садриддин Айнӣ ва ташаккули адабиётшиносии муосири тоҷик” (дар асоси “Намунаи адабиёти тоҷик”) дифоъ намудааст.

Маҳмадаминов Абдулҳай ба нишони сарисинагии «Аълоҳии маорифи ҳалқи Ҷумҳурии Тоҷикистон» (1998) ва унвони фахрии «Корманди шоистаи Тоҷикистон» (1999) сарфароз гардидааст.

Маҳмадаминов Абдулҳай танҳо дар ҳусуси асари бунёдии С. Айнӣ тазкираи «Намунаи адабиёти тоҷик» беш аз 100 мақола ва чор монография «Ҷустуҷӯи ҳақиқат» (1994, ба забони русӣ), «Адабиётшиносӣ ва ҳудогоҳии миллӣ» (1998), «Айнишиносӣ ва замони ҳозира» (2005), «Садриддинҳоҷаи Айнӣ ва сарнавишти тоҷикон» (2008) ба табъ расонидааст.

Маҳмадаминов Абдулҳай матни илмию интиқодии китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимии «Тартил - ул - Қуръон», «Таҳзиб - ус - сибён», «Зарурийёти динийя», «Намунаи адабиёти тоҷик» -и С. Айнӣ, «Муҳтасари таърихи Ислом», «Мавлуди шариф ё ҳудмиръоти Ҳайру-л-башар», «Мусулмонони Дорурроҳат», «Оила ё ҳудвазоифи хонадорӣ», «Баёноти Сайёҳи Ҳиндӣ», «Қоидаҳои забони тоҷик (Сарф ва нахв)», «Раҳбарӣ наҷот», «Намунаи ганҷи шойгон», «Бародари меҳрубон» - и А. Фитрат, «Дафтари сабз» - и Сомеи Одиназодаи Ҳатлонӣ, «Маданият ва вазоиф», «Шариати исломия ва тараққиёти мадания» - и Сайд Аҳмади Васлии Самарқандӣ, «Василат-ун - наҷот» - и Муҳаммадхусайнӣ Ҳочиро омода ва ба зевари табъ ороста аст.

Тарҷумаи китоби дарсии С. Айнӣ «Духтарбача ё ки Ҳолида», осори шарқшиносони рус А. Д. Гребенкин «Тоҷикони округи Зарабшон», «Таҷрибаи тавсифи бекигарии Кӯлоб» ба қалами устод Маҳмадаминов А. тааллук дорад.

Фолклоршиносӣ ва лугатшиносӣ қисми таркибии фаъолияти тадқиқотии Маҳмадаминов Абдулҳай мебошад. Таснифи лугати шевай гӯиши мардуми Ҳатлон таҳти унвони «Фарҳангӣ Асалмоҳ», осори фолклории «Қиссаи ҳазрати Шоҳ Аҳтам», «Маликаи зебоҳусн», «Шоҳзода Доробшоҳи зарринкамар» аз ҷумлаи онҳо мебошанд.

Барнома ва дастурҳои таълимии «Программаи адабиёти тоҷик» (1984), «Мавзӯҳои корҳои контролӣ аз адабиёти тоҷик барои шунавандагони гоибхони факултетҳои иқтисодӣ ва таъриху ҳуқуқшиносии шуъбаи тайёрии УДТ ба номи В.И.Ленин» (1984), «Дастури

методӣ оид ба кори амалии шуъбаи тайёри» (1987), «Муқаддимаи адабиётшиносӣ» (Барномаи дарсҳои лексионӣ ва амалӣ) (1996 - 2012, панҷ бор ба табъ расидааст), «Адабиётшиносии муқоисавӣ» (2012), «Мактабҳои адабӣ» (2013, 2016), «Назарияи адабиёт» (Барномаи дарсҳои лексионӣ ва амалӣ) (2013); “Адиби мубориз”(1998); “Поиски истины («Образцы таджикской литературы» в борьбе за права таджикского народа)”(1994), “Адабиётшиносӣ ва худогоҳии миллӣ (Тазкираи С.Айнӣ «Намунаи адабиёти тоҷик»)”(1998), “Ислом – нурбахши адабиёт ва фарҳанг”(2004), “Сомеи Одиназодаи Ҳатлонӣ”. Дафтари сабз. (2004), «Айнишиносӣ ва замони ҳозира» (2005), «Суҳан аз корномаи устод Лоҳутӣ» (2007), «Садриддини Айнӣ – олим» (2010), «Сайд Садриддинхочаи Айнӣ. Духтарбача ё ки Ҳолида» (2010), «Ҳоҷӣ Абдурауфи Фитрати Бухорӣ. Раҳбари начот» (2011), «Родмарде аз Самарқанди бостон» (2012), «Маликаи зебоҳусн. Афсонаҳои Сайиди Маҳмадӣ дар сабти Абдулҳай Маҳмадаминов» (2016) ва муаллифи зиёда аз 400 мақола аст.

Фаъолияти ҷамъиятиро роҳбарӣ: солҳои 1984 – 1992 ҷонишини декани шуъбаи тайёрии ДМТ; солҳои 1996 – 1999 ҷонишини декан оид ба шуъбаи гоибонаи факултаи филологияи ДМТ; аз соли 2009 то соли 2016 раисии Шӯрои илмию методии факултети филологияи ДМТ; роҳбари маҳфили илмии «Накди адабӣ»-и факултети филологияи ДМТ мебошад. Аз соли 2009 то соли 2016 узви Шӯрои илмию методии ДМТ;

Мақсудов Бадриддин - доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

31-уми майи соли 1956 дар шаҳри Конибодом таваллуд шуда, соли 1973 мактаби миёна, соли 1978 факултети филология, соли 1989 шӯъбаи гоибонаи аспирантураи Университети давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1992 рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Камоли Ҳуҷандӣ ва ҳусусиятҳои асосии гоявию бадеии ғазалиёти ў” ва соли 2007 рисолаи докториро дар мавзӯи “Фаҳруддини Ироқӣ ва мақоми ў дар таърихи адабиёти форсу тоҷик” дифо намудааст.

Соли 1985 ба хотири ичрои содиқонаи вазифаи интернатсионалистӣ дар Ҷумҳурии демократии Афғонистон бо Нишони сарисинағии ИЛҚҶУ, соли 1987 барои ороиши намунавии толори хониши Кабинети Ҷомӣ Грамотаи Фаҳрии Вазорати мактабҳои олӣ ва миёнаи маҳсуси РСС Тоҷикистон, соли 1997 барои тарғиби донишҳои ихтисосии адабӣ дар миёни омӯзгорони фанҳои забон ва адабиёти тоҷики мактабҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2013 барои хидматҳои шоиста дар соҳаи илму маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Ордени Шараф дараҷаи II сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои “Рӯзгор ва осори Камоли Ҳуҷандӣ” (1994), Мунтахаби ғазалиёти Камол “Саду як ғазал” (1996), Мунтахаби ғазалиёти Ироқӣ (2004), “Сайре дар ғазалиёти Ироқӣ” (2007), “Фехристи дастнависҳои Марқази фарҳангии ба номи Ш. Ҳусейнзода” (2007), “Мунтахаби ғазалиёти Камоли Ҳуҷандӣ” (2008), “Чустуҷӯ дар аҳвол ва осори Ироқӣ” (2009), “Равиши таҳқиқи адабиётшиносӣ” (2012), Камоли Ҳуҷандӣ. Ғазалҳо (2014), “Равиши таҳқиқ дар адабиёти форсӣ (ва дигар риштаҳои улуми инсонӣ)” (2015), “Камоли Ҳуҷандӣ. Девон” (2015), 5 дастур ва васоити таълимӣ ва беш аз 200 мақолаи илмӣ ва илмӣ-омавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1992-1996 ҷонишини декан оид ба илми факултети филологияи ДМТ; солҳои 1996-1997 ҷонишини декан оид ба корҳои таълими шӯъбаи гоибонаи факултети филологияи ДМТ; солҳои 1998-2006 мудири кафедраи улуми башарии Донишкадаи озоди Исмоили Сомонӣ.

Мисбоҳиддини Нарзиқул – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

19-уми сентябри соли 1970 дар деҳаи Артучи ноҳияи Панҷакент таваллуд шуда, соли 1987 мактаби миёна, соли 1993 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 1996 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Соли 1997 дар мавзӯи “Адабиётшиносии форсии тоҷикӣ дар асрҳои XIII-XIV” рисолаи номзадӣ ва соли 2010 дар мавзӯи “Эъчози Ҳусравӣ”-и Амир Ҳусрави Дехлавӣ ва суннатҳои номанигорӣ дар таърихи адабиёти форсии тоҷикӣ (асрҳои X-XIV)” рисолаи докторӣ дифоъ кардааст.

Дар соли 1997 барои хидматҳои шоиста дар рушди соҳаи маориф ва илм бо нишони “Аълоҳии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон”, соли 1999 барои дастовардҳо дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ бо Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонии Кумитаи кор бо ҷавонони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2007 бо “Ифтихорнома”-и Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва соли 2016 бо нишони “Аълоҳии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон” сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои “Адабиётшиносии форсӣ-тоҷикӣ дар асрои XIII-XIV (1998), “Фурӯғи ҳастӣ (зиндагинома, баррасӣ ва нақди ашъори Лоик) (2002), “Ҷойгоҳи сухан” (2006), “Муқаддимаи шеършиносӣ (вазни шеър) (2002), “Авзони ашъори Рӯдакӣ” (2008), “Taъriх ва назарияи номанигорӣ” (2009), “Эъчози Ҳусравӣ” ва мақоми он дар таърихи афкори адабии форсии тоҷикӣ (2009), “Нома ва номанигорӣ” (2013), “Калиди Эъчоз” (2014), “Трактат Амир Ҳусрава Дихлави “Эъджази Ҳусрави” (“Чудо Ҳусрава”)-и традиции эпистолярного жанра в истории персидско - таджикской литературы (X-XIV вв.)” (2014) ва беш аз 150 мақолаи илмӣ, илмӣ-омавӣ ва методӣ мебошад. Мақолаҳои муаллиф дар ҳориҷ аз Тоҷикистон, дар Эрон, Покистон, Доғистон, Қазоқистон низ чоп шудаанд.

Фаъолияти ҷамъиятигу роҳбарӣ: солҳои 2002-2007 ва 2012-2013 ҷонишини декан оид ба илми факултети филологияи ДМТ; солҳои 1997 - 2007 сарвари Шӯрои олимон ва муҳаққиқони ҷавони факултети филологияи ДМТ; солҳои 2000-2007 раиси Шӯрои марказии Ҷамъияти илмии донишҷӯёни ДМТ; солҳои 2013-2016 декани факултети филологияи ДМТ; аз моҳи марта соли 2016 мудири кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ. Аз соли 2010 аъзои Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон ва аз соли 2013 узви Иттифоқи журналистони Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад.

Мухторов Зайнидин Мухторович – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ.

28-уми октябри соли 1967 дар шаҳри Панҷакент таваллуд шуда, соли 1992 факултети филологияи ДМТ-ро хатм намудааст.

Соли 1999 рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Лексикаи ирфонии газалиёти Саной» ва соли 2013 рисолаи докториро дар мавзӯи «Соҳт ва маънои матн дар забонҳои тоҷикӣ ва русӣ» дифоъ кардааст.

Муаллифи китобу монографияҳои «Лексикаи ирфонии газалиёти Саной» (2001), «Taъrihi zaboni тоҷikӣ» (2003), «Дастур барои тренерони барномаи «Хониш ва китобат дар рушди тафаккури интиқодӣ» (2008), «Структура и семантика текста» (2013), «Культура академического письма» (2015), «Лингвистический анализ текста» (2015) ва бештар аз 60 мақолаи илмию оммавӣ аст.

Дар соли 2010 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» ва соли 2013 барои тарғибу ташвиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи фарҳангӣ маориф бонишони «Аълоҷии фарҳангӣ Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз 4-уми январи соли 2009 то 3-юми октябри соли 2014 директори Китобхонаи илмии Доғишгоҳи миллии Тоҷикистон; солҳои 2008-2015 узви Коллегияи адвокатҳои шаҳри Душанбе; аз соли 2009 узви «Ассоциатсияи байналмилалии Ҳониш»; аз 26-уми январи соли 2014 то ҳол ба ҳайси раиси Кумитаи авроосиёии «Ассоциатсияи байналмилалии маърифат» (International Literacy Association); аз январи соли 2016 директори Пажӯҳишгоҳи идорақунии давлатӣ ва хизмати давлатии Доғишкадаи идорақунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аст.

Мирбобоев Азиз - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. 22-юми октябри соли 1957 дар ноҳияи Ишқошим ба дунё омада, соли 1975 мактаби миёна, соли 1980 факултети филологияи Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин, соли 1987 шуъбаи аспирантураи Академияи илмҳои Ҷумҳории Тоҷикистонро хатм карда, соли 1991 рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Лексикаи чорводории забони вахонӣ» дифоъ намудааст.

Дар соли 1997 барои ба нашр омода намудани фарҳанги масодири гӯйишҳои эронии Тоҷикистон ва саҳми арзанда дар рушди эроншиносӣ ба Ҷоизаи Мавлавии Бунёди байналмилалии забони форсӣ-тоҷикӣ сарфароз гардидааст.

Муаллифи китобҳои “Фарҳанги масодири забонҳо ва гӯйишҳои эронии Тоҷикистон” (Бо ҳаммуаллифон, ба забони форсӣ). Ҷилди 1-2.(1997) ; Фарҳанги номҳои тоҷикӣ (Бо М. Қосимӣ, ба забонҳои форсӣ ва тоҷикӣ) (2000); “Девони Одамушшуаро Рӯдакӣ” (Бо ҳаммуаллифон, ба забонҳои форсӣ ва тоҷикӣ) (2002); Барномаи «Муқаддимаи филологияи Эрон» (барои донишҷӯёни донишкадаҳои филологии мактабҳои олий) (2006); “Иранистика”(2012) (ҳамроҳ бо П. Ҷамшедов). “Муқаддимаи филологияи эронӣ” ва зиёда аз 200 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолиятҳои ҷамъиятию роҳбарӣ: Солҳои 1997-2003 котиби илмии кафедраи таърихи забони факултети филологияи ДМТ, муовини илмии декани факултети филологияи Донишгоҳи Славянни Россия ва Тоҷикистон; солҳои 1998-2007 узви Шӯрои илмӣ, узви Шӯрои диссертационии Донишгоҳи Славянни Россия ва Тоҷикистон; аз соли 2015 то ҳол мудири кафедраи назария ва амалияи забоншиносии ДДОТ ба номи С. Айнӣ ва ҳамзамон дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ.

Муслимов Маъбуд – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забону адабиёти тоҷики факултаи филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми майи соли 1972 дар ноҳияи Қумсангир (ҳозираи Ҷайхуни вилояти Ҳатлон) таваллуд шудааст. Соли 1989 мактаби миёна, соли 1995 шуъбаи арабии факултети шарқшиносии ДМТ, соли 1999 шуъбаи гоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Рисолаи номзадиашро

дар мавзӯи «Воҳидҳои фразеологии забони адабии муосири тоҷик бо унсурҳои луғавии арабӣ» соли 2006 дифоъ намудааст.

Барои корҳои шоёнаш дар ҷодаи таълиму тарбия соли 2014 ба “Ифтихорнома”-и Вазорати маориф ва илми ҶТ сарфароз гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Воҳидҳои фразеологии забони адабии муосири тоҷик бо унсурҳои луғавии арабӣ» (2009), «Забони тоҷикӣ замимаи китоби дарси барои донишҷӯёни факултетҳои геология ва кимиё» (2009), «Маҷмӯаи саволҳои тестӣ аз фанни забони тоҷикӣ» (2009), «Забони тоҷикӣ китоби дарсӣ барои донишҷӯёни факултети кимиё» (2012), «Луғатномаи таълимии воҳидҳои фразеологии забони тоҷикӣ бо вожаҳои арабӣ» (2014) ва зиёда аз 30 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълими мебошад.

Муродов Махмад Салбович - муаллими калони кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

21-уми январи соли 1952 дар ноҳияи Панҷ ба дунё омада, соли 1968 мактаби миёна ва соли 1974 Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин (ҳоло Дошишгоҳи миллии Тоҷикистон)-ро хатм кардааст.

Муаллифи мақолаҳои “Мавқеи экспертизаи забоншиносӣ дар илми муосир”, “Тарзи таълими забони тоҷикӣ дар гурӯҳҳои низоми кредитӣ”, “Забони тоҷикӣ ва низоми кредитӣ”, мураттиби “Барномаи забони тоҷикӣ барои гурӯҳҳои ғайрифилологии низоми кредитӣ”, Ҳамчунин узви “Фарҳангги имлои забони тоҷикӣ” мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1998- 2003 директори генералии Маркази оғияткунӣ; солҳои 2011 - 2015 мудири бахши экспертизаи Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Музофиршоев Махмадалишо – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

27-уми июли соли 1961 дар ноҳияи Шугнони ВМКБ таваллуд шуда, соли 1978 мактаби миёна, соли 1989 факултети филологияи тоҷики Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон) -ро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Наввожаҳо ва усули тавлиди онҳо дар забони адабии муосири тоҷикӣ» соли 2012 дифоъ намудааст.

Муаллифи монография бо номи «Наввожаҳо ва усули тавлиди онҳо дар забони адабии муосири тоҷикӣ» (2013) ва зиёда аз 40 мақолаи илмӣ ва васоиту дастуроти таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятий: солҳои 2007-2008 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия, солҳои 2013-2016 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба илм ва муносибатҳои байналмилалӣ.

Мирзоёров Фирдавс Ниёзович – номзади илмҳои филология, муаллими калони кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

25-уми сентябри соли 1979 дар деҳаи Вешаби ноҳияи Айнӣ таваллуд шуда, соли 1997 мактаби миёна, соли 2001 шуъбаи коршиносии факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (бакалавр), шуъбаи забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (магистр, 2003), шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро (2008) хатм карда, рисолаи номзадиро соли 2011 дар мавзӯи «Шарҳи грамматикӣ дар фарҳангҳои тафсирӣ асрҳои XVI-XIX» дифоъ намудааст.

Дар соли 2010 барои таблиғи худшиносӣ дар соҳаи фарҳангу маориф бо нишони «Аълоҷии матбуоти Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Муаллифи ду барномаи таълимӣ аз фанҳои «Лингвистикаи ҳуҷҷат» (ҳаммуаллиф) (2015) ва «Фарҳангнигории мусоир» (ҳаммуаллиф) (2016) ва зиёда аз 80 мақолаҳои илмиву оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз соли 2012 то ҳол роҳбари «Маҳфили забоншиносӣ ҷавон»-и назди кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи ДМТ. Аз соли 2008 узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон мебошад.

Муслимов Ҳайдар Абубакрович – асистенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

З-юми ноябри соли 1986 дар шаҳри Ваҳдат таваллуд шуда, соли 2005 мактаби миёна, соли 2010 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Хусусиятҳои луғавӣ-маънӣ дар қасоиди Манучехрии Домғонӣ» навишта истодааст.

Муаллифи мақолаҳои «Топонимия Мавераннаҳра в «Худуд-ул-олам» (2011), «Шарҳи чанд мифоним дар қасоиди Манучехрии Домғонӣ» (2014), «Шарҳи чанд муродифоти қасидаҳои Манучехрии Домғонӣ» (2014), «Вожаҳои ифодагари узви бадани инсон дар қасоиди Манучехрии Домғонӣ» (2015), «Вожаҳои ифодагари ороишот дар қасоиди Манучехрӣ» (2015).

Фаъолияти ҷамъиятӣ: аз 01.10.2014 то ҳол котиби илмии кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ.

Норматов Мадиброҳим – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми феврали соли 1938 дар ноҳияи Ашти вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 1951 мактаби миёна, соли 1955 Омӯзишгоҳи омӯзгории Конибодом, соли 1960 Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И. Ленин, соли 1966 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В. И.

Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Тартиби калима дар забони адабии ҳозираи тоҷик» соли 1968 дифоъ намудааст.

Барои меҳнати пурсамараш бо медалҳои «Барои меҳнати шоён» (1985), нишони «Аълоҷии маорифи ҳалқ» (1997) ва соли 1998 сазовори унвони ифтихории «Корманди шоистаи Тоҷикистон» гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Ҷумлаҳои сода дар забони адабии ҳозираи тоҷик» (2001); «Муқаддимаи забоншиносӣ» (2004); «Усули таҳлили синтаксисӣ» (1991); «Таҳлили синтаксисӣ ва навъҳои он» (2008); «Шасти камолот» (2009); «Забоншиносии умумӣ» (2013); «Забони адабии муосири тоҷик» (2011) ва зиёда аз 100 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Ниёзов Пўлод Одинаевич – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

17-уми марта соли 1969 дар ноҳияи Шӯроободи (ҳоло Шамсиддини Шоҳин) вилояти Ҳатлон ба дунё омада, соли 1992 омӯзишгоҳи омӯзгории ноҳияи Рӯдакӣ, соли 1997 Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (ДДТ ба номи В. И. Ленин), соли 2004 шуъбаи гоибонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, соли 2004 дар мавзӯи «Хусусиятҳои гоявӣ ва бадеи «Саломон ва Абсол»-и Ҷомӣ рисолаи номзадӣ дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои «Абдурраҳмони Ҷомӣ ва «Саломон ва Абсол»-и ў» (2015), «Рӯдакӣ дар шеъри муосири тоҷик» (2005), «Таърихи адабиёти Эрон, ҷ.2. (баргардон аз хатти форсӣ)» (2001), «Барномаи намунавии фанҳои таълимии кафедраи таърихи адабиёти тоҷик» (2012), «Барномаи имтиҳони минимуми номзадӣ аз ихтисоси 10.01.03», «Барномаи намунавии таърихи адабиёти тоҷик» (борои факултетҳои ғайрифилологӣ) (2014) ва зиёда аз 50 мақолаи илмӣ – оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1999-2003 – Раиси Кумитаи иттифоқҳои қасабаи донишҷӯёни ДМТ; солҳои 2003-2007 Директори нашриёти «Сино»-и ДМТ; солҳои 2013-2014 – декани факултети забонҳои ҳориҷии Донишгоҳи давлатии Дангара мебошад.

Низомов Мухридин – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

2-юми феврали соли 1973 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёнаро бо медали нуқра, соли 1995 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон (ҳоло ДМТ)-ро бо дипломи аъло ҳатм намудааст. Рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Масъалаҳои поэтикаи ғазалиёти Фаридуддин Аттори Нишопурӣ» соли 2002 ҳимоя намудааст. Рисолаи докториашро бо унвони “Ҳафт авранг”-и Абдурраҳмони Ҷомӣ ва суннати маснависароӣ дар адабиёти форсӣ-тоҷикӣ асри XV” барои муҳокима ба кафедра пешниҳод кардааст.

Дар соли 2009 барои саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо “Ифтихорнома”-и Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва соли 2012 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф бо нишони “Аълоҷии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон” мукофотонида шудааст.

Муаллифи асарҳои “Ҳафт авранг”-и Ҷомӣ ва анъанаи достонсароӣ дар асри XV” (2014), “Хусусиятҳои ғоявию бадеии маснавии «Силсилат-уз-захаб»-и Ҷомӣ” (2016), 5 барнома ва дастури таълимӣ, беш аз 100 мақолаи илмӣ ва илмӣ-омавӣ мебошад.

Китобҳои “Мурғи саҳар”- и Маликушшуаро Баҳор” (2006), “Таърихи адабиёти Эрон” (чилди чаҳорум) (2011) ва “Девон”- и Камолуддин Банӣ (2012) - ро бо ҳаммуаллифии профессор Ҳудоӣ Шарифов ба чоп омода кардааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2000-2002 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия; солҳои 2007-2012 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба илм; аз 2- юми майи соли 2012 то 31-уми декабри соли 2012 директори Маркази табъу нашр, баргардон ва тарҷумаи ДМТ фаъолият намудааст.

Нуралиева Дилором Қудратовна – асистенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28 - уми октябри соли 1966 дар ноҳияи Совети вилояти Кӯлоб (ҳозира Темурмалики вилояти Ҳатлон) таваллуд шуда, соли 1984 мактаби миёна, соли 1990 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷиукистонро хатм намуда, соли 1992 аспиранти шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1990 - 1991 лаборанти кафедра, солҳои 1991-1992 унвонҷӯйи кафедра, солҳои 1996 - 2011 корманди Вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, солҳои 2011 – 2013 лаборанти кафедраи забонҳои ҳориҷии факултети муносибатҳои байналхалқии ДМТ.

Нурқаев Қарор Мұхаммадиевич – муаллими калони кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

26-уми апрели соли 1975 дар деҳаи Сарчашмаи ноҳияи Шаҳрисабзи вилояти Қашқадарёи Ҷумҳурии Ӯзбекистон таваллуд шуда, соли 1992 мактаби миёна, соли 1998 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 2003 аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Дар мавзӯи «Ҳусусиятҳои психологии адабиёти тоҷик» (дар мисоли эҷодиёти Саттор Турсун) ба таҳқиқ ва таҳияи рисолаи номзадӣ машғул аст.

Аз ҷониби ў барномаи таълимии “Таърихи адабиёти ҷаҳон” (2007), барномаи таълимии “Адабиёти хориҷӣ” (2014), дастури таълимии “Таърихи адабиёти хориҷӣ” (2014) нашр гардидааст. Муалифи зиёда аз 20 мақолаҳои илмӣ, таълимӣ-методӣ ва китобу дастурҳо мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2009-2015 муовини декан оид ба таълим дар факултети филологияи ДМТ.

Нозимова Гулрухсор Сайдисломовна – номзади илмҳои филология, муаллими калони кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12 –уми сентябри соли 1978 дар ноҳияи Мӯъминободи вилояти Ҳатлон таваллуд шуда, соли 1995 мактаби миёна, соли 2007 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории шаҳри Кӯлоб ба номи Рӯдакӣ, соли 2011 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии

Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Пайдоиш ва таҳаввалули тамсил дар адабиёти форсу тоҷик (асри 10 ва нимаи аввали асри 11)» соли 2012 дифоъ намудааст.

Барои фаъолияти бенуқсон ва тарғибу ташвиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи Васоити ахбори омма соли 2006 бо “Ифтихорнома”-и Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китоби “Тамсил дар шеъри форсӣ-тоҷикии асри X ва нимаи аввали асри X1” (2011), “Тулӯи сабзи як орзу” (2012), “«Пайдоиш ва таҳаввалули тамсил дар адабиёти форсу тоҷик (асри X ва нимаи аввали асри X1)»” (2016) ва барномаҳои таълимии “Адабиёти тамсилии форсу тоҷик” (2014) ва “Таърихи адабиёти тоҷик (барои донишҷӯёни факултетҳои гайрифилологӣ) (ҳаммуаллифӣ)” (2015) зиёда аз 15 мақолаи илмӣ - оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2013-2014 Раиси Шӯрои занони факултети филологияи ДМТ, солҳои 2013-2014 роҳбари маҳфили “Адабиётшиносӣ”.

Назари Муҳаммадхоҷа –муаллими калони кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

14-уми майи соли 1982 дар шаҳри Қўрғонтеппай вилояти Ҳатлон ба дунё омада, соли 2000 мактаби миёна, соли 2005 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ-ро хатм намудааст.

Рисолаи номзадиашро дар мавзӯи “Масъалаҳои поэтикаи сухани бадеӣ дар эҷодиёти Ҳусайн Воизи Кошифӣ”- омодаи дифоъ намудааст. Муаллифи китобҳои “Таърихи адабиёти тоҷик” (Баёз, ҷ.I), ҳаммуаллиф (2010), “Баёзи адабиёт – синфи 10 (ҳаммуаллиф) (2010), “Таърихи адабиёти тоҷик” (Баёз, ҷ.II) (2014,) (ҳаммуаллиф) мебошад.

Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз – доктори илми филология, академики Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, академики Академияи илмҳои байналмилалии мактабҳои олӣ, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи ДМТ.

15 – уми марта соли 1959 дар деҳаи Андароби ноҳияи Кӯлоби вилояти Ҳатлон таваллуд шуда, соли 1983 факултети филологияи Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон) –ро бо баҳои аъло ҳатм намуда, моҳи ноябрисоли 1987 ба аспирантура дохил шуда, соли 1991 дар мавзӯи «Консепсияи замон дар насри солҳои 70-80-уми тоҷик» рисолаи номзадӣ, соли 1999 рисолаи доктории худро дар мавзӯи «Манбаъҳои асотирӣ дар адабиёти тоҷики нимаи аввали асри XX» дифоъ кардааст.

Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз бо нишони сарисинагии «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» (1977), ордени «Шараф», (2006), Медали «20-солагии Истиқлолияти Тоҷикистон» (2011), «Ифтихорнома»-и Кумитаи иҷроияи кишварҳои аъзои ИДМ (2012), «Диплом»-и Агентии Федиралии ҳамкориҳо бо кишварҳои ИДМ - и Федератсияи Россия (2014) мукофотонида шудааст.

Муаллифи китобҳои дарсӣ ва дастурҳои таълимии «Пиндорҳои асотирӣ дар адабиёти тоҷик» (1999), «Назария ва сайри таърихии устурасозии форсии тоҷикӣ» (1999), «Заминаҳои асотиригу маросими дар адабиёти нимаи аввали садаи XX» (2004); Дар омада ва чопи «Куллиёт»-и шоири нимаи дувуми асри XIX Шамсиддини Шоҳин (2005) ҳиссаи муносиб гузошта, муқаддимаи ин Куллиёт ба қалами вай тааллук дорад. Дар ҳамин асос баъдан вай рисолаи «Шамсиддин Шоҳин ва анъанаи ғазалсароӣ дар адабиёти тоҷики нимаи дуюми асри XIX ва авали асри XX» - ро (2006) таълиф намудааст.

Раҳмонзода А. А. дар рушди маорифи Тоҷикистон хидмати шоиста намуда, доир ба проблемаҳои соҳаи маориф мақолаҳои зиёд таълиф намудааст. Вай ба ислоҳот ва таҷдидгароии зинаҳои муҳталифи таҳсилот оғоз намуда, дар ин самт бо дастгирии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон – Эмомалӣ Раҳмон ба комёбиҳо ноил гардидааст. Рисолаи вай «Дирӯз ва имрӯзи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки бо ҳаммуаллифии Расулов А., Қодиров Қ., Афзалов Ҳ. таълиф шудааст, ислоҳоти соҳаи маорифи Тоҷикистонро бозгӯ менамояд. Дар рисолаи таълимӣ - ахлоқии вай «Одоби салом» бошад, арзиши ахлоқии «салом» барои наврасон ва навҷавонон шарҳ дода шудааст. Номбурда инчунин дар таълифи як қатор

қонунҳое, ки дар соҳаи маориф тасдиқ гардидаанд, иштирок намуда, дар таҳия ва таълифи барномаҳо, стратегияҳо ва консепсияҳои соҳаи маориф бевосита ширкат намудааст. Бо ташаббуси вай лоиҳаи китоби «Муқаддимаи низоъшиносӣ» барои донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти касбӣ амалӣ шуда, соли 2006 аз чоп баромадааст, ки муқаддима, ва боби «Фарҳанг ва низоъ»-и он ба қалами ў тааллуқ дорад. Рисолааш бо номи «Назария ва сайри таърихии устура ва устуратардозиҳо дар адабиёти форсӣ-тоҷикӣ» соли 2009 бо хатти форсӣ дар нашриёти «Мадраса» - и Ҷумҳурии Исломи Эрон аз чоп баромад. Ройзании фарҳангии Ҷумҳурии Исломии Эрон рисолаҳои номбурдаро бо унвони «Пиндорҳои асотирӣ дар адабиёти тоҷикӣ», «Шамсиддин Шоҳин ва анъанаи ғазалсароӣ дар адабиёти тоҷики нимаи дуюми асри XIX ва аввали асри XX» ба хатти форсӣ бо таҳриру иловаҳо соли 2011 аз чоп баровада, пешниҳоди мардуми форсизабон намуд.

Ҳамчунон номбурда муаллифи «Стандарти фанни адабиёти тоҷик» (барои синфи X1), китоби таълимии «Одоби салом», «Одоби муошират ва рӯзгордорӣ» (бо ҳаммуаллифии X. Зиёев, Ё. Одинаев ва дигарон) мебошад. Мураттиби барномаҳои «Адабиёти садаи XX-и форсии тоҷикӣ» бо ҳамроҳии X. Асозода (соли 1995), ва «Устурашиносӣ» (2007) мебошад.

Дар солҳои 2011 ва 2013 Абдуҷаббор Раҳмонзода мақола ва рисолаҳои зеринро таълиф ва нашр намудааст: “Истиқлолият ва масъалаҳои соҳаи маориф”, “Рушди маориф-омили пешрафти мамлакат”, “Мирзо Турсунзода мунодии сулҳу мадоро”, “Дирӯз ва имрӯзи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон”, (Очерки таъриҳӣ дар бораи соҳаи маориф), “Истиқлолият таҳқимбахши давлати ҳуқуқбунёд”, “Абармарде дар дунёи маориф”, “Маориф-меҳвари сиёсати иҷтимоии давлат”, “Такмили тасвирсозӣ дар шинохти маънавии инсон”, “Проблемаҳои таҳсилоти мутаасил дар низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон”, “Таъсири устураҳо дар тафакури бадеии Аблуқосим Фирдавсӣ”, “Фарҳанги муошират ва меҳмондорӣ (дастури таълими), “Эволюция и развития художественных жанров в таджикской прозы в период независимости Таджикистана” ва “Фуруғи субҳи доноӣ”.

Раҳмонзода Абдуҷаббор дар соли 2014 мақолаҳои зеринро ба чоп расонидааст, ки муҳимтаринашон инҳо мебошанд: «Гулқанди шеър дар ҷакомаи хаёли доктор Абдуғаффори Орзу», «Мақоми таҳсилот дар ҷаҳони муосир ва нақши он дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», «Одоби муошират», «Мақоми Абдурраҳмони Ҷомӣ дар шинохти тариққати сӯфия ва шахсиятҳои ирфонии Ҳуросону Мовароуннаҳр», «Истиқлолият ва рушди нахустмуассиси таҳсилоти олии кишвар», «Ташаккул ва таҳаввули жанрҳои адабӣ дар насри муосири

точикии даврони Истиқолият», «Манбаъҳои асотирӣ ва ривоятӣ дар адабиёти тоҷики охири садаи XIX ва авали садаи XX».

Раҳмонзода Абдуҷаббор соли 2015 як қатор мақола ва пажӯҳишҳои илмӣ дар мачаллаҳо ва маҷмӯаҳои илмӣ интишор кардааст, ки ба масъалаҳои муҳими адабиёт, фарҳанг ва сиёsat баҳшида шудаанд. Дар миёни онҳо муҳимтаринашон инҳо мебошанд: “Пешгирии зуҳуроти ифротгарӣ дар Тоҷикистон”, “Роль писателей и поэтов Гиссара в развитии таджикской литературы XX и начала XXI веков», «Доир ба аҳамияти Паёми Президенти мамлакат Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон», “Воқеяти иҷтимоӣ ва инъикоси он дар суруду оғаридаҳои мардумии Кӯлоб”, “Суруду оғаридаҳои мардумӣ ганчинаи бебаҳои халқанд”, “Мақоми Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ дар рушди ирфон ва адабиёти тоҷик”, “Рушди давлатдории миллӣ ва равандҳои идеологии ҷаҳони мусоир”, “Бозтоби симои Пешвои миллат - Эмомалӣ Раҳмон дар адабиёти тоҷик”, “Белинский тоҷик” (Очерки илмӣ - оммавӣ дар бораи устод Соҳиб Табаров).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳи 1995 - 1999 мудири шуъбаи таълими ДМТ; солҳои 2000 - 2002 мудири шуъбаи тарҷумаи Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон кор карда, сипас, ба шуъбаи фарҳанги Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон гузаронида шудааст. Солҳои 2004 – 2005 Раиси Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон; аз моҳи марта соли 2005 то моҳи январи соли 2012 Вазири маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон; аз моҳи январи соли 2012 то феврали соли 2015 Ректори Дошишгоҳи давлатии омӯзгории ба номи Садриддин Айнӣ; аз моҳи феврали соли 2015 то ба имрӯз бо Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Ёрдамчии Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаҳои рушди иҷтимоӣ ва робита бо ҷомеа мебошад. Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз узви Шӯрои олимони Дошишгоҳи миллии Тоҷикистон доир ба ҳимояи рисолаҳои докторӣ ва номзадӣ ва аз соли 2013 узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон мебошад.

Равшан Раҳмонӣ (Раҳмонов Равшан Қаҳҳорович) - доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28-уми ноябри соли 1954 дар деҳаи Пасурхӣ ноҳияи Бойсун, Ҷумҳурии Ӯзбекистон ба дунё омада, соли 1977 факултети филологияи тоҷики Университети давалтии Тоҷикистони ба номи В.И.Ленин (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон), соли 1989

аспирантураи Институти кишварҳои Осиё ва Африқои Донишгоҳи давлатии Москав ба номи М.В.Ломоносовро хатм карда, зери унвони «Назми шифоҳии таълифии дарӣ дар Афғонистони муосир» (Москва, 1989) рисолаи номзадӣ ва «Афсонаҳои мардуми форсизабон дар сабти имрӯз (Масъалаҳои истилоҳ, хусусият, таъриҳ, репертуар, вазъият ва маҳорати афсонагӯён дар асоси пажӯҳиши майдонӣ)» соли 1998 рисолаи докторӣ дифоъ намудааст.

Хизматҳои профессор Равшан Раҳмонӣ сазовори ордени «Дӯстӣ» (2008), нишонҳои «Аълоҳии фарҳанги Тоҷикистон» (2008), «Аълоҳии маорифи Тоҷикистон» (2008) дониста шудааст. Соли 2003 барои китоби “Таърихи гирдоварӣ, нашр ва пажӯҳиши афсонаҳои мардуми форсизабон”, аз кишвари Эрон, ҷоизаи байналмилалии Пажӯҳиши солро дарёфт намудааст. Соли 2008 дар дувоздаҳумин ҷашнвораи байналмилалии қиссағӯй, дар шаҳри Исфаҳон суханронӣ намуда, сазовори «Медали тилло» гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Омӯзиш ва таҳқиқи фолклори даризабонони Афғонистон дар Тоҷикистон» (Кобул, 1984), «Намунаҳои фолклори дарӣ» (дар 3 чилд, Кобул, 1985), «Шавғот (Афсонаҳои форсӣ ва маҳорати як афсонапардози эронӣ)» (1996); Простонародная литература современного Афганистана (дар 2 чилд, М., 1994); «Афсонаҳои дарӣ» (*Техрон* 1994, 1998); «Шугҳои Бухоро дар сабти Равшани Раҳмонӣ» (М., 1997); «Қиссаҳо, ривоятҳо ва дуоҳои Бухоро дар сабти Раҳмонӣ» (Д., 1998); «Афсона ва жанрҳои дигари насри шифоҳӣ» (Д., 1999); Роҷеъ ба таърихи гирдоварӣ, нашр ва омӯзиши адабиёти омиёнаи тоҷик. (Washington DC – 2000, ба форсӣ), *Conversations with Daulat Khalav. Oral narratives from Tajikistan.* Mosow: Publishing hause “Humanitary”, (2000), «Таърихи гирдоварӣ, нашр ва пажӯҳиши афсонаҳои мардуми форсизабон» (Д., 2001; Техрон, 1380=2001); «Tajik Women as Folktale Tellers: Tales in tradition (With video-records)» (Будапешт, 2002); «Афсонаҳои нодир» (Пешовар, 2003, 2005); «Эҷодиёти гуфтории мардуми тоҷик» (Д., 2008), «The Popular Literature of the Tajiks» дар кит.: «A History of Persian Literature» (London-

New York, 2010), «Як афсона дар баёни чор насл» (Пажӯҳиш ва матн) (Д., 2011), «Фарёди бесадо» (Гуфтугӯ бо доктор Асадуллоҳ Ҳабиб) (Д., 2011), «Замоне бо Faфуров ҳамкор будам» (Гуфтугӯ бо профессор Ҷаҳонгир Дуррӣ) (Д., 2012), «Муши тиллой» (Д., 2012), «Фарҳанги ориёй ва тоҷику Тоҷикистон» (Д., 2012), «Наврӯзи ориёии тоҷикон» (Д., 2013) ва гайра. Дар Афғонистон бо ҳамкории профессор Ҷалолиддин Сиддиқӣ китоби “Тоҷикон”-и Б.Faфуровро аз алифбои крили ба алифбои форсӣ баргардон кард, ки барои худшиносӣ ва вахдати миллии ҳамзабонон нақши муҳиме бозидааст. Муаллиф ва таҳиягари бештар аз 30 китоб ва зиёда аз 400 мақолаҳои илмӣ ва оммавӣ мебошад, ки аз чумла 14 китоб ва 58 мақолаи илмии эшон дар кишварҳои ҳориҷӣ ба нашр расидааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: раиси Пажӯҳишкадаи “Мардумшиносӣ” (1992), бунёдгузор; узви Иттиҳодияи журналистони Тоҷикистон (1993); узви «Анҷумани байналмилалии мутолиоти эроншиносӣ дар кишвари Амрико» (2000); узви Иттиҳодияи нависандагони Тоҷикистон (2000), узви «Анҷумани фолклори Амрико» (2003); узви «Созмони байналмилалии пажӯҳиши нақлҳои фолклорӣ» (2005); узви Шӯрои «Анҷумани тоҷикон ва форсизабонони ҷаҳон» (1996-2000), дубора аз соли 2006); узви Шӯрои дифои рисолаҳои номзадию доктории ДМТ ва Пажӯҳишгоҳи забон ва адабиёти тоҷики ба номи Рӯдакии АИ ҶТ аст.

Рустами Ваххоб - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

5 –уми майи соли 1960 дар ноҳияи Тоҷикобод таваллуд, шуда, соли 1983 факултаи филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм кардааст. Соли 2008 дар мавзӯи «Таҳаввули поэтикаи вазн ва ритми шеъри муосири тоҷик» рисолаи номзадӣ дифӯй кардааст.

Барои маҷмӯаи «Шаҳри Ҳуршед» Барандай Ҷоизаи ба номи Мирзо Турсунзода гардидааст.

Муаллифи китобҳои – «Калимаҳо» (1990) ва «Шаҳри Ҳуршед» (2008) ва «Салом» (2015), Мунтаҳаби аҳодиси Паёмбари акрам (с)-ро таҳия ва ба забони русӣ тарҷума кардааст. Тазкираи шеъри муосири Тоҷикистон «Бӯи ҷӯи Мӯлиён» (2014) ва таияни китоби М. Ёҳакӣ «Фарҳанги асотир ва достонвораҳо дар адабиёти форсӣ» (бо тавзеҳот ва таълиқот) (2014), дастури таълимии «Дуруст бинависем» (2016) ва рисолаи «Мирзо Турсунзода» (2016) мебошад. Соли 2012 маҷмӯаи мақолаҳояш «Адабиёт ва фарҳанги миллӣ» ба табъ расидааст.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: роҳбари маҳфили адабии “Адибони ҷавон”-и факултети филологияи ДМТ; сардабири Нашрияи миллии адабии Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон «Садои Шарқ»; аз соли 2008 узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон аст.

Раҳимова Шаҳринисо Содиқовна – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

8-уми октябри соли 1960 дар шаҳри Қурғонтеппай вилояти Қурғонтеппа (ҳоло вилояти Ҳатлон) таваллуд шудааст. Соли 1977 мактаби миёна, соли 1981 Институти давлатии педагогии шаҳри Душанбе ба номи Т.Г. Шевченко, соли 1987 аспирантураи Институти давлатии педагогии шаҳри Душанбе ба номи Т.Г. Шевченкоро ҳатм карда, рисолаи номзадиро соли 1992 дар мавзӯи «Унсурҳои лаҳҷавӣ ва хусусиятҳои услубии истифодаи онҳо дар наасри тоҷик» ҳимоя намудааст.

Барои хизматҳояш дар таълиму тарбияи мутахассисони соҳаи маориф бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китобҳои «Забони тоҷикӣ (дастури таълимӣ барои донишҷӯёни факултетҳои геологӣ ва кимиё)» (2009), «Забони тоҷикӣ (дастури таълимӣ барои донишҷӯёни шуъбаи ғоибонаи факултетҳои гайрифилология)» (2011), «Забони тоҷикӣ (дастури таълимӣ барои донишҷӯёни факултети геология)» (2015), «Диалектизмҳо ва хусусиятҳои услубии истифодаи онҳо дар наасри тоҷик» (2013) ва зиёда аз 30 мақолаи илмӣ ва илмию-методӣ мебошад.

Сабзаев Сайдқул Миралиевич – доктори илми филология, профессори кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

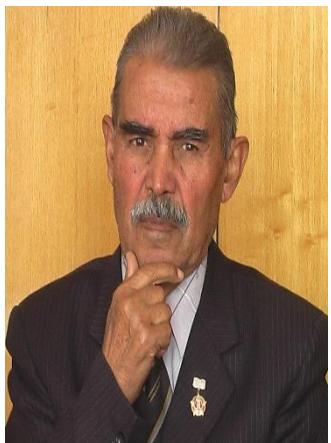
31-уми декабри соли 1947 дар деҳаи Лархобӣ, ноҳияи Восеъ таваллуд шудааст. Соли 1954 ба мактаби ҳаштсолаи №27 деҳа дохил шуда, соли 1962 онро ба итном расонд. Соли 1962 ба Омӯзишгоҳи касбӣ-техникии №32 шаҳри Кӯлоб дохил шуда, ҳамзамон дар мактаби шабонаи коргарҷавонони №3 шаҳри Кӯлоб таҳсил кардааст. Соли 1964 ҳам ОҚТ №32 ва ҳам мактаби миёнаро хатм намуда, ба факултети забон ва адабиёти тоҷики Институти давлатии педагогии Кӯлоб ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакӣ дохил шуд. Соли 1968 институтро бо дипломи аъло хатм намудааст. Соли 1982 дар мавзӯи «Лексикаи насири бадеи ёдгории асри XI форсу тоҷик «Кашф-ул-маҳҷуб»-и Абдулҳасани Ҷуллобӣ» рисолаи номзадӣ ва соли 1996 дар мавзӯи «Таҳқиқи лингвистии истилоҳоти тасаввуфи асрҳои XI- XII форсу тоҷик (зимни маводи «Кашф-ул-маҳҷуб»-и Абдулҳасани Ҷуллобӣ, «Табақот-ус сӯфия»-и Абдуллоҳи Аңсорӣ ва «Асрор-ут-тавҳид»-и Абӯсаиди Абулҳайр)» рисолаи докторӣ дифоъ намудааст.

Соли 1998 ба нишони «Аълоҳии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон», соли 1998 ба нишони «Аълоҳии фарҳанги Тоҷикистон» ва соли 2001 ба нишони «Аълоҳии матбуоти Тоҷикстон» қадр карда шудааст.

Муаллифи асарҳои илмию таълимии «Тасаввуф ва баъзе масъалаҳои таълими забон ва адабиёти тоҷик» (1989), «Бидъат ва илҳод дар адабиёти классикии тоҷику форси асри XI» (1989), «Системный анализ некоторых полисемичных имён существительных, обозначающих части головы человека в русском и таджикском языках (в его историческом освещении)» (1990), «Саволҳои имтиҳони тестӣ аз фанҳои забон ва адабиёти тоҷик барои дохилшавандагони мактабҳои олий ва миёнаи маҳсус» (2000), маҳорати суханварии Носири Ҳусрав» (2003), «Забони тоҷикӣ. Китоби дарсӣ барои синфи 5 (2006, 2013), «Каломи Президент дар таълими забон» (2007-2011), «Сухан рӯдакивор некӯ бувад» (2008), «Из истории олимпийского движения (Учебные тексты для учащихся старших классов с углубленным изучением русского и немецкого языков)» (2008), «Мақоми сухан дар рӯзгори Имоми Аъзам Абӯҳанифа» (2009), «Нишондодҳои методӣ ба китоби дарсии «Забони тоҷикӣ» барои синфи 5» (2009), «Забон ва сабки баёни Мавлоноҷалолуддини Балҳӣ» (2004), ҷамъ зиёда аз сад рисола, дастурҳои методӣ, мақолаҳои фишурдаҳои илмӣ мебошад.

Шоир, драматург. Драмаи ӯ «Исёни таҳмина» - ро соли 1993 Театр-студияи «Авасто» ва соли 1994 театри давлатии мазҳакаи мусикии ба саҳна гузошта, ба Озмуни чумхуриявии театрҳои касбӣ «Парасту» пешкаш намуда буданд. Асарҳои бадеӣ: «Хатти роҳ (маҷмӯаи шеърҳо)» (2001), «Садафи меҳр (маҷмӯаи шеърҳо)» (2003), «Номи модарам (маҷмӯаи шеърҳо)» (2006), «Саошианта (драмаи манзум)» (2006), «Хоки намозӣ (маҷмӯаи шеърҳо)» (2011), «Синаи раҳм (маҷмӯаи шеърҳо)» (2014), «Пагоҳ равам ба мактаб (маҷмӯаи шеърҳо)» (2014).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳо 1989 - 1993 мудири кафедраи забони тоҷикӣ; солҳои 1993 - 1998 декани факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Қўргонтеппа ба номи Носири Ҳусрав ; аз 30-юми марта соли 2000 то 3-юми декабри соли 2004 ректори Донишгоҳи давлатии Қўргонтеппа ба номи Носири Ҳусрав; солҳои 2004-2005 декани факултети филологияи Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Қандил Ҷӯраев; солҳои 2006-2007 мудири шуъбаи таълими забон ва адабиёти ПРМ; солҳои 2007-2010 мудири кафедраи умумидонишгоҳии забони тоҷикии ДДОТ ба номи Қандил Ҷӯраев; солҳои 2010-2013 мудири шуъбаи забони Институти забон, адабиёт, шарқшиносӣ ва мероси хаттии АИ ҶТ; узви Шурои диссертационии Д:047.016.01 оид ба ҳимояи рисолаҳои докторӣ ва номзадӣ аз рӯйи ихтисоси педагогикаи умумӣ, назария ва таърихи педагогикаи умумӣ, назария ва таърихи педагогика дар назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон; узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон (аз соли 2000).

Сӯфизода Асадулло – номзади илмҳои филология, дотсент.

Соли 1932 дар деҳаи Баландчашма (собиқ чамоати Давлатшоён) - и ноҳияи Кангурти вилояти Кӯлоб (ҳоло Ҳатлон) таваллуд шудааст. Соли 1956 факултети таъриху филологияи тоҷики Унверситети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленин, соли 1962 шуъбаи фолклори аспирантураи АУ Тоҷикистонро ҳатм карда, соли 1965 рисолаи номзадӣ дар мавзӯи Шоирони ҳалқӣ – вассофи воқеият» дифоъ намудааст.

Сӯфизода А. сазовори мукофотҳои раёсати донишгоҳ, грамотаҳои КМ ЛКСМ ҷумҳурӣ ва баъдтар ҳангоми фаъолияти омӯзгорӣ дар донишгоҳ сазовори мукофоти Ҳизби коммунисти ҷумҳурӣ, Вазорати маданияти Тоҷикистон ва Вазорати маълумоти олии Иттиҳоди Шӯравӣ гардидааст. А.С. аъзои Иттиҳоди журналистони Тоҷикистон ва «Ходими шоистаи илм ва маорифи ҷумҳурӣ» буда, соли 1963 ба унвони Аълоҳии маорифи ҳалқи ҷумҳурӣ мушараф шудааст.

А. Сӯфизода муаллифи зиёда аз 450 асару мақолаи илмӣ, танқидӣ, адабиётшиносӣ, фолклоршиносӣ, забоншиносӣ ва методӣ тааст. Қисме аз рисолаву асарҳои А.Сӯфизода ба забонҳои чехӣ, немисӣ ва ҳалқҳои собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ тарҷимаву нашр шудаанд. Асарҳои ў «Шевай тоҷикони Кангурт» (1957), «Таълими ҳаёт ва эҷодиёти Сайдои Насафӣ» (1960), «Таълими ҳаёт ва эҷодиёти Абдулқодир Бедил дар синфи нӯҳ» (1962), «Таълими фолклор дар мактаб» (1964), «Шоирони ҳалқӣ – вассофи воқеият» (1967), «Назми ҳалқ – оинаи ҳаёт» (1969), «Чистонҳои ҳалқии тоҷикӣ» (1972) «Классикони марксизм дар бораи фолклор» (1972), «Гуманизм ва интернатсионализм дар фолклор» (1975), «Инъикоси воқеияти советӣ дар фолклори тоҷик» (1977), «Фолклор – афкори эстетикӣ ва иҷтимоии ҳалқ» (1982), «Фолклор – санъати сухан» (1985), «Ҳазору як чистон» (1986), «Таҳаввулоти назми шифоҳии тоҷик» (1992), «Фолклор ҳамрадифи таърих» (1999), «Фолклор – маҳзани сухан» (2006) .

Сироҷиддини Эмомалий – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

5-уми марта соли 1975 дар ноҳияи Москваи вилояти Қӯлоб (ҳоло Мир Сайд Алии Ҳамадонии вилояти Ҳатлон) таваллуд шуда, соли 1991 мактаби миёна, соли 1996 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 2001 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм

карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Аз таърихи эҷоди романи «Восеъ» - и Сотим Улуғзода» соли 2002 дифоъ намудааст.

Дар соли 2007 барои дастовардҳо дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ бо «Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ» барои олимони ҷавон дар соҳаи илм ва техника», соли 2010 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон» ва соли 2016 барои тарғибу ташвиқи сиёсати давлатӣ дар соҳаи фарҳангӣ маориф бо нишони «Аълоҷии матбуоти Тоҷикистон» қадрдонӣ шудааст.

Муаллифи китобҳои «Нақши Восеъ дар адабиёти бадеӣ» (2001), «Аз таърихи эҷоди романи «Восеъ» - и Сотим Улуғзода» (2003), «Восеънома» (2003), «Сотим Улуғзода ва тасвири шӯриши Восеъ дар адабиёти тоҷик» (2007), «Таърихи эҷоди қиссаи «Ривояти сӯѓӣ» - и Сотим Улуғзода» (2011), «Сотим Улуғзода ва фарҳанги миллӣ» (2012), «Андеша ва маҳорати адабӣ» (2012), «Тасвири муҳити хонавода ва манзараи табиат дар насири Сотим Улуғзода» (2015) ва зиёда аз 50 мақолаи илмӣ ва вascoиту дастурҳои таълими мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2001-2005 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия; солҳои 2005-2009 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим; солҳои 2008-2013 мудири шуъбаи таҷрибаомӯзӣ ва кор бо мутахассисони ҷавони ДМТ; аз 21.10.2013 то 06.06.2014 директори Маркази табъу нашр, баргардон ва тарҷумаи ДМТ; аз 07.06.2014 то 30.12.2014 сардори шуъбаи қадрҳо ва корҳои маҳсуси ДМТ; аз 02.01. 2015 то 26.03.2016 сардори раёсати қадрҳо ва корҳои маҳсуси ДМТ; аз 26.03.2016 то ҳол декани факултети филологияи ДМТ.

Сулаймон Анварӣ – номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

5-уми октябри соли 1946 дар ноҳияи Комсомолобод (ҳоло Нуробод) ба дунё омада, соли 1965 мактаби миёна, соли 1969 факултети таъриху филология, бахши забон ва адабиёти тоҷик ва соли 1975 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии омӯзгории шаҳри Душанбе ба номи Т.Г. Шевченко хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Вожаҳои низомии «Шоҳнома»-и Абулқосими Фирдавсӣ» соли 1980 дифоъ намудааст.

Барои фаъолияти хуб дар арсаи таълиму илм бо нишони «Аълоҷии маорифи Тоҷикистон», се Грамотаи фахрии Вазорати маорифи Тоҷикистон сарфароз гардидааст.

–Муаллифи китобҳои «Шеваи омӯзиш ва парвариш» (1991), «Суруди Зафар» (1994), «Вожаҳои низомӣ дар «Шоҳнома»-и Абулқосими Фирдавсӣ»(1994),«Забони аҳди Сомониён ва арзиши сухан» (1999), «Ромишгари мумтоз» (2000), «Дар ҷустуҷӯи сухани зебо» (2000), «Ҷойгоҳи сухан дар осори форсӣ-тоҷикӣ» (2005), «Туфон дар ғунча» (2009), «Зафари нотақрор» (2010), «Сухан дар коми ў меёфт сайқал» (2011), «Ҳоҷӣ Ҳусайн ва арзиши сухан» (2013), «Шоҳнома»-ганчинаи сухан» (2016), «Зафар Нозим- ҳунарманди ширинадо» (2016), «Дар роҳи пажӯҳиши забон» (2016) ва китобҳои дарсии «Забони тоҷикӣ»[барои синфҳои V,VI, VII-и мактабҳои миёнаи таҳсилоти умумӣ (солҳои 1984, 2015) ва барои риштаҳои ғайрифилологии донишгоҳҳо (2015)] ва гайра ва беш аз 250 мақолаи илмӣ, дастурӣ (методӣ) ва оммавӣ (публикистий) мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятигу роҳбарӣ: солҳои 1996-2002 декани факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Қ. Ҷӯраев (ҳоло ДДОТ ба номи устод С. Айнӣ), солҳои 1997-1999 раиси ҳайати коршиносони бахши забон ва адабиёти тоҷики Вазорати маорифи ҷумҳурӣ. Узви Шӯрои ҳамгунсозии истилоҳоти Кумитаи забон ва истилоҳоти Ҳукумати Тоҷикистон, аъзои Бахши забоншиносии Шӯрои дифои рисолаҳои доктории Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, узви Иттифоқи нависандагони Тоҷикистон ва узви Иттифоқи рӯзноманигорони Тоҷикистон аст.

Солеҳов Мирзо Одинаевич - номзади илми филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

15-уми марта соли 1950 дар ноҳияи Орченкидзеобад (ҳоло Ваҳдат) таваллуд шуда, соли 1966 мактаб-интернат, соли 1973 факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба номи Ленин, соли 1976 шуъбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1987 рисоларо дар мавзӯи “Таҳқиқи қиёсии “Калила ва Димна”-и Абулмаолии Насруллоҳ бо “Анвори Сӯҳайлӣ”-и Камолиддин Ҳусайн Воизи Кошифӣ дифоъ намудааст.

Дар соли 2010 барои хидматҳои шоиста дар соҳаи маориф бо нишони сарисинагии “Аълоҳии маорифи Тоҷикистон”, соли 2014 барои корҳои пурсамар дар соҳаи илм ва маориф бо Ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои “Шоири тавоно” (1990), “Рубоиёти Хоқонии Шарвонӣ” (1993), “Андеша ва маърифати адабӣ” (2001), “Арӯз ва омӯзиши он” (2005), “Саноии Фазнавӣ”, “Рубоиёт” (Бо ҳаммуаллифии академик Имомзода М.С.) (2006), “Дар боди рӯшнойӣ” (Таҳияи сарсухан ва матни шарҳу тавзехоти Аҳмад Маҳдии Домғонӣ бар “Ҳадиқат-ул-ҳақиқат ва шариъат-ул-тариқат”-и Ҳаким Саноии Фазнавӣ) (2006), “Гулчини андарзҳои Мавлавӣ аз “Маснавии маънавӣ” (2008), “Адабиёти тоҷик барои синфи 10” (Бо ҳамроҳии проф. У. Тоиров ва Р. Шарифов) (2008), “Адабиёти тоҷик барои синфи 10. Баёз. (Бо ҳамроҳии проф. Тоиров ва Н. Маҳмадҳоҷа)”(2010), “Дар ҳарими сухансанҷӣ” (2011), “Гулистон”-и Саъдии Шерозӣ (бо шарҳи вожаҳо ва таъбироту ифодаҳо, дар ҳамкори бо Ф. Ҳайдаров) (2015), “Арӯз ва омӯзиши он” (2016) “Китобҳои таълимии адабӣ” (бо ҳаммуалифии профессор Тоиров У. 2016) ва зиёда аз 200 мақолаи илмӣ, илмӣ-омавӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1980-1985 мудири Кабинети Ҷомӣ, солҳои 2009-2016 мудири кафедраи таърихи адабиёти тоҷики ДМТ.

Саломов Махмадовуд Қаюмович – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12-уми феврали соли 1967 дар ноҳияи Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ (собиқ ноҳияи Москва)-и вилояти Ҳатлон таваллуд шуда, соли 1984 мактаби миёнаро хатм кардааст. Соли 1992 факултети филологияи тоҷик ва соли 1996 шуъбаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 2000 дар мавзӯи «Ифодаҳои маҷозӣ дар ғазалиёти Ҳофизи Шерозӣ» рисолаи номзадӣ дифоъ кардааст.

Соли 2001 барои дастовардҳои илмӣ бо ҷоизаи Кумитаи ҷавонони назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ба номи Исмоили Сомонӣ, соли 2007 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда гузоштан дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҳи маорифи Тоҷикистон» ва ҷанд инифтихорномаҳои Донишгоҳ сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои «Ифодаи маҷоз дар ғазалиёти Ҳофизи Шерозӣ» (2001), «Маҷмӯаи саволномаҳои тестӣ» (бо ҳаммуаллифӣ, дар се нашр), «Рисолат-ун-нойия»-Абдураҳмонӣ Ҷомӣ» (2014) ва зиёда аз 100 мақолаҳои илмию оммавӣ мебошад.

Фаъолиятҳои ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1998-2000 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия, солҳои 2000-2004 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим, 2004-2008 муҳиди кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ, солҳои 2008-2013 декани факултети филологияи ДМТ.

Сайдчаъфаров Озод Шоҳвалиевич – доктори илми филологӣ, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

6-уми марта соли 1974 дар шаҳри Кӯлоби вилояти Ҳатлон таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёна, соли 1995 факултети филологияи тоҷики ДДОК ба номи Абӯабдуллоҳи Рӯдакии шаҳри Кӯлобро хатм намудааст.

Соли 1999 ба шуъбаи рӯзонаи аспирантураи ДДОД ба номи С. Айнӣ) дохил шуда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Мавқеи Қалими Кошонӣ дар адабиёти форсии забони асрҳои XVI-XVII Ҳиндустон» соли 2001 дифоъ намудааст. Соли 2015 рисолаи докториро дар мавзӯи «Сабки газали форсӣ-тоҷикӣ дар асрҳои XVI-XVII дар намунаи эҷодиёти Фигонӣ, Назирӣ, Соиб» дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои «Дар тангнои асолат ё дар паҳнои беасолатӣ» (2009), «Асолат дар забони мардум» (2010), «Қалими Кошонӣ ва ашъори ғиноии ў» (2011), «Вазъи сиёсӣ ва адабии Ҳиндустон дар асрҳои XVI-XVII» (2014) ва зиёда аз 40 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2011-2012 ҷонишини декан оид ба тарбияи факултети журналистикаи ДМТ.

Саъдии Қосимӣ – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

7-уми июля соли 1969 дар деҳаи Патқуноби ноҳияи Дарвози ВМКБ таваллуд шуда, соли 1986 мактаби миёна, соли 1992 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДДОТ ба номи Қандил Ҷӯраев (холо ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ) ва соли 1997 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи донишгоҳи мазкурро хатм намуда, соли 1998 рисолаи номзадияшро дар мавзӯи «Бадеяти латифаҳои ҳалқии тоҷикӣ» дифоъ намудааст.

Саъдии Қосимӣ соли 2012 барои тарғибу ташвиқ ва таълими фарҳанги мардумӣ бо нишони «Аълоҷии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва соли 2013 барои хизматҳояш дар соҳаи маориф ва саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҷии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Саъдии Қосимӣ муаллиф ва мураттиби дастури таълимии «Назмшиносӣ» (2007) ва зиёда аз 70 мақолаи илмӣ, инчуни, мураттиби васоити методии «Корҳои санчишӣ аз фанни таърихи адабиёти тоҷики асрҳои 9-15, 16-19 ва ибтидои асри 20» (2004), «Корҳои санчишӣ аз фанҳои муқаддимаи адабиётшиносӣ ва эҷодиёти шифоҳии ҳалқи тоҷик» (2005), дастури илмӣ-методӣ доир ба ҷашни Наврӯзи Аҷам - «Дастури наврӯзӣ» (солҳои 2006 ва 2012), «Барнома барои донишгоҳҳои омӯзгорӣ аз рӯи усули таълими зинавӣ аз фанни эҷодиёти даҳанакии ҳалқи тоҷик» (2000), «Барномаи фанни таърихи адабиёти ҳориҷӣ» (2005).

Фаъолияти ҷамъиятигу роҳбарӣ: солҳои 1997-2000 ҷонишини декани факултети филологияи тоҷик оид ба тарбия (ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ); солҳои 2000-2005 ҷонишини декани факултети филологияи тоҷик оид ба таълим (ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ); солҳои 2005-2007 декани факултети филологияи тоҷики ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ; солҳои 2007-2008 ҷонишини декани факултети филологияи тоҷик оид ба таълим (ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ); соли 2008 ёрдамчии ректори ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ; солҳои 2008-2013 ёрдамчии ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон; солҳои 2013-2014 сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои маҳсуси Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, соли 2014 то ҳол ёрдамчии Вазири маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон аст.

Саъдуллоев Умедҷон Қудратуллоевич – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

4-уми январи соли 1982 дар деҳаи Ромити ҷамоати деҳоти Ромити шаҳри Ваҳдат таваллуд шуда, соли 2000-ум мактаби миёна, соли 2005 факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Пас аз хатми донишгоҳ ба сифати муҳаққики коромӯз дар кафедраи таърихи забон ва типология ба фаъолият шурӯъ кардааст. Рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Хусусиятҳои луғавӣ ва маънои «Футувватномаи султонӣ»-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ» соли 2010 дифӯъ намудааст.

Муаллиф ва мураттиби «Футувватномаи султонӣ»-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ (2010) (таҳия ва ба нашр омода намудани матни мукаммали (бо ҳаммураттибӣ); “Вожаҳои муарраби тоҷикӣ дар «Қуръони майд» (2011); “Муҳовараи тоҷикӣ – англисӣ – русӣ - арабӣ” (2012) (бо ҳаммуаллифӣ); “Хусусиятҳои луғавӣ ва маънои «Футувватномаи султонӣ»-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ (2013) ва беш аз бист мақолаи илмӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2008-2010 Раиси Шӯрои олимони ҷавони факултети филологияи ДМТ; солҳои 2010-2015 Раиси Шӯрои кураторони факултети филологияи ДМТ; аз соли 2015 то ҳол ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим мебошад.

Талбакова Ҳуснигул – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

24-уми декабри соли 1943 дар ноҳияи Совет вилояти Қӯлоб (ҳоло Темурмалики вилояти Ҳатлон) таваллуд шуда, соли 1961 мактаби миёна, соли 1966 факултети филологияи тоҷик, соли 1976 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Унврситети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Ҳусусиятҳои лексикӣ ва фразеологии «Маъвои дил»-и Раҳим Ҷалил» соли 1978 дифоъ намудааст.

Дар соли 2001 барои дастовардҳо дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ бо унвони «Корманди шоистаи Ҷумҳурии Тоҷикистон», соли 1984 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҳии маорифи ҳалқи Ҷумҳурии Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Муаллифи китоби «Лексикаи забони адабии тоҷик» (бо ҳаммуаллифӣ) (1997); Вожашиносии забони мусоири тоҷик (бо ҳаммуаллифӣ) (1999); Усули таҳлили лугавӣ ва фразеологии вожаҳо.— (2006); «Забон ва услуги коргузорӣ» (барномаи таълимӣ) (2006); «Лугати антонимҳои забони адабии тоҷик» (2008); «Антонимҳои номӣ яке аз воситаҳои муҳими тасвир» (2010); «Дураҳши маъний» (2014) зиёда аз 80 мақолаи илмӣ ва васоиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолиятҳои ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1983-2008 Раиси Шӯрои занони факултети филологияи ДМТ.

Тоиров Урватулло – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми майи соли 1942 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1961 мактаб-интернат, соли 1966 факултети таърих ва филологияи тоҷик, соли 1971 шӯъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба номи Ленинро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Қасида дар адабиёти тоҷик (асрҳои 9-11)” соли 1990 дифоъ намудааст. Соли 1996 дар мавзӯи “Таҳаввул ва такомулоти арӯз дар назария ва амалияи шеъри форсӣ-тоҷикӣ” рисолаи докторӣ дифоъ намудааст.

Дар соли 1988 барои нашри ҳаштчилдаи Энциклопедияи Советии Тоҷик бо Грамотаи фахрии Шӯрои Олии ҶТ, соли 2002 хидматҳои шоиста дар соҳаи маориф бо нишони сарисинагии “Аълоҳии маорифи ҳалқи Тоҷикистон” ва боз дар ҳамин сол барои хидматҳои шоиста дар соҳаи илму маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон бо медали “Нишони фахрӣ” сазовор гардидааст.

Муаллифи китобҳои “Фарҳанги истилоҳоти арӯзи Аҷам” (1991), “Қомуси қоғия ва арӯзи шеъри Аҷам” (1994), “Таҳқиқ ва таълими арӯз” (1995), “Фарҳанги истилоҳоти қоғия” (1997), “Офтобе дар миёни сояе (ду қисм) (1999), “Назминосӣ” (бо ҳамроҳи Ҳудоӣ Шарифов) (2004), “Каломи манзум” (2005), “Анвоъ ва авзони шеъри ҳалқии тоҷикӣ” (2007), “Роҳе ба сӯйи гафлат” (2007), “Мавлавии Рум хуб бидонад арӯз” (2007), “Адабиёти тоҷик (китоби дарсӣ барои синфи 10, ҳамроҳи М. Солеҳов) (2010), “Таърихи адабиёти тоҷик, ҷ.1. (ҳамроҳи М. Солеҳов), (2010), “Баёзи адабиёти тоҷик” (ҳамроҳи М. Солеҳов) (2011) Адабиёти тоҷик (китоби дарсӣ барои синфи 7, ҳамроҳи Мӯсоев М.) (2013), “Рӯдакӣ-оғаридгори назми оламгир” (2013), “Меъёр ва андозаҳои шеър” (2013), “Рисолаҳои илмии Абдурраҳмони Ҷомӣ” (2014), “Се рисолаи арӯз” (2014), “Таҳаввул ва такомули арӯз” (2015), “Китобҳои таълимии адабӣ” (бо ҳаммуалифии дотсант Солеҳов М. 2016). Инчунин, дар ҳамин замана матни чанд асари гаронбаҳои адабиётшиносии форс-тоҷик, аз қабили “Чаҳор мақола”-и Низомии Арӯзии Самарқандӣ бо ҳамроҳи профессор Ҳудоӣ Шарифов (1986,), “Ал-муъҷам”-и Шамси Қайси Розӣ (1991), “Меъёр-ул-ашъор”-и Насируддини Тӯсӣ (1992), “Фунун ва саноен адабӣ”-и Ваҳидиёни Комӯр (1995), “Бадоєъ-ул-афкор”-и Ҳусайн Воизи Кошифӣ (2007), “Рисолаи рубоӣ”-и Мулло Саъдуллоҳ (2007) ва ғайрато бо таҳқиқ ва шарҳу тавзех, таҳияву нашр кардааст. Ҳамчунин муаллифи 920 мақоли илмӣ ва илмӣ-омавӣ мебошад.

Фаъолияти чамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1974-1975 мудири редаксияи санъат ва маданияти Энциклопедияи Советии Тоҷик; солҳои 1976-1991 мудири редаксияи луғатнома, истилоҳот ва нашри луғатҳои дузабонаи Энциклопедияи Советии тоҷик; солҳои 1994-1996 мудири кафедраи фолклоршиносӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷик; солҳои 2002-2006 сардабири маҷаллаи “Маърифат”; Муддати шаш сол аст, ки ба маҳфили илмии “Таҳлили қаломи манзум” роҳбарӣ мекунад. Аз соли 1998 узви Шӯрои олимони ДМТ, ба аспирантони зиёде роҳбарӣ кардааст.

Тӯраҳасанов Қодирқул Шодиқулович- номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

28-уми декабри соли 1966 дар ноҳияи Айни вилояти Суғд таваллуд шуда, соли 1984 мактаби миёна, соли 1991 шуъбаи рӯзонаи факултети шарқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, соли 1997 аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, соли 2000-ум рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Истилоҳоти пешобшиносӣ дар забони форсии тоҷикӣ» ҳимоя намудааст.

Муаллифи китобҳои «Истилоҳоти пешобшиносӣ дар забони форсии тоҷикӣ» (2005); «Забони тоҷикӣ барои факултети ҳуқуқшиносӣ» (2009); «Забони тоҷикӣ (барои гурӯҳҳои русӣ)»(2010); «Забони тоҷикӣ (барои гурӯҳҳои иқтисодӣ)» (2011); «Фарҳанги истилоҳоти пешобшиносӣ» (соли 2008)» «Саду як иншо» (2009); «Таърихи таҳаввули истилоҳоти илмии тиббӣ дар забони тоҷикӣ» (2015); «Се ҳазору сесаду сию се саволу ҷавобҳои тестӣ аз забон ва адабиёти тоҷик» (2014; «Расму оинҳои мардумӣ» (2009) ва зиёда аз 50 асару мақолаҳои илмиву методӣ ва оммавӣ мебошад.

Хоцаев Давлатбек - доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

12-уми майи соли 1947 дар шаҳри Рӯғун (собиқ ноҳияи Оби гарм) ба дунё омада, соли 1966 мактаби миёна, соли 1972 факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленинро хатм кардааст. Соли 1981 рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Ҷумлаҳои мураккаби тобеъ бо пайрави муайянкунанда дар забони тоҷикӣ» ва соли 2004 рисолаи докториашро дар мавзӯи «Афкори забоншиносии тоҷик дар асрҳои X-XVI» дифъ намудааст.

Дар соли 1990 барои хизматҳои бисёрсолаи бунуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҳии маорифи ҳалқи РСС Тоҷикистон», соли 1998 бо медали «Хизмати шоиста», соли 2011 бо медали «20 солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» сарфароз гардидааст.

Муаллифи китобҳои «Абдусалом Дехотӣ ва баъзе масъалаҳои забони адабии тоҷик» (1984), «Тарбияи ватандӯстию интернатсионалии ҷавонон» (1988), «Маҷмӯаи машқҳо аз синтаксис ва пунктуатсия» (1990), «Калиди дари ганҷ» (1990), «Синтаксис ва пунктуатсия» (1991), «Дарсҳои забони тоҷикӣ дар синфҳои 9» (1992), «Ташаккул ва таҳаввули илми забоншиносии форсу тоҷик дар асрҳои миёна» (1998), «Хоҷа Ҳасани Нисорӣ ва афкори забоншиносии ў» (2004), «Забони тоҷикӣ. Синфи 9» (2007; 2013), «Гуфтори накӯ қуҳан нагардад» (2011), «Афкори забоншиносии тоҷик дар асрҳои X-XIV» (2013) ва зиёда аз 180 мақолаи илмӣ ва вascoиту дастурҳои таълимӣ мебошад.

Фаъолиятҳои ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1986-1987; 1997-2000 ҷонишини декани факултети филологияи тоҷики ДМТ оид ба таълим, солҳои 2001-2007 мудири кафедраи забони адабии муосири тоҷики факултети филологияи ДМТ, солҳои 2007-2008 декани факултети филологияи ДМТ, 2009-2012 мудири кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи ДМТ. Аз соли 1995 аъзои Иттиҳодияи журналистони Тоҷикистон мебошад.

Хочаева Зебунисо Давлатбековна – асистенти кафедраи забони адабии мусоари тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми январи соли 1977 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 1994 мактаби миёна, соли 2000 шуъбаи ғоибонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, дар мавзӯи «Оид ба ҳусусиятҳои забонии осори насри бадеии Саттор Турсун» таҳқиқот бурда истодааст.

Китоби “Наҳви забони тоҷикӣ”-ро аз лотинӣ (2010), муаллифи беш аз 10 мақолаи илмӣ-омавӣ мебошад.

Холназарова Сафаргул Алиевна -ассистенти кафедраи забони точикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти точики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

15-уми августи соли 1960 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 1977 мактаби миёна, соли 1982 факултети филологияи точики Университети давлатии Тоҷикистон ба номи В.И. Ленинро хатм кардааст.

Китоби “Дастури тиб”-и Закариёи Розиро дар ҳаммуаллифии А. Девонақулов соли 2000 ба чоп тайёр намуда, муаллифи 4 мақолаи илмӣ дар Энциклопедияи тоҷик мебошад.

Худоёрова Нигина Зардовна – асистенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

9-уми сентябри соли 1978 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1995 мактаби миёна, соли 2000 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи ДМТ, соли 2003 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, дар мавзӯи «Фразеологияи насири Ӯрун Кӯҳзод» таҳқиқот бурда истодааст.

Мураттиби барномаи «Ҳуҷҷатшиносӣ» (2013) ва зиёда аз 20 мақолаи илмӣ- оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз соли 2011 то ҳол раиси Шӯрои занони факултети филологияи ДМТ.

Ҳомидов Дилмурод Раҷабовиҷ – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

30-юми сентябри соли 1965 дар деҳаи Варгонзай ноҳияи Китоби Ҷумҳурии Ӯзбекистон таваллуд шуда, соли 1982 мактаби миёна, соли 1992 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 1997 шуъбаи аспирантурато хатм кардааст. Соли 1999 дар мавзӯи «Таҳқиқи лингвистии топонимҳои водии Кешруд» рисолаи номзадӣ дифоъ намудааст. Рисолаи докториаш «Таҳқиқи забоншиносии гидронимҳои Осиёи Миёна» омодаи дифоъ аст ва умед аст, ки рӯзҳои наздик дифоъ хоҳад намуд.

Дар соли 2016 барои хизматҳои бисёрсолаи бенуқсон дар соҳаи маориф, саҳми арзанда дар таълиму тарбияи насли наврас бо нишони «Аълоҳии маорифи Тоҷикистон» сазовор дониста шудааст.

Муаллифи китоби «Топонимияи водии Кешрӯд» (2002-2014), «Шевашиносии тоҷик» (2006), «Сарнавишти вожаҳо» (2006), «Таърихи забони тоҷикӣ» (Самарқанд, 2007), «Лафзи хуш дар ҷилда орад маънии гуфтторро» (2010), «Варгонза» (2012), «Фарҳанг муҳтасари гидронимҳои эрониасли Мовароуннаҳр» (2013), «Баррасии забоншиносии номвожаҳои ҷуғрофии водии Кешрӯд» (2014) ва беш аз 120 мақолаи илмиву васоиту дастурҳои таълимини методӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: аз соли 2009 директори Маркази омӯзиши забонҳои ДМТ буда, ҳамзамон аз моҳи сентябри соли 2015 раиси Шӯрои илмӣ-методии факултети филологияи ДМТ аст. Узви Иттиҳодияи рӯзноманигорони Тоҷикистон мебошад.

Ҳайдаров Фахриддин Наботович – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети фиилологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

10-уми марта соли 1968 дар нохияи Дангара таваллуд шуда, соли 1996 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон ва соли 2000 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро соли 2002 дар мавзӯи «Рӯзгор ва осори

Бадри Чочӣ» дифоъ намудааст.

Дар соли 2004 барои дастовардҳо дар соҳаи илмҳои гуманитарӣ бо «Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ» барои олимони ҷавон дар соҳаи илм ва техника» ва соли 2012 барои хизматҳои шоён дар соҳаи маориф ва саҳми босазо дар таълим ва тарбияи мутахассисони соҳибкасб бо нишони «Аълоҳии маорифи Ҷумҳури Тоҷикистон» сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои «Бадри Чочӣ. Гулчини девони ашъор» (2000), «Рӯзгор ва осори Бадри Чочӣ» (2002), Дастури методӣ оид ба таълифи рисолаи дипломӣ аз фанни таърихи адабиёти тоҷик (ҳаммуаллифӣ, 2010), «Гулистон»-и Саъдӣ (бо шарҳи вожаҳо ва таъбироту ифодаҳо, ҳаммуаллифӣ, 2015), Равзанаи нигоҳ (маҷмӯи мақолаҳо, ҳаммуаллифӣ, 2015) ва зиёда аз 20 мақолаву фишурдаҳои илмӣ ва илмию оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2001-2004 мушовири ноиби аввали ректори ДДМТ, солҳои 2004-2006 мудири шуъбаи таълими бахши ғоибонаи ДДМТ, солҳои 2006 – 2008 мудири сектори тарбияи ДДМТ, солҳои 2008-2010 мудири шуъбаи мониторинг ва назорати сифати таълими ДМТ, солҳои 2010 -2013 сардори Маркази тестӣ ва мониторинги сифати таълими ДМТ, аз августи соли 2013 то феврали соли 2016 декани факултети журналистикаи ДМТ фаъолият намудааст.

Ҳалимова Сафаргул Шарифовна - номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи милли Тоҷикистон.

4-уми майи соли 1968 дар ноҳияи Ваҳдат таваллуд шуда, соли 1985 мактаби миёна, соли 1990 факултети филологияи тоҷик, соли 1997 аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиашро дар мавзӯи “Лексикаи касбу ҳунар дар осори Сайдои Насафӣ” Соли 2002 дифоъ намудааст.

Муаллифи китоби “Вожаю истилоҳоти пешаварӣ дар осори Сайдои Насафӣ” (2014) буда, беш аз 30 мақолаи илмӣ ва барномаҳои таълимӣ мебошад.

Ҳафиз Раҳмонов (Раҳмонов Ҳафиз Азизович) – муаллими калони кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

4-уми майи соли 1964 дар ноҳияи Ваҳш таваллуд шуда, соли 1986 факултети филологияи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон), соли 1997 шуъбаи гоибонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Солҳои 2001-2004 муҳассили маълумоти дуюми факултаи ҳуқуқшиносии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон буда, онро бо дипломи аъло хатм кардааст.

Бо Ифтихорномаи Вазорати маорифи Тоҷикистон (2009), нишонҳои «Аълоҳии матбуоти Тоҷикистон», «Аълоҳии фарҳанги Тоҷикистон» (2011), «Аълоҳии телевизион ва радио» (2013), «Аълоҳии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон» (2016) сазовор шудааст.

Муаллифи беш аз 200 мақолаи илмӣ ва илмию оммавӣ, дастурҳои таълимӣ ва барномаҳои таълимӣ аз фанни «Таърихи адабиёти ҷаҳон» аст. Мавсуф инчунин фаъолияти пурмаҳсули муҳаррирӣ ва тарҷумонӣ дошта, мураттиб ва муҳаррири 18 китоби илмию таълимии марбут ба анвои гуногуни ҳукуқ, аз ҷумла ҳукуқи шаҳрвандӣ, ҳукуқи байналмилалии оммавӣ, ҳукуқи оилавӣ, ҷиноятӣ ва ғайра мебошад, инчунин яке аз муаллифони «Фарҳанги истилоҳоти ҳукуқ» (нашри соли 2005) ба шумор меравад.

Ҳафиз Раҳмон ҳамчун журналисти қасбӣ аз соли 1987 инҷониб бо қалам ва сухан сарукор дорад. Аз соли 1987 инҷониб узви Иттифоқи журналистони Тоҷикистон мебошад. Муаллифи силсила барномаҳои «Марворидҳои бесадаф» мебошад, ки дар он маъруфтарин чеҳраҳои адабиёти ҷаҳон бо осори мондагори хеш муаррифӣ шудаанд ва мешаванд. То кунун беш аз 60 барномаи «Марворидҳои бесадаф» манзури бинандагон гардонида шудааст, ки дар онҳо симоҳои намоёни адабиёти ҷаҳонӣ ва осори оламшумули онҳо мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд. Мавсуф инчунин ба ҳайси муаллиф ва баранда дар таҳия ва пахши барномаҳои иҷтимоию сиёсӣ ва адабио фалсафии «Тафсир», «Афкор» ва «Жемчужины мысли» саҳм дорад, ки дар онҳо аз мавзӯъҳои муҳими сиёsat ва иҷтимоиёт, фарҳангӣ маънавият ва ахлоқӣ ҷомеаи Тоҷикистон сухан меравад. Муаллифи якчанд филмҳои мустанад, аз қабили «Ойини зиндагисоз» (бахшида ба Наврӯзи байналмилал), «Пойдевори тамаддун» (гиromидошти забони давлатӣ), «Ҳикмати рамзҳои Парчам» (таъриҳ, хосият ва моҳияти рамзҳои Парчам), «Мизониadolat» (роҷеъ ба ҳукуқи инсон аз таъриҳ то имрӯz) мебошад.

Фаъолияти чамъиятию роҳбарӣ: соли 2010 иҷроқунандаи вазифаи мудири кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикӣ факултети филологияи ДМТ; Аз моҳи сентябри соли 2010 то моҳи августи соли 2012 ба сифати сармуҳаррири ҳафтагомони «Ба қуллаҳои дониш» - нашрияи расмии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон; аз 13-уми августи соли 2012 то 3-юми ноябрь соли 2014 дар вазифаи муовини аввали директори Шабакаи якуми телевизиони Тоҷикистон; аз 3-юми ноябрь соли 2014 то ҳо ба ҳайси котиби масъули Шабакаи якум фаъолият дорад.

Ҳочибоева Лола Тоҷибоевна – асистенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

5-уми майи соли 1972 дар ноҳияи Зафаробод таваллуд шуда, соли 1989 мактаби миёна, соли 1994 факултети филологияи ДМТ, соли 1997 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм кардааст.

Муаллифи мақолаҳои «Таъвили ашъори Рӯдакӣ дар гуфтори Абӯсаиди Абулхайр» (2012), пешгуфтори китоби «Маҷмӯаи рубоиёти Абӯсаиди Абулхайр» (2013), «Тарҳи ҷамол дар рубоиёти Абӯсаиди Абулхайр», «Эпические сказания – мост между древностью и настоящим в Таджикистане» / “Epic Stories that Bridge Ancient and Present worlds in Tajikistan”.

Беш аз 20 китобро аз ҳати форсӣ ба кириллии тоҷикӣ баргардондааст, аз ҷумла, китобҳои «Таъсири Миср дар тамаддуни Эрони бостон» (2007), «Мероси ишроқии Мавлоно Ҷалолуддини Румӣ» (2008), «Турк ва Тур дар «Шоҳнома»-и Фирдавсӣ» (2009). Мутарҷими новеллаи «Тӯморҳои наврӯзӣ» - и Эраҷ Баширӣ аз форсӣ ба русӣ («Новогодние свитки») аст.

Ҳайдаров Мұхаммадёр Маҳмадумаровиң – номзади илмҳои филология, муаллими калони кафедраи забони адабии мусоири тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

9-уми июли соли 1980 дар деҳаи Турбақалъа - 4 (ҳоло Ваҳдат) -и ноҳияи Шаҳринав таваллуд шудааст. Ҳатмкардаи мактаби миёнаи №6-и ноҳияи Шаҳринав (1997), шуъбаи коршиносии факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (бакалавр, 2001), шуъбаи забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (магистр, 2003), шуъбаи гоибонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (2008). Рисолаи номзадиро соли 2015 дар мавзӯи «Калимаҳои услуби баланд дар забони адабии мусоири тоҷик» дифоъ намудааст.

Муаллифи як дастури методӣ (Машғулиятҳои амалӣ аз фанни лугатшиносии забони адабии мусоири тоҷик, 2010) ва зиёда аз 30 мақолаҳои илмиву оммавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 2004-2008 танзимгари Маркази забони адабии мусоири тоҷик (МЗАМТ); солҳои 2014-2015 раиси Кумитаи падару модарони факултети филологияи тоҷики ДМТ; аз соли 2015 то ҳол раиси Шӯрои қураторони факултети филологияи ДМТ.

Ҳафиззода Дўстмурод – дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми октябри соли 1977 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1994 мактаби миёна, соли 2005 шуъбаи гоибонаи факултети филологияи ДМТ, соли 2010 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро хатм намудааст. Рисолаи номзадиашро дар мавзӯи “Мавзӯъҳои сиёсӣ-назми солҳои 90-уми тоҷик” соли 2010 ҳимоя намудааст.

Соли 2015 бо нишони “Аълоҳии маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон” сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои “Ҷанги шаҳрвандӣ ва инъикоси бадеи он” (2010), “Инъикоси воқеаҳои иҷтимоӣ-сиёсии Тоҷикистон дар назми солҳои 90-уми садаи XX”. (2014) мебошад.

Ҳасанов Исматулло Саъдуллоевич—муаллими кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

1-уми январи соли 1960 дар деҳаи Чашмасори ноҳияи Мӯъминободи вилояти Ҳатлон таваллуд шуда, соли 1977 мактаби миёна, соли 1982 факултети забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии омӯзгории шаҳри Қӯлоб ба номи Рӯдакиро хатм намудааст.

Муаллифи мақолаҳои “Феълҳои ифодагари нутқу қалом дар забони тоҷикӣ” (2013), “Калимаҳои мураккаби муодили ибораҳои озоди синтаксисӣ дар ашъори Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ” (2014), “Мавқеи газал дар эҷодиёти Алимуҳаммад Муродӣ” (2015), “Тарҳбандиҳои сарфию нахвии ҳамвазифа дар осори Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ” аст.

Ҳасанов Мехроб Маҳмадович – асистенти кафедраи забони адабии муосири тоҷикӣ фокултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

23-юми июни соли 1990 дар ноҳияи Ховалинг таваллуд шуда, соли 2008 мактаби миёна, соли 2014 шуъбаи рӯзонаи фокултети филологияи тоҷики ДМТ, соли 2015 ба шуъбаи гоибонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон дохил шудааст, дар мавзӯи «Тадқиқи соҳториву фонатсионии воҳидҳои фразеологии забони адабии тоҷикӣ» таҳқиқоти илмӣ бурда истодааст.

Мураттиби зиёда аз 5 мақолаи илмӣ омавӣ мебошад.

Шарифов Худоӣ (Шарифзода) – доктори илмҳои филологӣ, профессор, Арбоби шоистаи илм ва техникаи Тоҷикистон, профессори кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

25-уми июни соли 1937 дар ноҳияи Дарвози Тоҷикистон таваллуд шуда, соли 1956 мактаби миёна, соли 1961 шуъбаи забон ва адабиёти тоҷики факултети филология, соли 1969 аспирантураи назди кафедраи таърихи адабиёти тоҷикро хатм карда, соли 1970 дар мавзӯи «Ташаккули афкори адабии форс-тоҷик дар асрҳои X-XI» рисолаи номзадӣ дифоъ намудааст. Соли 1987 дар мавзӯи «Назарияи наср дар осори форсии марҳилаи классикӣ» (асрҳои X-XV) рисолаи докторӣ ҳимоя кардааст.

Дар соли 1997 барои меҳнати пурсамараш дар соҳаи суханшиносӣ бо уновни Арбоби шоистаи илм ва техникаи Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 2007 бо нишони Аълоҷии маориф, ва бо Ҷоизаи адабии Айнӣ (1995), Ҷоизаи адабии Саъдӣ (РҔИ), (2016) Нишони миллии Фирдавсӣ (ЧИЭ) 2016 сарфароз гардонида шудааст.

Муаллифи китобҳои «Услуб ва камолоти сухан» (1985), «Мақоми Ибни Сино дар шеъру адаби тоҷик» (1985, ҳамроҳ бо Ш. Ҳусейнзода), Ибни Сино: «Пирӯзинома», «Фанни шеър» (1985, ҳамроҳ бо Ш. Ҳусейнзода), «Мунтаҳаби «Тарҷумон-ул-балоға» ва «Ҳадоик-ус-сехр» (1987), «Каломи бадеъ» (1991), «Шоир ва шеър» (1998), «Шоирони аҳди Сомониён» (1999, ҳамроҳ бо А. Абдусаттор), «Мероси Сомониён» (1999, ҳамроҳ бо А. Абдусаттор), «Озурдагон ва умединорон» (2001), «Савти Аҷам» (2002), «Балоғат ва суханварӣ» (2002), «Рози ҷаҳон» (2003), «Назарияи наср» (2004), «Суннатҳои адабӣ» (2007), «Ашъори ҳамасрони Рӯдакӣ» (2007), Восифӣ: «Бадоеъ-ул-вақоءъ» (мунтаҳаби ҳикоёт, 2008), «Сухан аз адабиёти миллӣ» (2009), «Ашъори ҳакимон ва орифон» (2011, ҳамроҳ бо А. Абдусаттор), «Маънавият ва ҷаҳони зоҳирӣ» (2012), «Сездаҳ мақола» (2013), “Шоҳнома” ва шеъри замони Фирдавсӣ” (2014), Маҷмуаи асарҳои адабии Сино (2016), “Шоҳнома” ва шеъри замони Фирдавсӣ (2016-Эрон).

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1975-1976 ҷонишини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим; солҳои 1989-1993 мудири кафедраи фолклор ва методикаи таълими факултети филологияи ДМТ; солҳои 1993-1997 декани факултети филологияи тоҷики ДМТ; солҳои 1993-2009 мудири кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ; аз соли 1989 то соли 2003 раиси бахши танқид ва адабиётшиносии ИНТ; аз соли 1993 то 2015 аъзои Президиуми ИНТ; Раиси бахши адабиёт барои ҷоизаи давлатии ба номи Рӯдакӣ; аз соли 1979 узви Иттиҳодияи нависандагони Тоҷикистон аст.

Шарифова Фарангис Худоиевна – доктори илмҳои филология, профессори кафедраи таърихи забон ва типологияи факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

10-уми октябри соли 1970 дар шаҳри Душанбе таваллуд шуда, соли 1987 макаби миёна, соли 1992 факултети филологияи тоҷики ДМТ ва соли 2000 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистонро хатм карда, рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Хусусиятҳои лексикӣ-семантикаи “Кашф-ул-маҳҷуб”-и Али Ҳӯҷҷирии Ғазнавӣ ” соли 2012 ва рисолаи докториро дар мавзӯи “Таҳаввули ҷумлаи содаи забони тоҷикӣ” дифоъ намудааст.

Соли 2016 барои хизматҳои шоиста дар соҳаи маориф бо нишони “Аълоҳии маорифи Тоҷикистон” сазовор дониста шудааст.

Муаллифи китобҳои “Хусусиятҳои вожагонии “Кашф-ул-маҳҷуб”-и Али Ҳӯҷҷирии Ғазнавӣ ” (2011), “Таҳаввули ҷумлаи содаи забони тоҷикӣ” (2013), “Забони паҳлавӣ. Адабиёт ва дастури он” (баргардон аз хатти форсӣ, соли 2013) ва 46 мақолаи илмиву оммавиро ба чоп расонидааст.

Шарифов Баймурод Бобоевич – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи назария ва адабиёти навини форсии тоҷикии факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

2-юми декабри соли 1964 дар ноҳияи Файзобод таваллуд шуда, соли 1989 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики Донишгоҳи давлатии Тоҷикистон, соли 1994 шуъбаи рӯзонаи аспирантураи Донишгоҳи давлатии Тоҷикистонро хатм карда, соли 1995 рисолаи номзадиашро дар мавзӯи «Афкори адабӣ ва танқидии

Хоқонӣ» ҳимоя намудааст.

Баймурод Шариф як монография ва беш аз сад мақола таълиф ва мунташир намуда, корҳои таълимиву тадқиқоти илмиро пайваста пеш мебарад. Аз ҷумла асарҳои ў «Афкори адабӣ ва танқидии Хоқонӣ» (1995), «Хоқонӣ ва нақди шеър» (2010) дар муайян намудани паҳлӯҳои норавшани таърихи адабиёти тоҷик, адабиёти Эрон ва Афғонистон, нақди адабӣ, тафсир ва осору аҳволи ҷаҳонӣ адабӣ нақши арзанд доранд.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1996-1998 муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба тарбия ва илм; аз соли 2003 то моҳи декабри соли 2004 муовини декани факултети филологияи ДМТ оид ба таълим ва аз моҳи декабри соли 2004 то моҳи апрели соли 2007 декани факултети филологияи ДМТ шуда кор кардааст. Аз соли 2012 инҷониб декани факултети филологияи тоҷики ДДОТ ба номи С.Айнӣ мебошад.

Шукурев Гулназар Холович – номзади илмҳои филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикӣ ва усули таълими забон ва адабиёти тоҷики факултети филологияи ДМТ.

1-уми январи соли 1974 дар ноҳияи Айни вилояти Суғд, дар оилаи омӯзгор таваллуд шуда, соли 1990 мактаби миёна, соли 1999 шуъбаи рӯзонаи факултети филологияи тоҷики ДМТ ва соли 2010 факултети молиявию иқтисодии ДМТ (маълумоти дуюм)-ро хатм намудааст. Рисолаи номзадиро дар мавзӯи «Таҳаввули забони адабии тоҷик дар давраи истиқлол (дар асоси маводи рӯзномаҳо)» соли 2007 дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои «Дастури иншонигорӣ» (2008), Забони тоҷикӣ (дастури таълими барои факултетҳои иқтисодӣ) (2009) «Таҳаввули забони адабии тоҷик дар давраи истиқлол» (2011), «Tajik for beginners» (бо забони англисӣ) (2012), «Луғати вожаҳои нав» (2013), Забони тоҷикӣ барои навомӯзон (бо забони чинӣ) (2014), «Забони тоҷикӣ барои навомӯzon (бо забони қазоқӣ)» (2015), “Забони тоҷикӣ” (2016) ва зиёда аз 27 мақола ва дастуру васоити таълими мебошад.

Юлдошев Абдулло Қурбонмамадович – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

20-уми октябри соли 1948 дар шаҳри Оҳангарони вилояти Тошканд Ҷумҳурии Ӯзбекистон таваллуд шуда, соли 1972 шуъбаи рӯзонаи факултети шарқшиносии ДМТ-ро хатм карда, соли 1987 рисолаи номзадиро дар мавзӯи “Taҳavvuли ғазали арабӣ дар асрҳои V-VIII” дар Институти шарқшиносии АФ СССР дар шаҳри Москва дифоъ намудааст.

Муаллифи китобҳои “Рӯзгори Борбади ромишгар” (1987), “Санъо дар сарчашмаҳои забони арабӣ” (Санъо-1990), “Тамаддуни исломӣ: Тоҷикистон” (ба забони арабӣ) ва беш аз 50 мақолаҳои илмӣ ва илмӣ-омавӣ мебошад.

Фаъолияти ҷамъиятию роҳбарӣ: солҳои 1970 – 1972 тарҷумони забони арабӣ дар Ҷумҳурии Арабии Яман; солҳои 1977-1981 тарҷумони забони арабӣ дар Ирек; соли 1992 - 1994 мудири шуъбаи Осиё ва Африқои Идораи муносибатҳои дучониба ва бисёрҷонибаи Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон; солҳои 1994 – 1997 мудири Идораи муносибатҳои дучониба ва бисёрҷонибаи Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон; 1998 - 2004 мудири Идораи Осиё ва Африқои Вазорати корҳои хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон; солҳои 2004 - 2006 мушовири Котиботи Созмони Ҳамкории Шанхай, Пекин; аз 03.04.2006 то 20.06.2007 ҷонишини Вазири корҳои хориҷӣ; Аз 20-уми июни соли 2007 то соли 2010 ҷонишини якуми Вазири корҳои хориҷӣ; аз 10. 2010 то 11.2014 Сафири фавқулода ва муҳтори Ҷумҳурии Тоҷикистон дар мамлакати Арабистони Саудӣ фаъолият намудааст.

**Мукофотҳои давлатӣ дар 25 – соли Истиқлолияти давлатии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

**Барандагони Ҷоизаи ба номи Исмоили Сомонӣ
барои олимони ҷавон дар соҳаи илм
ва техника**

1. Мисбоҳиддини Нарзиқул – соли 1999;
2. Саломов Муҳаммаддовуд – соли 2001;
3. Ҳайдаров Фахриддин – соли 2004;
4. Сироҷиддини Эмомалӣ – соли 2007.

Ордени “Дӯстӣ”

1. Кӯчаров Аламхон – соли 2001;
2. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008;
3. Зайнiddинов Мухтадо – соли 2009;
4. Имомзода Муҳаммадюсуп Сайдали – соли 2011;

Ордени “Шараф”

1. Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз – соли 2006;
2. Мақсудов Бадриддин – соли 2013.

Медали “Хизмати шоиста”

1. Ҳочаев Давлатбек – соли 1998;
2. Кабиров Шаҳбозбек – соли 1999;
3. Бобомуродов Миршакар – соли 2002;
4. Абдураҳмонова Мастура – соли 2014.

Медали 20 - солагии Истиқлолияти Тоҷикистон

1. Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз – соли 2011;
2. Ҳочаев Давлатбек – соли 2011;

Медали «Нишони фахрӣ»

1. Тоиров Урватулло – соли 2002;

Арбоби илм ва техника

1. Қосимова Мукаррама – соли 1996;
2. Шарифов Худоӣ – соли 1997.

Корманди шоиста

1. Маҷидов Ҳомид – соли 1997;
2. Норматов Мадиброҳим – соли 1998;
3. Маҳмадаминов Абдулҳай Саидович – соли 1999;
4. Талбакова Ҳуснигул – соли 2001;
5. Амирқулов Субҳон – соли 2005;
6. Кӯчаров Аламхон – соли 2008.

**Мукофотҳои соҳавӣ дар 25 – соли Истиқлолияти давлатии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

**Нишони Аълоҷии маорифи
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

1. Кӯчаров Аламхон – соли 1995;
2. Маҷидов Ҳомид – соли 1995;
3. Норматов Мадиброҳим – соли 1997;
4. Мисбоҳиддини Нарзиқул – соли 1997;
5. Маҳмадаминов Абдулҳай – соли 1998;
6. Сабзаев Саидкул – соли 1998;
7. Бобомуродов Миршакар – соли 2001;
8. Тоиров Урватулло – соли 2002;
9. Ҳудоӣ Шарифов – соли 2007;
10. Саломов Маҳмаддовуд – соли 2007;
11. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008;
12. Имомзода Муҳаммадюсӯф Сайдали – соли 2009
13. Зайниддинов Муртазо – соли 2009;
14. Раҳимова Шаҳринисо – соли 2009;
15. Сироҷиддини Эмомалӣ – соли 2010;
16. Солеҳов Мирзо – соли 2010;
17. Абдураҳмонова Мастура – соли 2011;
18. Абдулазизов Ваҳобҷон – соли 2011;
19. Низомов Муҳридин – соли 2012;
20. Ҳайдаров Фаҳриддин – соли 2012;
21. Исроғилниё Шарифмурод – соли 2013;
22. Қаландаров Наврӯз – соли 2013;
23. Қосимов Солеҳ – соли 2013;
24. Саъдии Қосимӣ – соли 2013;
25. Гулназарова Жило – соли 2015;
26. Ҳафizzода Дӯстмурод – соли 2015;

27. Ёрова Зубунисо – соли 2016;
28. Курбонов Содик – соли 2016;
29. Ҳомидов Дилмурод – соли 2016;
30. Ҳафиз Раҳмон – соли 2016;
31. Шарифова Фарангис – соли 2016;

Ифтихорномаи Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Мисбоҳиддини Нарзиқул – соли 2007;
2. Низомов Муҳриддин – соли 2009;
3. Ҳафиз Раҳмон – соли 2009;
4. Гулназарова Жило – соли 2012;
5. Каримов Нарзулло – соли 2014
6. Исрофилниё Шарифмурод – соли 2013;
7. Муслимов Маъбуд – соли 2014;
8. Солеҳов Мирзо – соли 2014;

Ифтихорномаи Кумитаи забон ва истилоҳоти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Каримов Нарзулло – соли 2015.

Ифтихорномаи Дошишгоҳи миллии Тоҷикистон

1. Каримов Нарзулло – соли соли 2008;
2. Гулназарова Жило – соли 2010;
3. Қаландаров Наврӯз – соли 2011;
4. Камолов Хуршед –соли 2011
5. Зоғакова Гурдофарид – соли 2016;
6. Ҳикматова Дилафрӯз – соли 2016;

Аълочии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Зайнiddинов Мухтадо – соли 1998;
2. Сабзаев Сайдқул – соли 2001;
3. Мирзоёров Фирдавс – соли 2010;
4. Ҳафиз Раҳмон – соли 2011;
5. Имомзода Муҳаммадюсуп Сайдалӣ – соли 2016
6. Мисбоҳиддини Нарзиқул – соли 2016;
7. Сироҷиддини Эмомалӣ – соли 2016:

Аълочии фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Сабзаев Сайдқул – соли 1998;
2. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008;
3. Зайнiddинов Мухтадо – соли 2010
4. Ҳафиз Раҳмон – соли 2011;
5. Саъдии Қосимӣ – соли 2012;

Аълочии телевизион ва радио

1. Ҳафиз Раҳмон – соли 2013;

Чоизаи адабии ба номи Садриддин Айнӣ

1. Шарифов Ҳудоӣ – соли 1995;
2. Кӯчаров Аламхон – соли 2013.

Ифтихорномаи Кумитаи телевизион ва радиои назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. Нозимова Гулруҳсор – соли 2006

Мукофотҳои давлатҳои бурунмарзӣ

1. Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз – «Ифтихорнома»-и Кумитай иҷроияи кишварҳои аъзои ИДМ, соли 2012;
2. Раҳмонзода Абдуҷаббори Азиз – «Диплом»-и Агентии Федералии ҳамкориҳо бо кишварҳои ИДМ - и Федератсияи Россия, соли 2014;
3. Мирбобоев Азиз – Ҷоизаи Мавлавии Бунёди байналмилалии забони форсӣ-тоҷикӣ, соли 1997;
4. Равшан Раҳмонӣ – соли 2003 барои китоби “Таърихи гирдоварӣ, нашр ва пажӯхиши афсонаҳои мардуми форсизабон”, аз кишвари Эрон, ҷоизаи байналмилалии Пажӯхиши солро дарёфт намудаст;
5. Равшан Раҳмонӣ – соли 2008 дар дувоздаҳумин ҷашнвораи байналмилалии қиссағӯйӣ, дар шаҳри Исфаҳон суханронӣ намуда, сазовори «Медали тилло» гардидааст.
6. Шарифов Ҳудоӣ – соли 2016 Ҷоизаи “Беҳтарин китоби сол”-и ба номи Саъдӣ Ҷумҳурии Исломии Эрон
7. Шарифов Ҳудоӣ – соли 2016 Ҷоизаи фарҳангӣ ва ҳунарии Фирдавсӣ (ҶИЭ).

Феҳристи ному наасаби устодони факултет

1. Абдураҳмонова Маствора Амиралиевна..... 24
2. Абдусатторов Абдушукур..... 25
3. Абдулазизов Ваҳҳобҷон..... 26

4. Аюбова Мамлакат Бойтураевна.....	27
5. Акбарова Давлатбай Нусратуллоевна.....	28
6. Авғонов Алишер Файзуллоевич	29
7. Аловиддинов Бурҳониддин Давронович	30
8. Амирқулов Субҳон	31
9. Бобомуродов Миршакар.....	32
10.Бобомуродов Шуҳрат Мавлонович.....	33
11. Бобобеков Алишер Мирбобоевич.....	34
12. Бобомаллаев Илҳомҷон Ҷанобовиҷ.....	35
13. Гулназарова Жило Бӯриевна	36
14. Faффоров Шоҳруҳ Ҳабибуллоевич	37
15. Дӯстов Ҳамроҳон Ҷумъаевич.....	38
16. Ёрова Зебуниссо Назаровна.....	39
17. Зайниддинов Мухтадо.....	40
18. Зофакова Гурдофарида.....	41
19. Имомзода Муҳаммадюсуф Сайдалий.....	42
20. Исматуллозода Ширин.....	43
21. Исрофилниё Шарифмурод	44
22. Кӯчаров Аламхон.....	45
23. Кабиров Шаҳбозбек.....	47
24. Кабиров Хуршед Шаҳбозбековиҷ.....	48
25. Камолов Хуршед Маҳмадисоқовиҷ.....	49
26. Каримов Нарзулло Салимович.....	50

27. Камолова Гадобегим Раҳимовна.....	51
28. Қосимова Мукаррама Набиевна.....	52
29. Қаландаров Наврӯз Аҳмарович	54
30. Қурбонов Содик Ҳамроқулович	55
31. Қосимов Солех Салимович.....	56
32. Латифов Фатхулло Фаниевич.....	57
33. Мачидов Ҳомид.....	58
34. Маҳмадаминов Абдулҳай Сайдович	59
35. Мақсудов Бадриддин	61
36. Мисбоҳиддини Нарзиқул	62
37. Мухторов Зайниддин Мухторович	63
38. Мирбобоев Азиз	64
39. Муслимов Маъбуд	65
40. Муродов Маҳмад Салбович	66
41. Музофиршоев Маҳмадалишо	67
42. Мирзоёров Фирдавс Ниёзович.....	68
43. Муслимов Ҳайдар Абубакрович.....	69
44. Норматов Мадиброҳим.....	70
45. Ниёзов Пўлод Одинаевич.....	71
46. Низомов Муҳриддин Зайниддинович	72
47. Нуралиева Дилором Қудратовна.....	73
48. Нурқаев Қарор Муҳаммадиевич.....	74
49. Нозимова Гулруҳсор Саидисломовна.....	75

50. Назари Муҳаммадхоча.....	76
51. Раҳмонзода Абдуҷаббор Азиз.....	77
52. Равшан Раҳмонӣ.....	80
53. Рустами Ваҳҳоб.....	82
54. Раҳимова Шаҳринисо Содиқовна.....	83
55. Сабзаев Сайдқул Миралиевич.....	84
56. Сӯғизода Асадулло.....	86
57. Сироҷиддини Эмомалӣ.....	87
58. Сулаймон Анварӣ.....	88
59. Солеҳов Мирзо Одинаевич.....	89
60. Саломов Маҳмаддовуд Қаюмович.....	90
61. Сайдҷаъфаров Озод Шоҳвалиевич.....	91
62. Саъдий Қосимӣ.....	92
63. Саъдуллоев Умедҷон Қурратуллоевич.....	93
64. Талбакова Ҳуснигул	94
65. Тоиров Урватулло.....	95
66. Тӯраҳасанов Қодирқул Шодиқулович.....	97
67. Хоҷаев Давлатбек.....	98
68. Хоҷаева Зебунисо Давлатбековна	99
69. Холназарова Сафаргул Алиевна.....	100
70. Ҳудоёрова Нигина Зардовна.....	101
71. Ҳомидов Дилмурод Раҷабовиҷ.....	102
72. Ҳайдаров Фаҳриддин Наботович.....	103

73. Ҳалимова Сафаргул Шарифовна.....	104
74. Ҳафиз Раҳмон.....	105
75. Ҳочибоева Лола Тоҷибоевна	107
76. Ҳайдаров Муҳаммадёр Маҳмадумарович	108
77. Ҳафиззода Дӯстмурод	109
78. Ҳасанов Исматулло Саъдуллоевич.....	110
79. Ҳасанов Меҳроб Маҳмадович	111
80. Шарифов Ҳудоӣ.....	112
81. Шарифова Фарангис Ҳудоиевна	113
82. Шарифов Боймурод Бобоевич.....	114
83. Шукуров Гулназар Ҳолович.....	115
84. Юлдошев Абдулло Қурбонмамадович.....	116

Мундариҷа

Пешгуфткор	12
Фаъолияти илмию омӯзгорӣ ва ҷамъиятию роҳбарии устодони факултет	25
Қадрдонии устодон дар даврони истиқлолият... ..	118

Мукофотҳои давлатӣ дар 25 - соли Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон	120
Мукофотҳои соҳавӣ дар 25 - соли Истиқлолияти давлатии Тоҷикистон	123
Феҳристи ному насаби устодони факултет.....	124